Gemeente Assen

Contactpersoon M. Kolkman
Telefoon 14 0592
Bezoekadres Noordersingel 33
Uw brief van -
Uw kenmerk -
Ons kenmerk 119082-2021
Bijlagen 1
Datum 11 november 2022
Verzenddatum 11-11

Leden van de raad

Onderwerp: Onderzoeksrapport ‘Jong in Assen’

Geachte leden van de raad,

Graag bieden wij u het onderzoeksrapport ‘Jong in Assen’ aan. Dit onderzoek stond al enkele jaren op de onderzoeksagenda, maar is vanwege corona meerdere malen uitgesteld. Wij zijn verheugd de resultaten nu met u te kunnen delen.

Het doel van dit onderzoek was inzicht te verkrijgen in de behoefte van jongeren en deze te plaatsen naast het gemeentelijke beleid en activiteiten. De vraag wat de jongeren zelf willen en waarom, stond hierbij centraal. 583 jongeren uit verschillende leeftijdscategorieën en woonachtig in verschillende wijken en dorpen hebben deelgenomen aan dit onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd door SenseGuide.

Het onderzoek geeft een genuanceerd beeld over jongeren, de behoeften die zij hebben en het aanbod aan voorzieningen. De algehele conclusie is dat er voldoende aanbod is aan sport-, cultuur- en welzijnsvoorzieningen voor jongeren en dat de meeste jongeren in Assen tevreden zijn met hun leven en aangeven zich prima in hun vrije tijd te kunnen vermaken. Tegelijk mist het (gemeentelijk) aanbod aan voorzieningen en activiteiten voor jongeren volgens een groot deel van de respondenten aansluiting met de eigentijdse interesses van jongeren. Wat jongeren bovenal wensen is een levendige binnenstad met uitgaans- en ontmoetingsgelegenheden. Het onderzoek toont dat het een complex vraagstuk betreft waarin niet alleen de gemeente een rol speelt, maar waarbij nog wel veel winst te boeken valt. Op basis van de onderzoeksresultaten doen wij de volgende aanbevelingen:

- Jongeren ervaren in hun dagelijks leven de invloed van verschillende beleidsterreinen. Bij het opstellen van integraal jeugdbeleid is het daarom van belang dat de samenhang met andere gemeentelijke beleidsterreinen zichtbaar is.
- Deel het nog op te stellen jongerenbeleid met de jongeren in Assen zodat ze weten wat ze kunnen en mogen verwachten van de gemeente en betrek hen bij de wijze van communiceren.
- Besluiten op andere beleidsterreinen raken de jongeren ook. Denk bijvoorbeeld aan dossiers op het gebied van de binnenstad, wonen, groen. Betrek de doelgroep jongeren daarom actief in het participatieproces.
- Neem als gemeente regie en organiseer met regelmaat gesprekken tussen jongeren van verschillende leeftijdsgroepen, de gemeente, maatschappelijke partners en ondernemers. Hiermee kan continu worden gemonitord hoe het aanbod aan voorzieningen en activiteiten (beter) kan aansluiten bij de behoefte van jongeren.

- Beeldvorming speelt een belangrijke rol. Laat zien wat Assen jongeren te bieden heeft en pak als gemeente een actieve rol in het werken aan een positief imago. Er wordt immers al veel gedaan.
- Jongeren hebben ruimte nodig waar ze elkaar kunnen ontmoeten en zich kunnen uitleven. Werk als gemeente actief aan het creëren van wederzijds begrip onder jongeren en volwassenen.
- Stimuleer het gebruik van het huidige aanbod aan voorzieningen en activiteiten voor jongeren door actieve informatieverstrekking en onderzoek in hoeverre flexibele betaalvormen de drempel kunnen verlagen om deel te nemen aan voorzieningen en activiteiten met name op het gebied van sport en cultuur.

Het thema jongeren is binnen uw raad actueel. We hebben als commissie kennis genomen van de start van een raadswerkgroep jongeren die als doel heeft samen met jongeren en professionals nieuwe kaders voor het integraal jeugdbeleid op te stellen. Wij hopen dat dit rapport hierbij ondersteunend kan zijn.

Graag presenteren we het rapport donderdag 17 november aan u en bieden we het met aanbevelingen ter besluitvorming aan voor de raadsvergadering van 24 november.

Met vriendelijke groet,
namens de Rekenkamercommissie Assen,



De heer G.S.H. Janssen
Voorzitter

Jong in Assen









Narratief onderzoek naar de behoefte van jongeren in Assen en aansluiting op het gemeentelijk beleid

Rekenkamercommissie gemeente Assen

Jong in Assen

Narratief onderzoek naar de behoefte van jongeren in Assen en aansluiting op het gemeentelijk beleid

Rekenkamercommissie gemeente Assen

Colofon

SenseGuide
www.senseguide.nl

Opsteller:
Dave van Mourik

September 2022

Fotografie: Marcel J. de Jong

Samenvatting

De afgelopen jaren hebben de lokale media veel bericht over een gebrek aan voorzieningen voor jongeren in Assen. Daarmee is een weinig inspirerend beeld over Assen ontstaan als een stad vóór jongeren. De Rekenkamercommissie van de gemeente liet daarom onderzoek uitvoeren. De hoofdvraag van het onderzoek is 'In welke mate sluit het gemeentelijk beleid en het daarmee samenhangende aanbod aan voorzieningen en activiteiten aan bij de behoefte van jongeren? '. De vraag wat jongeren zelf willen en waarom stond centraal.

We hebben narratief onderzoek gedaan naar de behoefte van jongeren in Assen. Een narratief is het persoonlijke verhaal van een jongere. In deze vorm van onderzoek hebben 583 jongeren uit Assen in eigen bewoordingen aan ons verteld wat zij in hun vrije tijd graag doen, wat ze belangrijk vinden en waarom. Daarnaast gaven zij met gesloten vragen ook duiding aan hun verhaal. Dit resulteerde in kwalitatief hoogwaardige informatie op een statistisch betrouwbaar niveau en met een representatieve verdeling van jongeren in Assen naar gender, leeftijd en woonwijk. Verder is deskresearch gedaan en zijn interviews met sleutelpersonen gehouden om inzicht te krijgen in het jeugdbeleid van de gemeente.

De onderzoeksvragen en belangrijkste uitkomsten zijn:

In welke mate sluit het gemeentelijk beleid en het daarmee samenhangende aanbod aan voorzieningen en activiteiten aan bij de behoefte van jongeren?

Het onderzoek geeft een genuanceerd beeld over jongeren, de voorzieningen voor jongeren en waar jongeren behoefte aan hebben. De uitkomsten geven bovendien de complexiteit van het voorliggende vraagstuk weer. De algehele conclusie is dat er voldoende aanbod is aan sport-, cultuur- en welzijnsvoorzieningen voor jongeren. De meeste jongeren in Assen zijn tevreden met hun leven en geven aan zich prima in hun vrije tijd te kunnen vermaken. Het gemeentelijk aanbod aan voorzieningen en activiteiten voor jongeren mist echter aansluiting met de eigentijdse interesses van jongeren. Wat jongeren bovenal wensen is een levendige binnenstad met uitgaans- en ontmoetingsgelegenheden.

De behoefte aan een levendige binnenstad wordt voor een groot deel door beeldvorming bepaald en versterkt. De vergelijking met de studentenstad Groningen speelt hierin een voorname rol. De gemeente heeft echter beperkt invloed om aan de wensen te kunnen voldoen. Ze is daarbij sterk afhankelijk van de kansen die ondernemers zien. Het huidige jeugdbeleid van de gemeente ontbreekt vooralsnog samenhang met plannen op andere beleidsterreinen die zich richten op de ontwikkeling van Assen en die de behoefte van jongeren raken. De gemeente mist hierdoor kansen om een inspirerend beeld te ontwikkelen van een Assen vóór jongeren.

Wat is de behoefte van jongeren aan voorzieningen en activiteiten?
Jongeren zijn sterk gericht op het samen zijn met andere jongeren. Jongeren tussen de 15 en 23 jaar hebben met name behoefte aan een levendige binnenstad. Ze wensen dan vooral een gevarieerd aanbod aan winkels, discotheken, clubs en horeca. Dit zijn voorzieningen die buiten de directe invloedsfeer van het gemeentebeleid vallen en afhankelijk zijn van de kansen die ondernemers zien. Verder hebben deze jongeren behoefte aan activiteiten zoals feesten en evenementen die jongeren samenbrengen. Jongeren tussen de 12 en 14 jaar hebben vooral behoefte aan activiteiten met leeftijdsgenoten. Sport speelt daarin een voorname rol.

We constateren nauwelijks verschillen in de behoefte van jongeren naar woonwijk. Jongeren richten zich vooral op wat Assen als stad te bieden heeft. Het beeld dat er weinig voor jongeren in Assen te doen is wordt door drie op de vier jongeren bevestigd.

In hoeverre nemen jongeren deel aan bestaande voorzieningen en georganiseerde activiteiten?
Meer dan de helft van de jongeren maakt in meer of mindere mate gebruik van gemeentelijke voorzieningen en activiteiten. Het meest genoemd zijn sportvoorzieningen en activiteiten zoals via verenigingen, de sportschool (gym), het zwembad en openbare locaties als een skatepark. De TT wordt vaak genoemd als een evenement waar jongeren graag naartoe gaan.

In hoeverre sluit het aanbod aan gemeentelijke voorzieningen en activiteiten aan bij de behoefte? Waarom nemen jongeren wel of niet deel aan bestaande voorzieningen en georganiseerde activiteiten?
De helft van de jongeren ervaart dat gemeentelijke voorzieningen en activiteiten niet bij hun behoeftes passen. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

- Het aanbod sluit onvoldoende aan op de interesses van jongeren in eigentijdse activiteiten zoals bijvoorbeeld airsoft, lasergamen, jumpstylen en gamen.
- De meeste jongeren zijn onbekend met wat voor hen te doen is.
- Sommige jongeren vinden georganiseerde activiteiten van de gemeente kinderachtig, betuttelend, opgelegd en te ambitieus.
- Voor één op de vier jongeren zijn financiën een belemmering. Jongeren zitten niet graag vast aan abonnementen en contributies.

In hoeverre krijgen jongeren in Assen ruimte om hun eigen initiatieven tot uitvoering te brengen?
De gemeente stelt via onder andere via MijnBuurt Assen en STILA financiële middelen beschikbaar voor initiatieven van jongeren. Jongeren zijn vrijwel onbekend met deze mogelijkheden. Enkele jongeren geven aan dat bij eerdere initiatieven omwonenden al snel (potentieel) overlast ervaren. Deze initiatieven zouden om die reden niet van de grond zijn gekomen.

In het onderzoek werd ook aan jongeren gevraagd om met ideeën te komen. De ideeën van jongeren tussen de 12-14 jaar zijn vooral gericht op het inrichten van fysieke ontmoetingsplekken en activiteiten om leeftijdsgenoten te kunnen ontmoeten of om met

elkaar 'te hangen'. Bij jongeren tussen 15 -23 jaar richten de ideeën zich vooral op het creëren van een levendige stad en uitgaansleven. Ze vinden het dan belangrijk dat het betaalbaar is en ook gericht is op hun eigen leeftijdsgroep. Jongeren vinden dat het initiatief voor hun ideeën vooral ligt bij gemeente en ondernemers.

Is er jeugdbeleid geformuleerd en zo ja, waar is het beleid op gebaseerd? Hoe is de uitvoering georganiseerd?
Het jeugdbeleid zoals het is verankerd in de kadernota sociaal beleid voorziet niet in de aanpak van signalen dat er weinig voor jongeren te doen is. We zien dan ook een patroon dat de gemeente voornamelijk ad hoc reageert op berichten in de media over jongeren. Adviseurs Jeugd van de gemeente Assen komen daardoor soms in een grijs taakgebied terecht waarbij ze bijvoorbeeld uitvoerend werk verrichten bij initiatieven die voor jongeren genomen worden. Ook blijkt soms dat bepaalde signalen na een verdere inventarisatie een meer genuanceerd beeld geven. Gesprekken met jongeren en initiatieven krijgen zelden een vervolg.

De notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' als aanzet tot een integraal jeugdbeleid sluit op een aantal punten goed aan op de behoefte van jongeren. Wat echter ontbreekt is een visie op hoe Assen er vóór jongeren uitziet.

Geeft het beleid voldoende richting voor de uitvoering?
Het integraal jeugdbeleid is vooralsnog niet af. De gemeente werkt bovendien aan diverse plannen die zich richten op de ontwikkeling van Assen en jongeren raken zoals het buitenruimteplan Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS), de omgevingsvisie 2040 en een visie op de detailhandel. We constateren echter geen samenhang tussen deze plannen en een integraal jeugdbeleid. Ook missen we structurele betrokkenheid van jongeren. We denken dat de gemeente hierdoor kansen missen om een inspirerend beeld te ontwikkelen van een Assen vóór jongeren.

We zien bovendien dat een aantal uitkomsten van het onderzoek niet bij elkaar komen. Zo willen jongeren vooral een breed en gevarieerd aanbod aan uitgaans- en winkelvoorzieningen. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden die ondernemers zien. Voorzieningen uitsluitend gericht op jongeren zijn voor ondernemers vaak niet financieel aantrekkelijk. Ook wil de gemeente graag samen met jongeren praten maar betrekt jongeren niet structureel bij plannen die jongeren raken. Jongeren zien daarentegen niet dat het initiatief om hun ideeën uit te voeren bij henzelf ligt. Het beeld 'er is in Assen weinig voor jongeren te doen' blijft daarmee boven de stad hangen.

Gezamenlijke opgave
De mate waarin jongeren zich thuis voelen in stad, zich kunnen uitleven en inspiratie vinden, is van grote invloed op hun identiteitsontwikkeling. Het creëren van een passend en actueel voorzieningenniveau voor jongeren is een complexe opgave zo blijkt ook wel uit dit onderzoek. Dat voorzieningenniveau is een gezamenlijke opgave, naast de gemeente spelen ook sportclubs, culturele instellingen, horeca en ondernemers hierin een belangrijke rol. In dit onderzoek wordt ingezoomd op de handvatten die de gemeente heeft voor deze belangrijke groep inwoners.


PIZZERIA-RISTORANTE
ISOLA BELLA
PIZZERIA-RISTORANTE
ISOLA BELLA
Isola Bella
TAKE AWAY
WWW.TOUCHE-THUIS.NL

Inhoud

Samenvatting 3

1 Over dit onderzoek 8

1.1 Waarom dit onderzoek? 8

1.2 Wat hebben we onderzocht? 8

1.3 Afbakening 8

1.4 Onderzoeksopzet 9

1.5 Beschouwing vooraf 9

1.6 Leeswijzer 10

2 Deelnemers aan het onderzoek 12

2.1 Kenmerken van deelnemers 12

2.2 Dataverzameling en betrouwbaarheid 13

2.3 Representativiteit 13

3 Jong zijn in Assen 14

3.1 Wat doen jongeren na school-, studie- of werktijd? 14

3.2 Tevredenheid van jongeren over het leven 17

3.3 Samenhang tussen tevredenheid en wat jongeren doen 19

4 Voorzieningen en activiteiten voor jongeren 23

4.1 Gebruik van voorzieningen en activiteiten 23

4.2 Aansluiting voorzieningen en activiteiten bij behoefte 27

4.3 Financiële toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten 31

4.4 Bekendheid met huidige aanbod aan voorzieningen 34

4.5 Ruimte om initiatieven te nemen 36

5 Wat vinden jongeren over wat er voor hen te doen 38

5.1 Beeldvorming onder jongeren 38

5.2 Ideeën van jongeren 43

6 Jeugdbeleid van de gemeente 49

6.1 Waar is het gemeentelijk jeugdbeleid op gebaseerd? 49

6.2 Hoe is de uitvoering van jeugdbeleid georganiseerd? 52

6.3 Geeft het jeugdbeleid voldoende richting voor de uitvoering? 53

7 Conclusies 56

Bijlage 1 Methodische verantwoording 61

Bijlage 2 Vragenlijst 66

Bijlage 3 Steekproefrepresentativiteit 69

Bijlage 4 Normenkader 71

Bijlage 5 Geraadpleegde bronnen 72

Bijlage 6 Eindnoten 75

1 Over dit onderzoek

1.1 Waarom dit onderzoek?

De afgelopen jaren verschenen in de media diverse berichten dat er voor jongeren in Assen weinig te doen is. Naar aanleiding van deze berichten heeft de Rekenkamercommissie (RKC) in 2020 een onderzoek aangekondigd.

Het was de bedoeling om dit onderzoek ook uit te voeren in 2020. De coronacrisis maakte dat de RKC twijfels had bij de timing. De coronamaatregelen en de beperkingen hiervan zouden het onderzoek mogelijk te veel kleuren. Door de focus niet op het aanbod aan voorzieningen en activiteiten te leggen maar op de behoefte van jongeren gaf de commissie eind 2021 onderzoeksbureau SenseGuide de opdracht het onderzoek uit te voeren.

1.2 Wat hebben we onderzocht?

Het doel van dit onderzoek is inzicht verkrijgen in de behoefte van jongeren om daarna te kijken in hoeverre het bestaande gemeentelijke beleid en de daaruit voortvloeiende activiteiten daarop aansluiten. De vraag wat de jongeren zelf willen en waarom, staat hierbij centraal.

De doelstelling van dit onderzoek hebben geleid tot de volgende onderzoeksvragen:

- Wat is de behoefte van jongeren aan voorzieningen en activiteiten?
- In hoeverre sluit het aanbod van gemeentelijke voorzieningen en activiteiten aan bij de behoefte?
- In hoeverre krijgen jongeren in Assen ruimte om hun eigen initiatieven tot uitvoering te brengen?
- In hoeverre nemen jongeren deel aan bestaande (gemeentelijke) voorzieningen en georganiseerde activiteiten?
- Waarom nemen jongeren wel of niet deel aan bestaande (gemeentelijke) voorzieningen en georganiseerde activiteiten?
- Is er jeugdbeleid geformuleerd en zo ja, waar is het beleid op gebaseerd?
- Hoe is de uitvoering van het jeugdbeleid georganiseerd?
- Geeft het jeugdbeleid voldoende richting voor de uitvoering?

1.3 Afbakening

Dit onderzoek richt zich op jongeren die in Assen wonen en tussen de 12 en 23 jaar oud zijn. We maken onderscheid in drie leeftijdsgroepen: 12-14 jaar (de onderbouw in het voortgezet onderwijs), 15-18 jaar (bovenbouw voortgezet onderwijs en middelbaar beroepsonderwijs en de categorie 19-23 jaar. De afbakening tot en met 23 jaar is gekozen omdat dit ook de leeftijdsgrens is van de verlengde jeugdwet.

Onder voorzieningen en activiteiten voor jongeren verstaan we in dit onderzoek de door de gemeente gesubsidieerde voorzieningen en activiteiten van sportclubs, de bibliotheek, culturele instellingen, buurthuizen en wijkcentra, vrijwilligersorganisaties, kerkgenootschappen, jongerenafdelingen van politieke partijen, het maatschappelijke jongerenwerk, jeugdzorg en initiatieven vanuit en met jongeren ('pilot en experimenteerruimte jongerenactiviteiten').

Het onderzoek had niet als doel te inventariseren en te evalueren:

- Het aanbod aan onderwijs
- Het aanbod voor jongeren op de arbeidsmarkt
- Het aanbod en de doeltreffendheid van jeugdzorgactiviteiten in het kader van de jeugdwet
- Het aanbod aan commerciële activiteiten voor jongeren in Assen

1.4 Onderzoeksopzet

Dit onderzoek is uitgevoerd met narratief onderzoek onder 583 jongeren uit Assen. De onderzoeksmethode combineert verhalen van jongeren met beantwoording van gesloten vragen. Dit heeft geresulteerd in kwalitatief hoogwaardige data op een statistisch betrouwbaar niveau. Om inzicht te krijgen in het jeugdbeleid van de gemeente zijn interviews gehouden met sleutelpersonen van de gemeentelijke organisatie en Vaart Welzijn. Daarnaast is informatie verkregen door deskresearch van beleidsdocumenten van de gemeente en Vaart Welzijn op het gebied van jeugd. Ook zijn diverse bronnen in de lokale media vanaf 2020 geraadpleegd die hebben bericht over jongeren in Assen.

1.5 Beschouwing vooraf

Het thema jongeren in Assen heeft veel aandacht. Omroep Assen maakte in samenwerking met RTV Drenthe begin 2022 een vierdelige tv-serie 'Jong in Assen' waarin met jongeren, beleidsmedewerkers, mensen uit de lokale politiek en ondernemers wordt besproken wat er voor jongeren in Assen is en wat er ontbreekt.[1] Vaart Welzijn vroeg eind 2021 aan 70 jongeren in het voortgezet onderwijs wat hun wensen en behoeften zijn[2]. SPOT TV Assen vroeg in dezelfde periode aan jongeren welke onderwerpen zij het meest belangrijk vinden[3]. In mei 2021 organiseerde de gemeente Assen met zeventig professionals uit het onderwijs, arbeidsmarkt, het bedrijfsleven, culturele instellingen, jeugdhulp- en sportorganisaties een Webinar over 'Jeugd en Corona'. De webinar resulteerde in de notitie 'Jeugd in Assen beweegt ons' waarin het thema 'wat is er te doen voor de jeugd in Assen' een van de drie hoofdthema's is[4]. Verder was er in de bestuursperiode 2018-2022 ook een werkgroep in de gemeenteraad die gaat over het welzijn van jongeren[5].

Het overheersende beeld is dat er voor jongeren weinig in Assen te doen is. Een beeld dat jongeren weinig inspireert. In dit onderzoek hebben we geprobeerd om ons hier niet door te laten beïnvloeden. Het risico bestond namelijk dat we daardoor niet het brede perspectief zien van hoe het is om een jongere in Assen te zijn. Met als gevolg dat niet de juiste afwegingen worden gemaakt. Ons vertrekpunt was daarom allereerst te kijken naar hoe jongeren invulling geven aan hun leven buiten school-, studie- of werktijd en wat hun algemeen welbevinden is. Daarna hebben we gekeken naar hoe jongeren gebruik maken van bestaande gemeentelijke

voorzieningen en activiteiten. Als laatste hebben we gevraagd naar hoe zij kijken naar het beeld dat er weinig voor jongeren te doen is en wat hun ideeën daarover zijn. Op deze manier hebben wij geprobeerd een genuanceerd beeld te geven over hoe het is om jong in Assen te zijn, hoe de gemeente daarop inspeelt en verder kan inspelen.

1.6 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 zetten we aan de hand van enkele kenmerken uiteen welke jongeren aan het onderzoek hebben deelgenomen. Dit is bedoeld om inzicht te geven in de betrouwbaarheid en de representativiteit van het onderzoek.

In de hoofdstukken 3, 4 en 5 presenteren we de hoofdanalyses van het narratief onderzoek onder jongeren. Bij de analyses verwijzen we telkens naar diverse fragmenten uit de verhalen van jongeren met vermelding van gender, leeftijd en de wijk waarin de jongere woont.

Belangrijk om te onthouden bij de presentatie van de analyses:

- Elke paragraaf opent met de hoofdinzichten van een analyse. Vervolgens wordt de analyse met kwantitatieve en kwalitatieve data onderbouwd.
- Kwantitatieve data zijn het geaggregeerde resultaat van antwoorden op gesloten vragen. Gesloten vragen geven duiding aan de verhalen van jongeren.
- Kwalitatieve data zijn tekstfragmenten met quotes uit de beantwoording van open vragen waarbij jongeren in eigen bewoording ervaringen en ideeën beschrijven.
- Kwantitatieve en kwalitatieve data hangen met elkaar samen. Opvallende resultaten uit de analyse van de kwantitatieve data verwijzen met stippellijnen naar tekstfragmenten. Het doel is om letterlijk de verhalen achter de cijfers te laten zien. Hierbij is steeds een selectie gemaakt uit een omvangrijk bestand van verhalen. Deze selectie van verhalen weergeeft de rode draad tussen verhalen achter een cijfermatige indicatie. Deze rode draden zijn gevalideerd met thematische analyse (zie bijlage 1 voor methodische verantwoording).

Hoofdstuk 6 beschrijft het jeugdbeleid van de gemeente aan de hand van interviews en deskresearch.

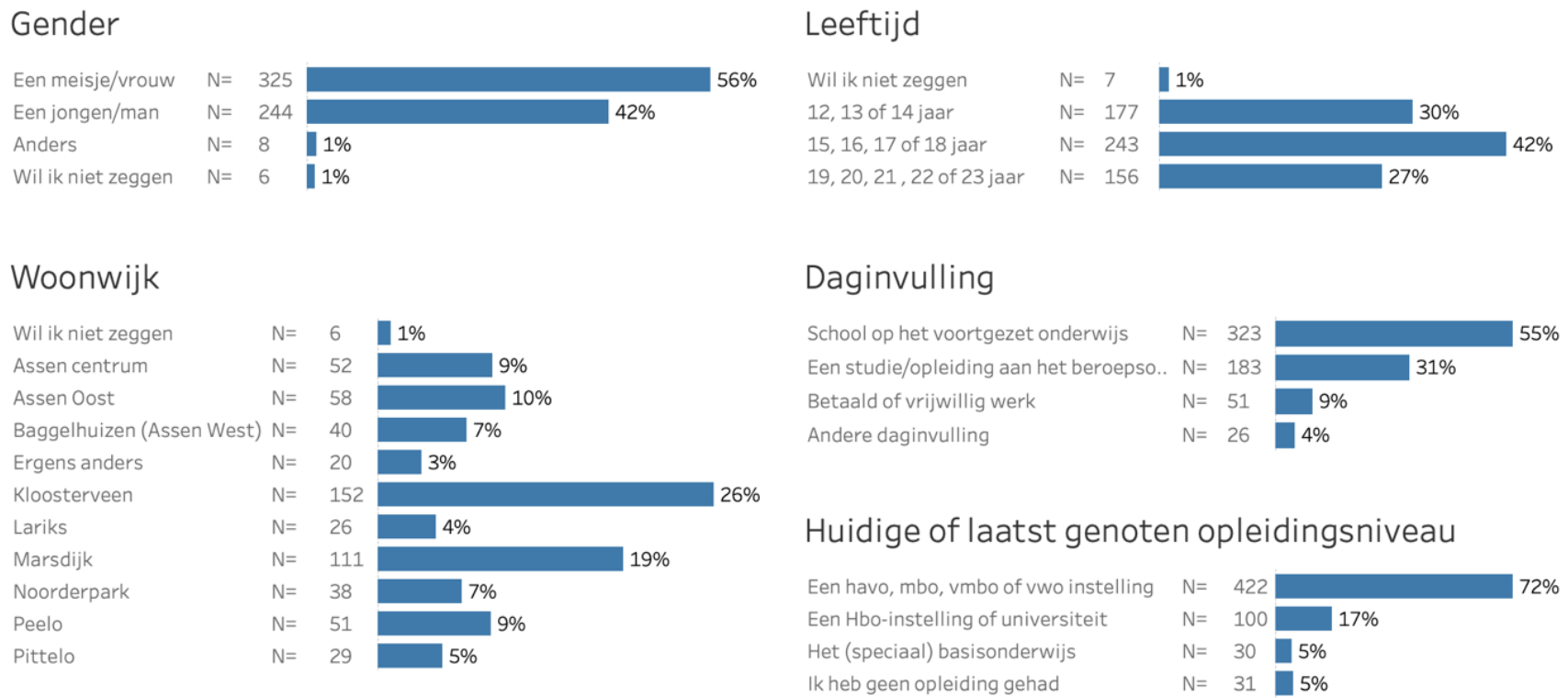
In hoofdstuk 7 besluiten we dit rapport met de conclusies die we uit het onderzoek trekken.



2 Deelnemers aan het onderzoek

2.1 Kenmerken van deelnemers

In totaal hebben 583 jongeren aan het onderzoek deelgenomen. Figuur 1 toont de kenmerken van deelnemers naar gender, leeftijd, woonwijk, daginvulling en huidige of laatst genoten opleidingsniveau.



Figuur 1 - kenmerken deelnemers aan het onderzoek

2.2 Dataverzameling en betrouwbaarheid

Jongeren zijn voor onderzoekers een lastig te bereiken doelgroep. Bij vergelijkbaar onderzoek doet minder dan 5% van de genodigden mee. Een respons-verhogende maatregel was verloting van 100 digitale cadeaubonnen van 20 euro. Voor dit onderzoek zijn alle jongeren tussen 12 en 23 jaar benaderd die op 1 januari 2022 in het basisregister van de gemeente Assen stonden geregistreerd. Dit zijn ongeveer 10.000 jongeren. Jongeren ontvingen een brief van de gemeente met de vraag om aan het onderzoek deel te nemen. Zij konden via internet of mondeling de vragenlijst beantwoorden. In totaal deden 583 jongeren mee aan het onderzoek (respons van 5,83%). De steekproef heeft een betrouwbaarheidsniveau van 99% met een statistische foutmarge van 5%.

2.3 Representativiteit

De tabellen in bijlage 3 laten zien dat de steekproef een evenredige vertegenwoordiging is van alle jongeren in Assen naar gender, leeftijdsgroep en woonwijk. Daarbij merken we op dat meisjes licht oververtegenwoordigd zijn en jongeren tussen de 19-23 licht ondervertegenwoordigd. Bij de analyse en interpretatie van de data is hiermee rekening gehouden. Naar de non-respons is geen aanvullend onderzoek gedaan. Daar was gegeven de representatieve verdeling van de steekproef naar de belangrijkste onderzoeksvariabelen (gender, leeftijd, woonwijk) ook geen aanleiding toe.

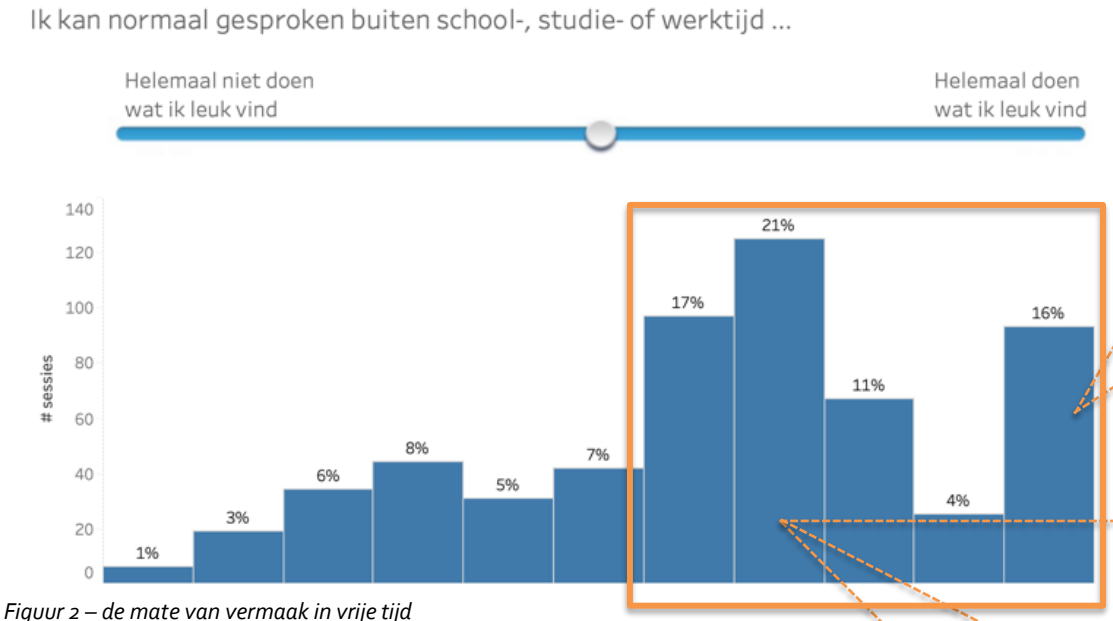
3 Jong zijn in Assen

3.1 Wat doen jongeren na school-, studie- of werktijd?

Twee op de drie jongeren (69%) kan redelijk tot volledig doen wat ze leuk vinden
De meeste jongeren (69%) in Assen weten zich na school-, studie- of werktijd prima te vermaken (Figuur 2). Dat doen ze vooral door met vrienden af te spreken en te sporten. Jongeren die aangeven dat ze redelijk kunnen doen wat ze leuk vinden geven vaker aan wat ze missen dan jongeren die aangeven bijna volledig te kunnen doen wat ze leuk vinden.

Meest genoemde activiteiten van jongeren die (bijna) helemaal kunnen doen wat ze leuk vinden (20%): Vrienden (60), Sport (20), Gamen (18), Voetbal (16), Bioscoop (8), Wandelen (7), Basketbal (5), Hockey (4), Uiteten (4), Netflix (2), Park gaan (3). *Getal tussen haakjes is het aantal keer dat de activiteit in de verhalen benoemd wordt.*

Meest genoemde activiteiten van jongeren die redelijk kunnen doen wat ze leuk vinden (49%):
Vrienden (133), Sport (69), Voetbal (34), Gamen (21), Bioscoop (15), Muziek maken/luisteren (13), Wandelen (13), Bibliotheek (9), Theater (3), Dansen (3), Serie kijken (2), Scouting (3).



Figuur 2 – de mate van vermaak in vrije tijd

Ik kan buiten schooltijd alles doen wat ik wil en ik mag ook doen wat ik wil, ik ga graag naar het skatepark in Pittelo met vrienden en kom er wekelijks. Ik vind het ook leuk om paard te rijden. - Meisje, 12-14 jaar, Peelo

Ik doe altijd wat ik leuk vind naar mijn school tijd ga ik mijn huiswerk maken en als ik klaar ben ga ik 1.5 uur sporten . – Jongen 15-18 jaar, Assen Oost

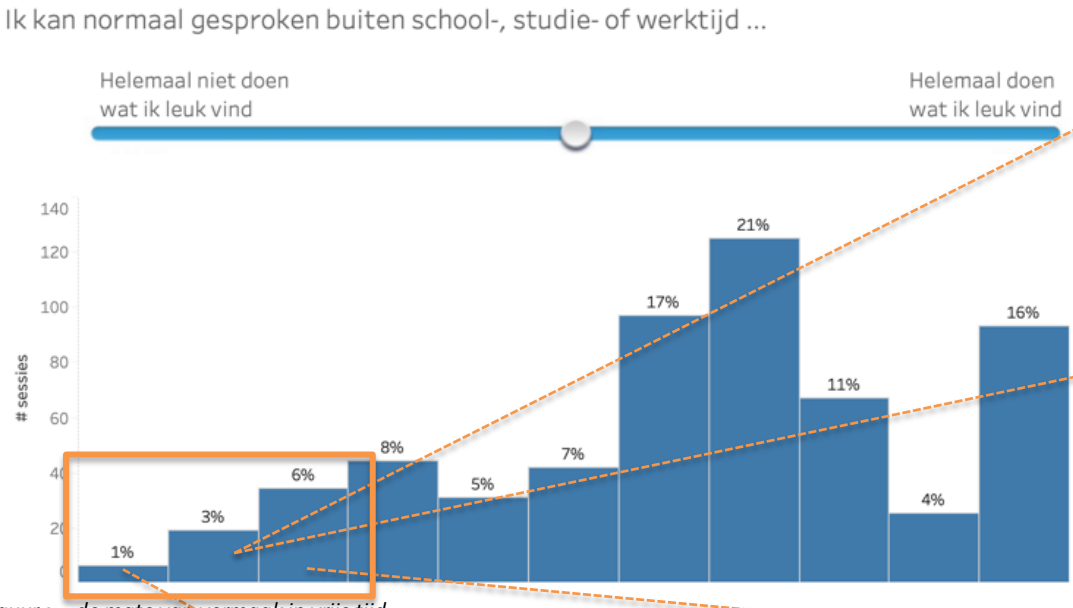
Als ik niet naar school hoef, hoef te leren of te werken dan kan ik mijn eigen dingen doen zoals sporten, gamen en met vrienden afspreken. Ik kan mijn energie kwijt in hockey en krijg daar ook veel energie van. – Jongen, 15-18 jaar, Kloosterveen

Buiten school-, studie- en werktijd heb ik genoeg tijd om met mijn hobby's bezig te zijn. Ik beoefen daaronder voetbal en gamen of afspreken met vrienden kan ook gewoon. Ofwel in dit stadium van mijn leven heb ik een ideale tijdsverdeling. Jongen, 15-18 jaar, Pittelo

Ik vind het leuk om te bakken, koken en sporten. Meestal kan ik deze hobby's wel uitoefenen. Ik vind het leuk om met vrienden te zijn. Dit kan helaas niet altijd doordat er weinig uitgaansgelegenheid is in Assen. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Marsdijk

Eén op de tien jongeren geeft aan niet te kunnen doen wat ze leuk vinden

Van de jongeren geeft 10% aan dat ze niet kunnen doen wat ze leuk vinden. Ze geven met name aan dat er voor de jeugd tot 18 jaar weinig of niets te doen is. Sommigen van deze jongeren geven ook aan dat ze veel tijd (moeten) besteden aan school en er daardoor weinig vrije tijd wordt ervaren. Een enkeling geeft aan dat bepaalde activiteiten voor met name introverte jongeren niet meer in Assen beschikbaar zijn.



Figuur 3 – de mate van vermaak in vrije tijd

Ik ga graag met mijn vriendinnen op stap en doe dat dan in Beilen daar er in Assen geen leuke bar is waar veel jongelui komen. De barretjes is Assen zijn wel leuk maar daar zit veel ouder publiek en gaan mijn vrienden en vriendinnen dan ook niet naartoe. - Meisje, 15-18 jaar, Lariks

Ik heb voor dit antwoord gekozen, omdat ik iemand ben die ergens goed voor wil presteren, dus ook voor school. Als we een opdracht hebben of verslagen die af moeten, dan zet ik me daarvoor in, waardoor ik veel tijd aan school besteed en binnen zit. School neemt energie en tijd weg om de dingen te doen die ik eigenlijk heel leuk vind om te doen, wanneer ik er wél mee bezig ben. – Meisje 15-18 jaar, Marsdijk

horen, maar ook voor de introverte jeugd zijn er is Assen onvoldoende mogelijkheden. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Baggelhuizen

Ik had muziekles in het ICO, maar toen het ICO dicht ging, moest ik elke week naar Groningen om door te kunnen gaan met mijn hobby. Hierdoor heb ik ook heel erg de samenwerking tussen de verschillende culturele disciplines gemist. Dit onderzoek lijkt erg gericht te zijn op het faciliteren van de mainstream (extraverte) jeugd. Dit zijn natuurlijk de mensen die het meest van zich laten horen, maar ook voor de introverte jeugd zijn er is Assen onvoldoende mogelijkheden. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Baggelhuizen

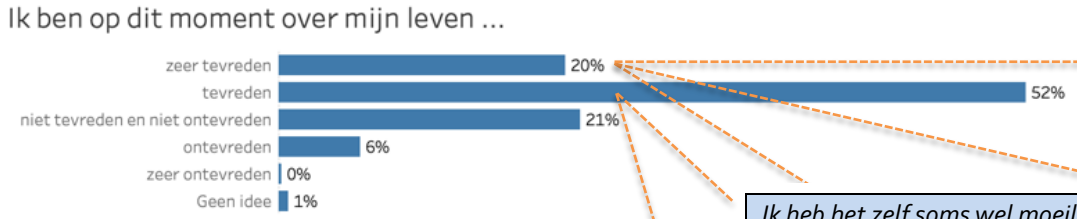
Er is weinig te doen voor pubers in Assen. Ik heb hier weinig vrienden en zal graag meer mensen ontmoeten. Los van een bioscoop of de stad in gaan is er weinig te doen na schooltijd. - Meisje, 15-18 jaar, Marsdijk

3.2 Tevredenheid van jongeren over het leven

Twee op de drie jongeren in Assen zijn tevreden tot zeer tevreden over hun leven

De meeste jongeren (72%) in Assen zijn tevreden tot zeer tevreden over hun leven. Bij jongens die zeer tevreden zijn (12%) heeft dit vooral te maken met het hebben van vrienden en goede prestaties op school. Meisjes en jonge vrouwen (8%) die zeer tevreden zijn lichten dat toe met een gevoel van geluk of lekker in hun vel zitten. Ook is het hebben van een leuke relatie een belangrijke factor.

Bij jongeren die tevreden zijn over het leven (52%) zien we vooral dat corona het verschil maakt met 'zeer tevreden' zijn. Ook geven deze jongeren aan dat zij druk ervaren van het schoolleven. Corona en druk van school spelen vooral ook onder jongeren die ontevreden zijn (6%) met hun leven of daar een neutrale positie in kiezen (21%). Verveling is een andere factor die onder deze jongeren speelt. Onder deze jongeren signaleren we ook dat ze met diverse (mentale) problemen kampen. Meisjes zijn vaker neutraal of ontevreden over hun leven dan jongens (Figuur 5).



Figuur 4 - tevredenheid over het leven

Ik voel me lekker in mijn vel, het gaat goed op school en ik heb een leuke vriendengroep. – Meisje, 15-18 jaar, Kloosterveen.

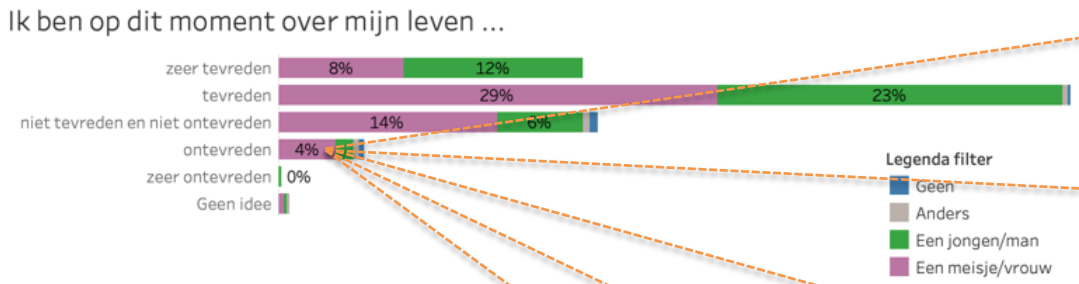
Ik heb het zelf soms wel moeilijk op school soms omdat ik op de middelbare school zit en de dingen hieromheen met Corona en de oorlog zetten me ook echt wel aan het denken. – Meisje, 12-14 jaar, Kloosterveen

Er zijn weinig dingen die mijn leven beter zouden maken dan die nu is, ik heb een leuk plekje om te wonen, een gezellig iemand om die plek mee te delen, goede vrienden en familie. Ik ben in het algemeen erg blij en tevreden. – Jonge man, 19-23 jaar, Lariks

Er is een enorme druk van school. Het kost heel veel tijd en ze vragen eigenlijk te veel van ons. Zo heb ik minder tijd na school voor leuke dingen en zit ik tot s avonds laat te leren en aan mijn huiswerk – Meisje, 15-18 jaar, Baggelhuizen

Ik ben gelukkig, maar er missen nog een paar puzzelstukjes aan mijn leven wat ik nog graag wil meemaken. - Jongen, 15-18 jaar, Ubbena

Meisjes vaker neutraal of ontevreden over hun leven dan jongens



Figuur 5 – tevredenheid over het leven naar gender

Ik heb niks te doen ik zit alleen maar op mijn kamer te leren of ben aan het werk. Hoe kan je dit nog een leven noemen? – Meisje, 12-14 jaar, Marsdijk

Het wordt voor mij te veel. Stage, school. Er wordt te veel van me gevraagd en daar kan ik niet tegen. Dan krijg ik stress en word ik duizelig zo gaat het al 2 jaar... - Meisje, 15-18 jaar, Pittelo

Ik ben gestopt met mijn studie begin dit jaar en woon sindsdien weer bij mijn ouders in Assen. Ik werk wel, maar parttime. Hierdoor zit ik veel thuis. Daarnaast kamp ik als gevolg van de corona-maatregelen met mentale problemen.
– Jonge vrouw, 19-23 jaar, Kloosterveen

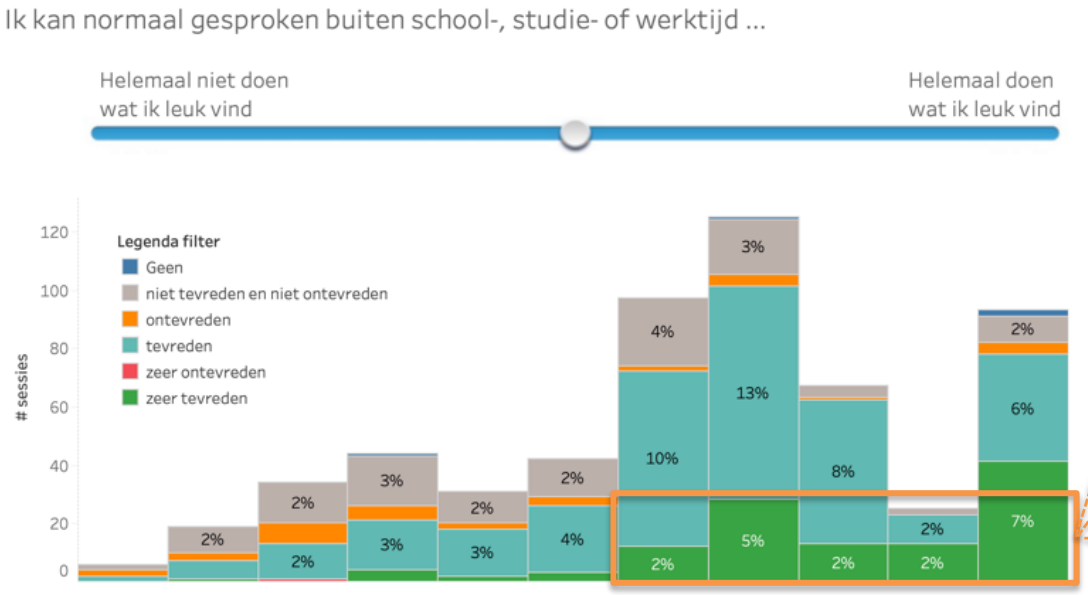
Ik heb het zwaar met mijn thuissituatie. – Meisje, 15-18 jaar, Pittelo

Ik merk dat vooral door corona dat je je sociale contacten mist. Je mag gelukkig weer samen komen op school, maar voor mij is dat maar 2 lesdagen. Voor de rest merk ik dat ik en mij vriendinnen nooit uitjes doen, omdat er niet echt iets voor handen ligt hier in assen, waar we plezier aan kunnen hebben. Ze zeggen vaak; Je studenten tijd moet de beste tijd uit je leven zijn! Ook mede door corona, maar ook de voorzieningen in de stad beleef ik dat niet. – Meisje, 15-18 jaar, Assen Oost.

3.3 Samenhang tussen tevredenheid en wat jongeren doen

Jongeren zijn vaker zeer tevreden over hun leven als ze kunnen doen wat ze leuk vinden

Jongeren die aangeven in meer of minder mate te kunnen doen wat ze leuk vinden, zijn ook vaker zeer tevreden over hun leven (Figuur 6). Met name jongeren tussen 15-18 jaar kunnen naar verhouding hun ei niet helemaal kwijt (Figuur 7).

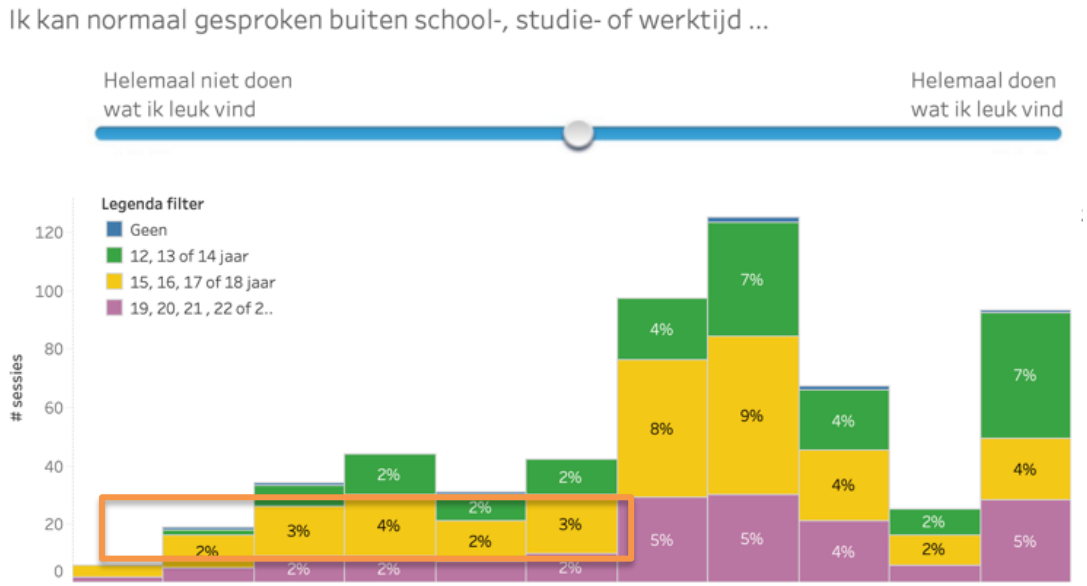


In mijn omgeving zijn er niet veel dingen te doen voor jongeren, waar je geen geld voor hoeft te betalen. Ook hebben de meeste van mijn vrienden het al zo druk dat ze de tijd niet hebben om ergens de halve stad door te fietsen om iets te gaan doen. Verder zijn er niet veel plaatsen voor jongeren tussen de 15 en 18 om heen te gaan en rond te hangen zoals een keet maar zonder drank. – Gender 'anders', 15-18 jaar, Kloosterveen

Ik heb persoonlijk niet veel tijd na school om nog echt dingen voor mezelf te doen, maar de dingen die ik leuk vind om te doen, zijn niet echt iets wat ik snel opzoek. Zelf vind ik de dingen in mijn omgeving vooral gericht op jongere kinderen en niet echt tot iemand van 16. – Meisje 15-18 jaar, Assen Centrum

Er zijn niet veel verschillende activiteiten om te kunnen ondernemen wat niet gelijk 25 euro kost. – Meisje 15-18 jaar, Peelo

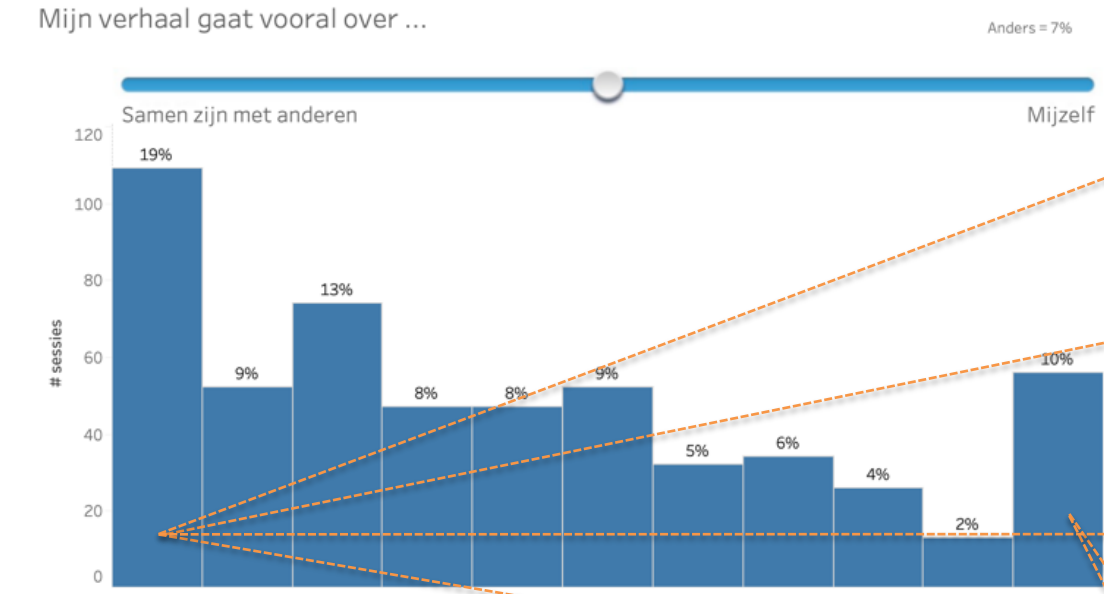
Figuur 6 – mate van vermaak naar mate van tevredenheid over hun leven



Figuur 7 – mate van vermaak jongeren naar leeftijd

Er zijn geen opvallende verschillen tussen meisjes en jongens in de mate waarin ze zich buiten school-, studie- of werktijd kunnen ontplooien. Ook tussen de wijken waarin jongeren wonen, hun opleidingsniveau en daginvulling (school, studie, werk of anders) zijn geen opvallende verschillen gevonden.

Jongeren zijn vooral gericht op het samen zijn met anderen



Figuur 8 – mate van betrekkingsgerichtheid

Ik ga vaak afspreken met vriendinnen en vrienden en dan gaan we naar onze oude basisschool en dan op dat schoolplein een beetje chillen – Meisje 12-14 jaar, Kloosterveen

Ik vind het leuk om op vrijdag of zaterdag avond de kroeg in te gaan. Nou lukte dit met de corona maatregelen niet maar kon ik wel gewoon met vrienden thuis zitten en een biertje doen. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Assen Centrum

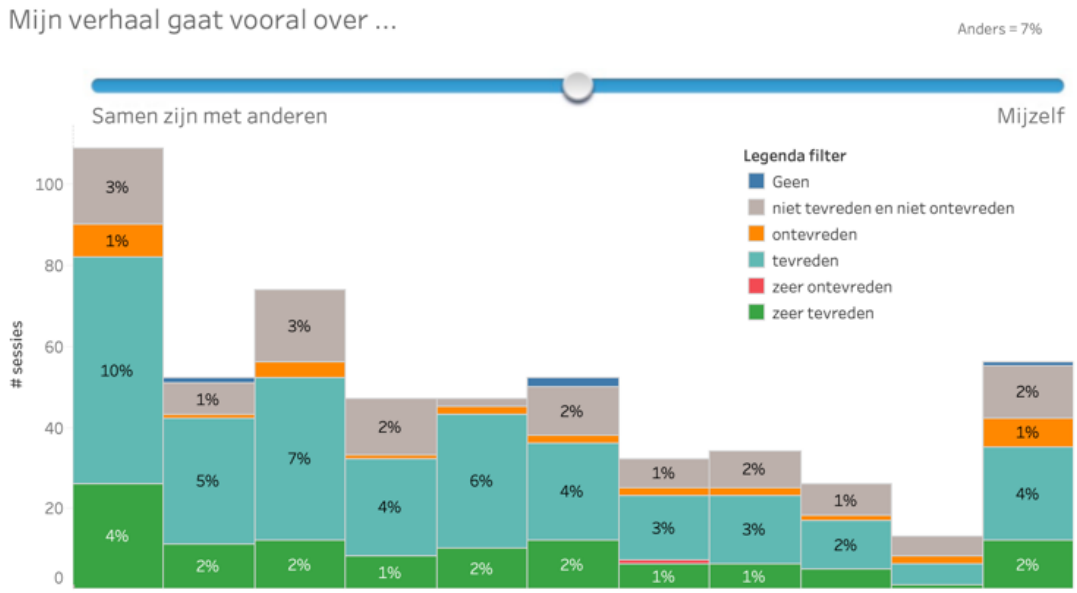
Ik beleef veel plezier aan voetbal en ben ook lid van een voetbalclub; waar er veel van zijn in Assen. Wat ik ook leuk vind om te doen is om te gaan stappen met vrienden. – Jongen, 15-18 jaar, Marsdijk

Ik ben altijd op mezelf geweest en ben het liefst alleen. Ik kan dus makkelijk thuis gewoon dingen doen zonder zorgen te maken van de buitenwereld. – Meisje, 15-18 jaar, Kloosterveen

Ik kan altijd gewoon sporten en gamen alleen heel soms wordt het krap door huiswerk. – Jongen, 12-14 jaar, Marsdijk

Ik kan overal heen gaan en hobby doe ik gewoon thuis. – Jonge man, 19-23 jaar, Pittelo

Het maakt voor de tevredenheid over hun leven niet veel uit of jongeren gericht zijn op samenzijn met anderen of gericht zijn op zichzelf (Figuur 9).



Figuur 9 – mate van betrekkingsgerichtheid naar mate van tevredenheid over het leven

Top 10 meest genoemde activiteiten die jongeren graag doen (aantal verhalen)

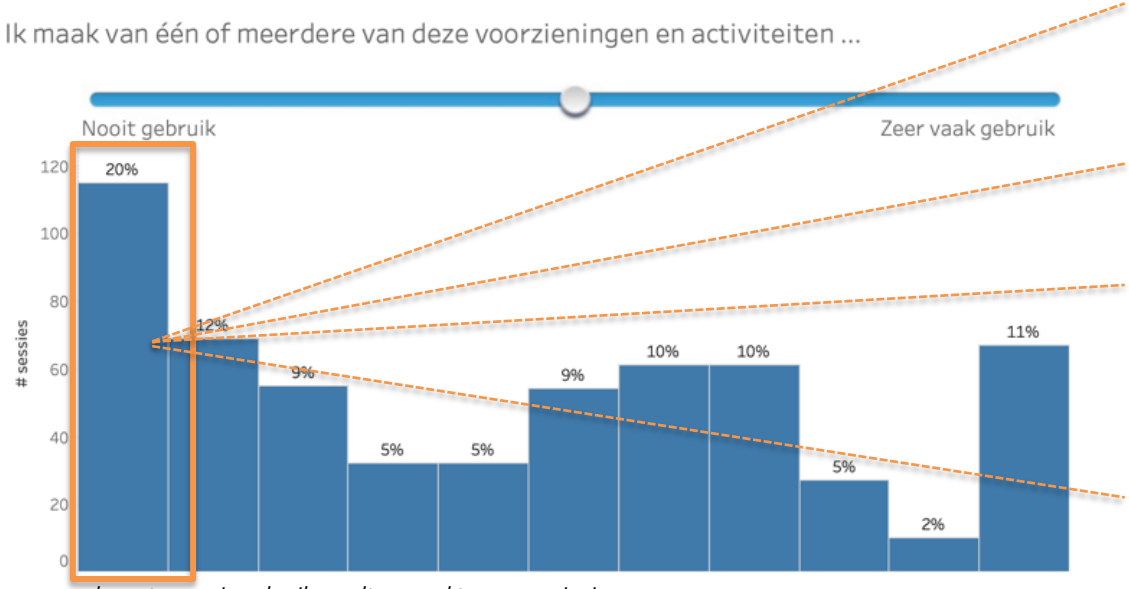
- Omgaan met vrienden (237)
- Sport (112)
- Voetballen (58)
- Uitgaan (48)
- Gamen (44)
- Bioscoop (38)
- Uit eten (25)
- Wandelen (21)
- Muziek maken/luisteren (20)
- Hockey (12)

4 Voorzieningen en activiteiten voor jongeren

Onder voorzieningen en activiteiten voor jongeren verstaan we in dit onderzoek de door de gemeente gesubsidieerde voorzieningen en activiteiten van sportclubs, bibliotheek, culturele instellingen en verenigingen, buurthuizen en wijkcentra, vrijwilligersorganisaties, kerkgenootschappen, jongerenafdelingen van politieke partijen, het maatschappelijke jongerenwerk en jeugdzorg. Ook zijn er via o.a. Mijn Buurt Assen en STILA Assen mogelijkheden voor jongeren om initiatieven uit te voeren.

4.1 Gebruik van voorzieningen en activiteiten

Meer dan de helft van de jongeren maakt gebruik van het gemeentelijk aanbod aan voorzieningen en activiteiten. Twee op de tien jongeren maakt vaak tot zeer vaak gebruik van het aanbod. Drie op de tien jongeren maken regelmatig gebruik van de voorzieningen. Drie op de tien jongeren maakt nooit of zelden gebruik van de voorzieningen die er voor jongeren in Assen zijn.



Figuur 10 – de mate waarin gebruik wordt gemaakt van voorzieningen

De dingen die benoemd zijn gaat vooral om de gemeenschap en andere mensen, er is niet veel wat specifiek voor de jongeren is om hun een uitweg te geven van alle stress van de afgelopen tijden en het drukke leven wat we nog steeds hebben. – Meisje, 15-18 jaar, Lariks

Ik maak eigenlijk heel weinig gebruik van deze voorzieningen en activiteiten omdat mijn interesses en persoonsgebonden voorkeur daar niet ligt. – Jongen, 15-18 jaar, Peelo

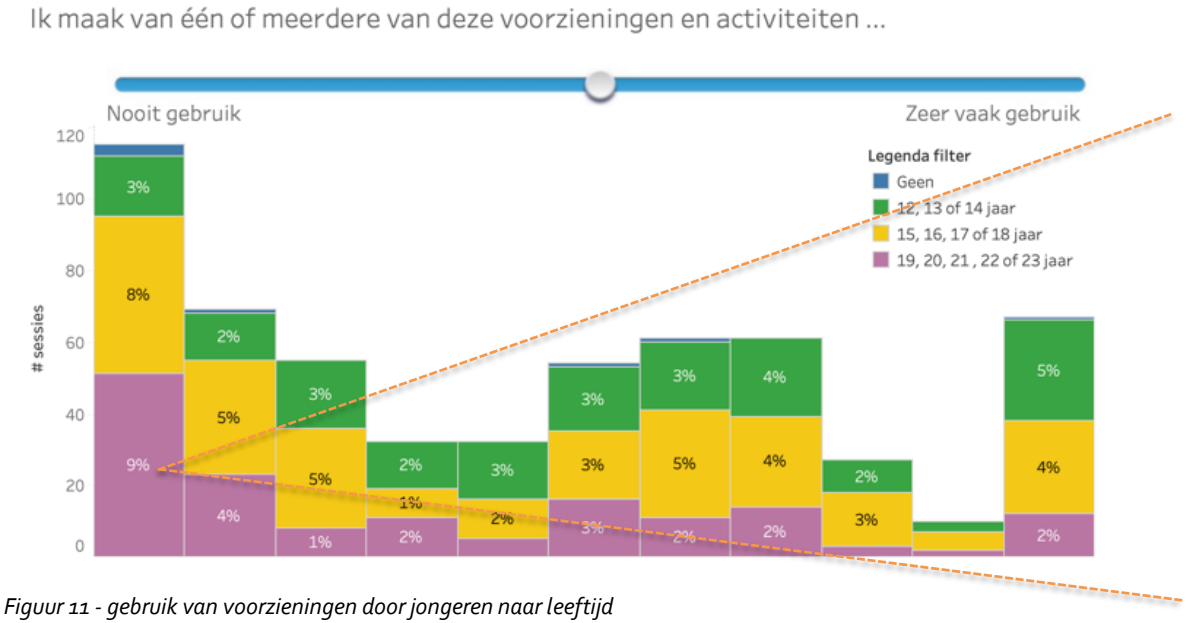
Ik maak geen gebruik van dit soort dingen. Jongen, 12-14 jaar, Kloosterveen

Buurthuizen, wijkcentra, kerkgenootschappen... Als je een ouder kind bent dan zijn die dingen niet zo leuk meer. Ikzelf wist niet eens dat Assen deze gelegenheden had. Ondanks ik best vaak op het internet naar leuke dingen zoek kom ik vaak uit op een kabouterpad of een speeltuin. En als je nou wel iets leuks hebt gevonden kosten die dingen vaak geld. Ikzelf heb geen problemen thuis met geld. Maar als iets duur is dan koop ik het niet. Want de portemonnee raakt ook wel een keertje op. – Meisje, 12-14 jaar, Assen Oost

Met name jongeren 19-23 jaar maken nooit gebruik van voorzieningen

Met name jongeren tussen 19 en 23 jaar maken nooit gebruik van voorzieningen (Figuur 11). Dit zijn ook meestal jongeren die een studie of beroepsopleiding volgen of al aan het werk zijn (Figuur 12). Ze vinden over het algemeen dat voorzieningen niet bij hen passen, niet bekend zijn met wat er voor hen te doen is, niet vast willen zitten aan een 'supscriptie' (sic) of er weinig tijd voor hebben.

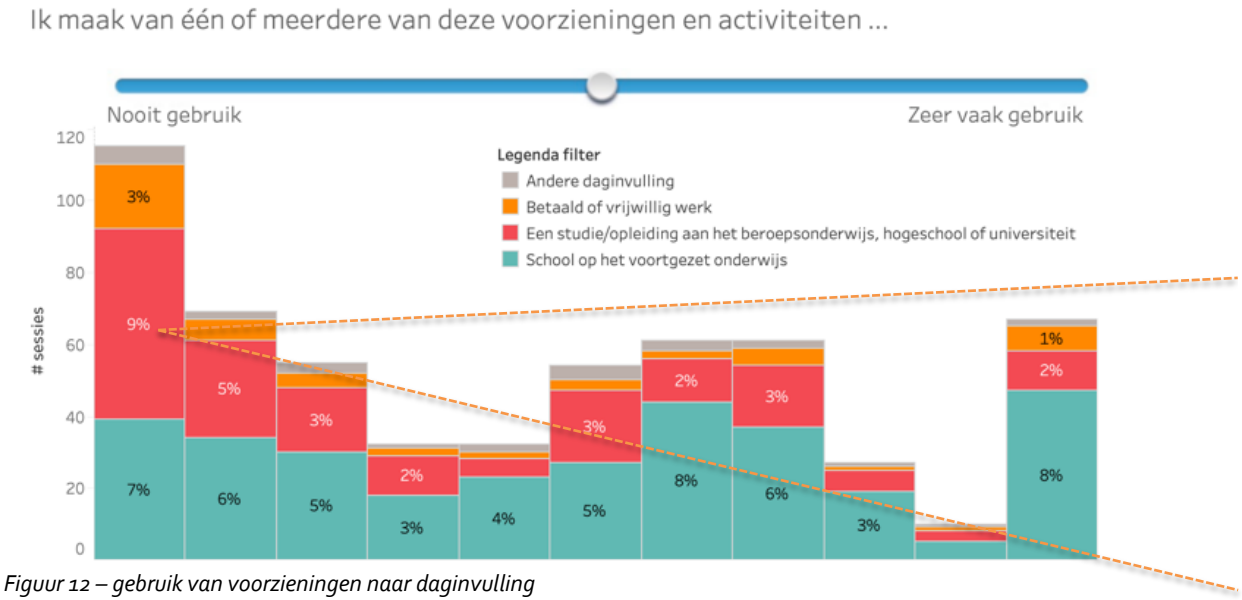
Er zijn geen opvallende verschillen gevonden tussen jongens en meisjes, woonwijken en opleidingsniveau in de mate waarin gebruik wordt gemaakt van voorzieningen.



Figuur 11 - gebruik van voorzieningen door jongeren naar leeftijd

Ik vind het belangrijk dat jongeren jong mogen/kunnen zijn. De hierboven benoemde activiteiten vind ik totaal niet bij een jongere doelgroep passen en komt op mij oubollig over. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Kloosterveen

Mij is totaal onbekend wat voor voorzieningen en activiteiten er zijn voor mensen van mijn leeftijd. Ik ben totaal niet van het sporten ik ben juist heel erg van kunst, cultuur en muziek en heb geen idee of daar voorzieningen voor zijn. – Jonge vrouw, 19-23 jaar Pittelo
aan een nieuwe sportclub of bibliotheek, we hebben behoefte aan een plek waar we even alle verplichtingen toetsen en huiswerk opdrachten kunnen vergeten en leuk kunnen uitgaan met onze vrienden. – Meisje, 15-18 jaar, volgt studie of opleiding



Figuur 12 – gebruik van voorzieningen naar daginvulling

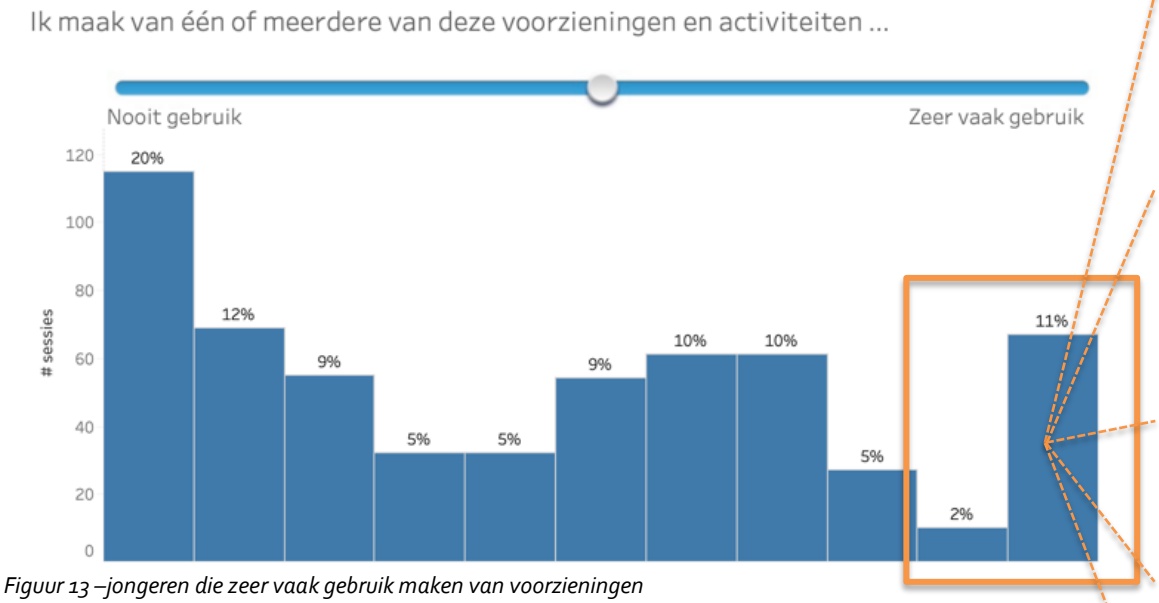
Als tiener heb je geen zin om na school, werk en leren op een van je weinige vrije dagen/avonden vrijwilligers werk te doen of naar een bibliotheek te gaan. Je wil dan plezier hebben en lekker feesten met je vrienden. En ik denk niet dat ik de enige ben die er zo over na denkt, bijna niemand heeft behoefte aan een nieuwe sportclub of bibliotheek, we hebben behoefte aan een plek waar we even alle verplichtingen toetsen en huiswerk opdrachten kunnen vergeten en leuk kunnen uitgaan met onze vrienden. – Meisje, 15-18 jaar, volgt studie of opleiding

Ik maak er weinig gebruik van omdat ik student ben en tevens een bijbaan heb. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, volgt studie of opleiding

Sport is meest genoemde voorziening waar jongeren zeer vaak gebruik van maken

Van de jongeren maakt 13% zeer vaak gebruik van gemeentelijke voorzieningen en activiteiten. Het gaat dan voornamelijk om sportvoorzieningen- en activiteiten (27), voetbalverenigingen (9) en sportclubs (9). In iets mindere mate worden door deze jongeren voorzieningen als bibliotheek (11), bioscoop (5), en de kerk (5) genoemd.

In alle 583 verhalen van jongeren worden Drents museum, Podium Zuidhaege, Digital Art Factory respectievelijk 4,2 en 2 keer genoemd als een voorziening waar jongeren graag naartoe gaan. Een evenement waar jongeren graag naartoe gaan is de TT (6).



Figuur 13 –jongeren die zeer vaak gebruik maken van voorzieningen

Voor mij is de sportclub erg belangrijk. Ik heb daar training en wedstrijden en geef zelf ook training en coach een team. Hierdoor ben ik na school vooral te vinden op de hockeyclub. Niet alleen dan ga ik daarnaar toe maar ook met vrienden om daar te hockeyen met z'n allen. – Meisje, 15-18 jaar, Kloosterveen

Naast school en werk ga ik veel naar de sportschool maar verder doe ik niet echt iets. Ik ben wel op de hoogte van kerkgemeenschappen en ander sportclubs in de omgeving alleen heb ik geen behoefte om daar te zijn. En dingen zoals de bieb haal ik niet echt plezier uit. – Jongen, 15-18 jaar, Marsdijk

Sportclubs en de bibliotheek zijn voor mij erg belangrijk. Ik vind het belangrijk om gezond te zijn en veel te bewegen. Voor school lees ik soms boeken die ik bij de bieb leen. – Meisje, 15-18 jaar

Ik ken alleen sportverenigingen. En die weet ik wel te vinden. Maar ik vind voetbal leuk. En daar zit ik nu al lang bij. – Jongen, 12-14 jaar, Marsdijk

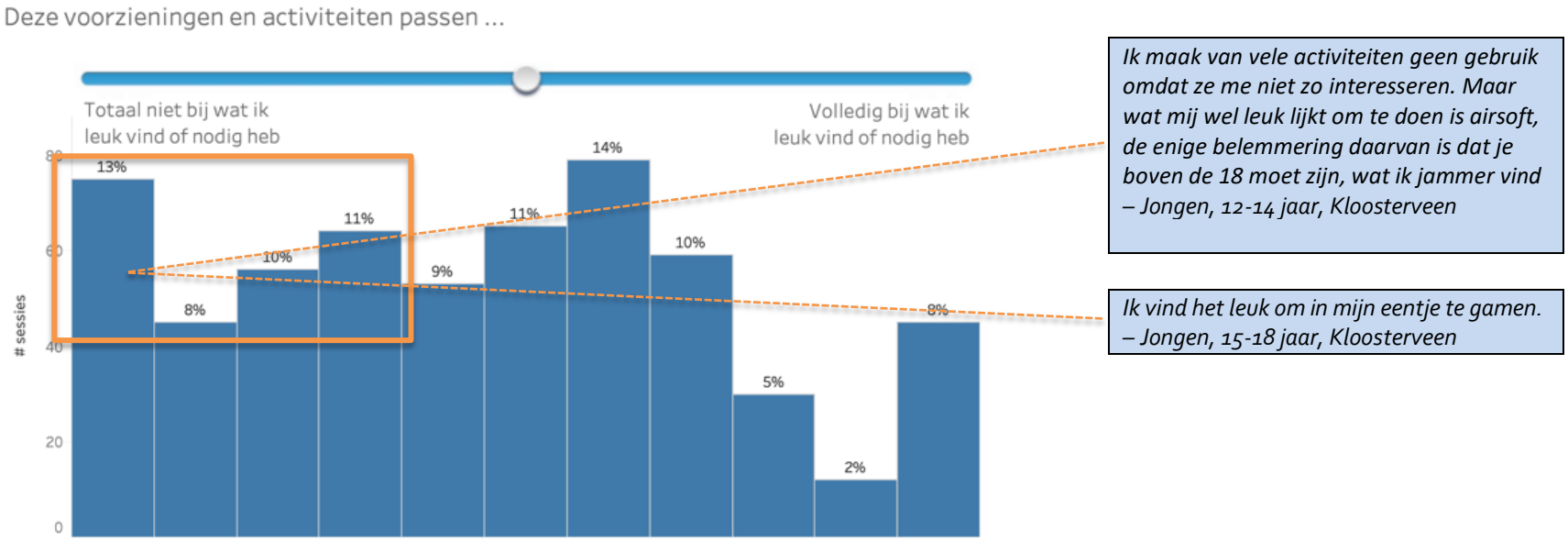
Ik zit bij de musical school van Jan Postema. Dit is voor mij erg belangrijk om mijn energie kwijt te kunnen maar ook om energie van te krijgen. Ook zie ik daar mijn vrienden en word je niet in een hokje gestopt. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Lariks

4.2 Aansluiting voorzieningen en activiteiten bij behoefte

De helft van de jongeren (51%) geeft aan dat voorzieningen en activiteiten niet of in mindere mate bij hen passen.
Jongeren die aangeven dat voorzieningen en activiteiten niet passen bij wat ze leuk vinden of nodig hebben geven vooral aan dat ze eigentijdse interesses hebben zoals bijvoorbeeld airsoft, lasergamen, jumpstylen en gamen. Sommigen vinden de voorzieningen en activiteiten te veel gericht op volwassen mensen.

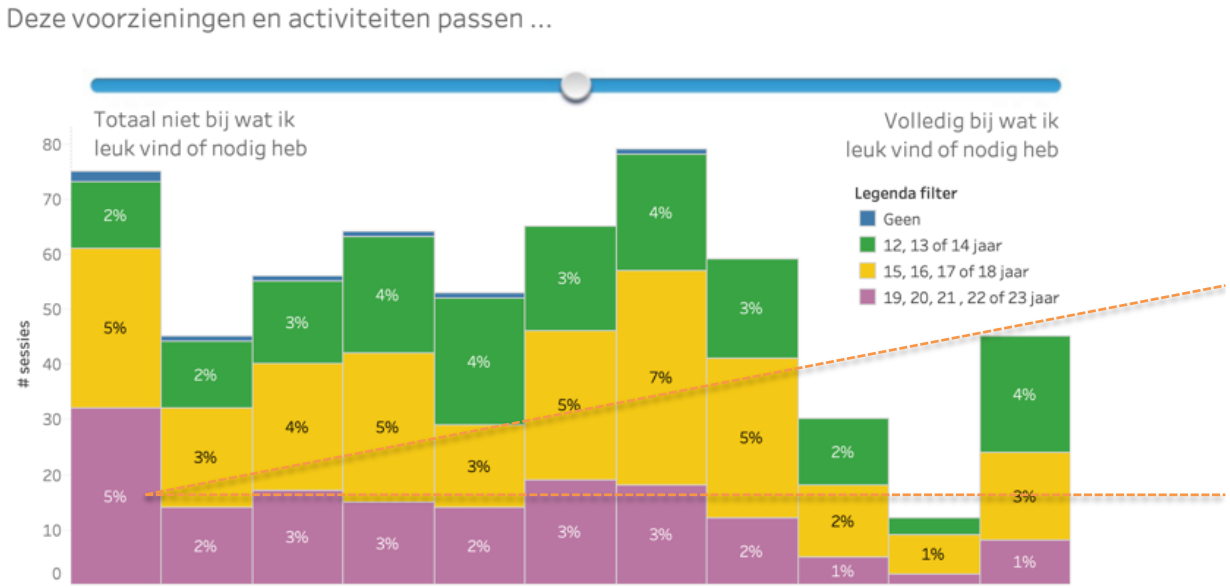
Vooral voor jongeren tussen 19-23 jaar sluit het aanbod niet bij hun leefstijl aan (Figuur 15). Dit zijn vooral ook jongeren die studeren of een beroepsopleiding volgen (Figuur 16).

Er zijn geen opvallende verschillen gevonden in gender, woonwijk en opleidingsniveau.



Figuur 14 - mate van passende voorzieningen en activiteiten

Met name jongeren tussen 19-23 jaar vinden voorzieningen en activiteiten niet bij hen passen.

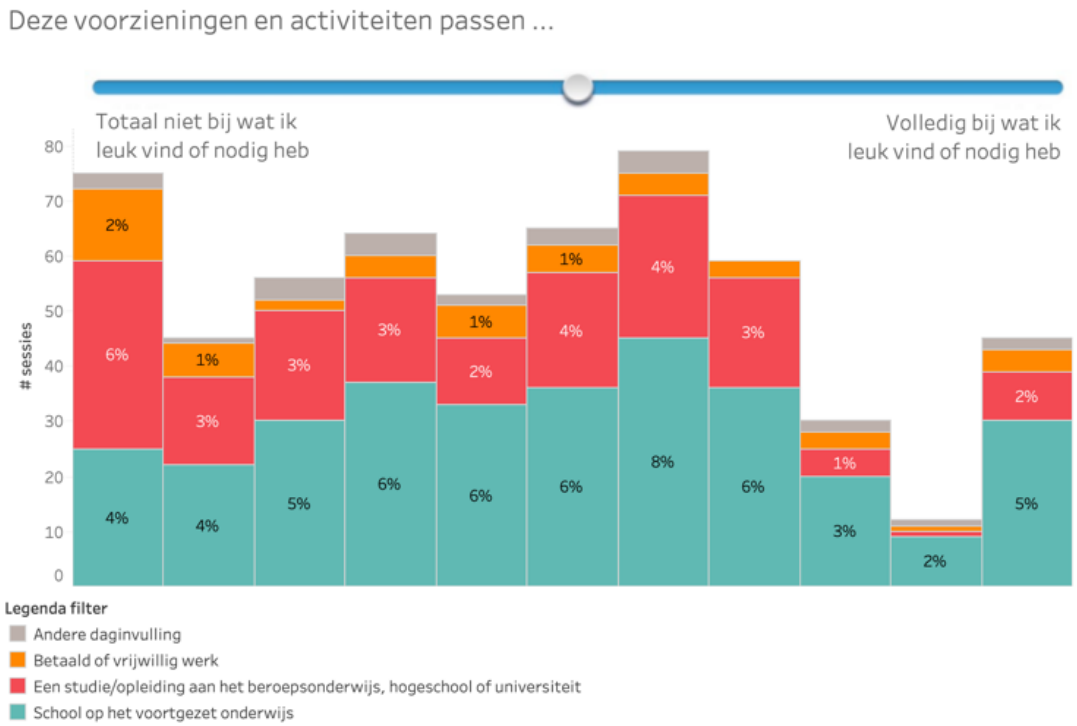


Figuur 15 - mate van passende voorzieningen en activiteiten naar leeftijd

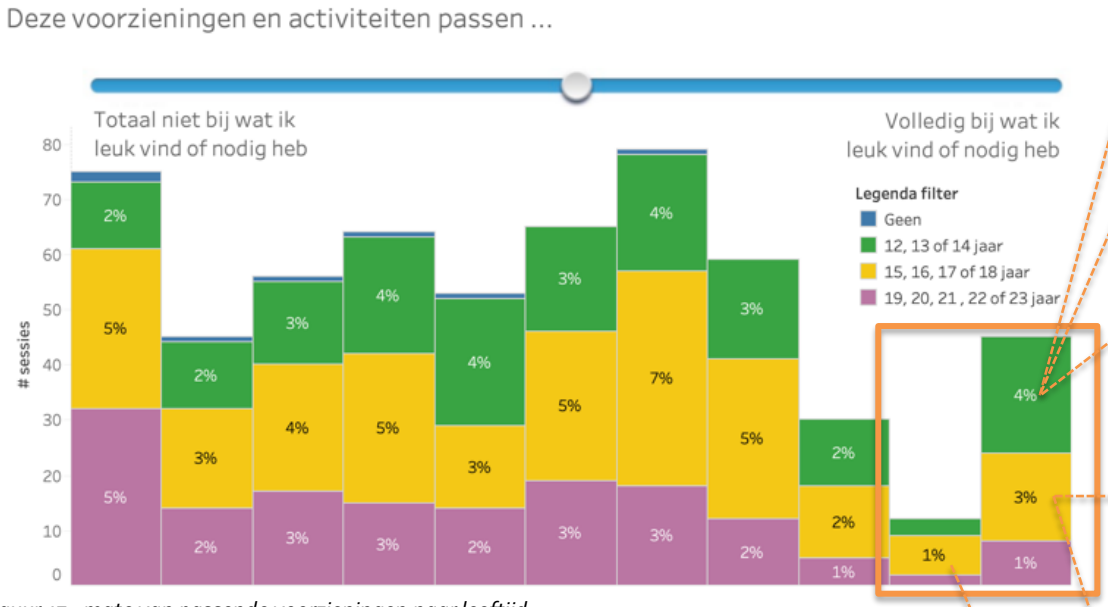
De activiteiten die u opnoemde zijn activiteiten die oudere mensen denken dat leuk is. De activiteiten zijn in elke stad (of zelfs dorp) normaliter al aanwezig. Die activiteiten zijn niet speciaal of uitdagend, gewoon basis. Het zou prettig zijn als er meer word ingespeeld op de doelgroep generatie Z. - Jonge vrouw, 19-23 jaar, Pittelo

De bibliotheek en bioscoop in de nieuwe kolk in het centrum van Assen is een prachtig gebouw, waar je films kunt kijken, boeken kunt lenen, en zelfs kunt kletsen met anderen als je een taal aan het leren bent. Ik kom er zelf vaak en zou het erg missen mocht de nieuwe kolk sluiten. Van buurthuizen, kerkgenootschappen, wijkcentra en jongerenafdelingen van politieke partijen heb ik zelf niet zoveel vernomen, maar ik heb er ook geen behoefte aan. Vaak gaan mensen zelf wel op zoek op internet als ze toenadering zoeken bij deze voorzieningen. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Kloosterveen

Voor 10% van de jongeren sluiten voorzieningen en activiteiten (bijna) helemaal aan bij wat ze leuk vinden en nodig hebben. Dit gaat vooral over sport en beweging. Het is vooral sport en beweging wat jongeren zeer leuk vinden. Ook de bibliotheek wordt vaak genoemd als een belangrijke voorziening voor jongeren. Een enkeling noemt activiteiten als theater, muziekschool, kerk, maatschappelijk jongerenwerk en jeugdzorg.



Figuur 16 – mate van passende voorzieningen naar daginvulling



Figuur 17 –mate van passende voorzieningen naar leeftijd

Ik zit zelf op een sportvereniging en ga naar de kerk en ik vind het altijd wel– Jongen, 12-14 jaar, Marsdijk

Bibliotheken heel belangrijk want dan kan ik boeken lenen en ik vind theaters heel belangrijk want dan kan ik shows zien maar ook zelf optreden. – Meisje, 12-14 jaar, Noorderpark

Ik ga soms naar de bibliotheek om een leuke boek uit te kiezen – Jongen, 12-14 jaar, Peelo

Voor mij is de sportclub erg belangrijk. Ik heb daar training en wedstrijden en geef zelf ook training en coach een team. Hierdoor ben ik na school vooral te vinden op de hockeyclub. Niet alleen dan ga ik daarnaar toe maar ook met vrienden om daar te hockeyen met z'n allen. – Meisje, 15-18 jaar, Kloosterveen

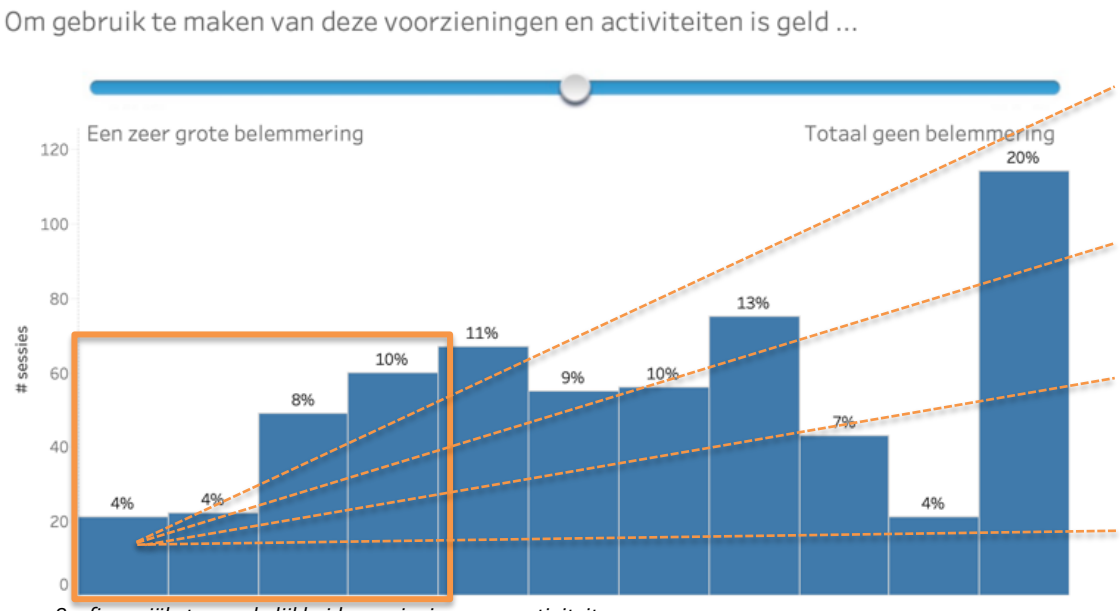
Ik zou graag wat met maatschappelijk jongerenwerk en jeugdzorg willen doen, zodat ik samen met jongeren elkaar zo verder helpen. Ervaringen delen met elkaar en samen kijken naar wat er waarin mogelijk is. Ik woon zelf momenteel op een woongroep (vaart in zorg). Dus ik heb wel wat ervaring met jeugdzorg. - Meisje, 15-18 jaar, Assen Centrum

Ik vind sport ontzettend leuk, ik zit daarom ook op een voetbalclub (LTC). Andere sporten vind ik ook leuk zoals basketbal, atletiek of handbal. Dat is ook de reden dat ik op school BSM als vak heb (bewegen, sport en maatschappij). Voor mij sluit Assen perfect aan op de voorzieningen die ik leuk vind en daarom beleef ik ook ontzettend veel plezier in deze stad. Ook andere voorzieningen zoals winkels zijn hier erg fijn niet te veel maar net genoeg. – Jongen, 15-18 jaar, Pittelo

4.3 Financiële toegankelijkheid van voorzieningen en activiteiten

Voor een kwart van de jongeren vormt geld een grote tot zeer grote belemmering om van het aanbod aan voorzieningen en activiteiten gebruik te maken (Figuur 18). In het onderzoek zijn dit 152 jongeren die dit aangeven. Van hen vertellen 29 ook uit zichzelf dat zij zich bepaalde voorzieningen en activiteiten niet kunnen veroorloven. Voor meisjes lijken financiën een grotere drempel te zijn dan voor jongens (Figuur 19).

Jongeren die financiën als een belemmering ervaren zijn ook meer ontevreden met hun leven (Figuur 20). Voor twee op de tien jongeren is geld totaal geen belemmering om gebruik te maken van het beschikbare aanbod aan voorzieningen en activiteiten. Voor 34% is geld eveneens geen grote belemmering. Er zijn geen grote verschillen in leeftijd, woonwijk, opleidingsniveau en daginvulling.



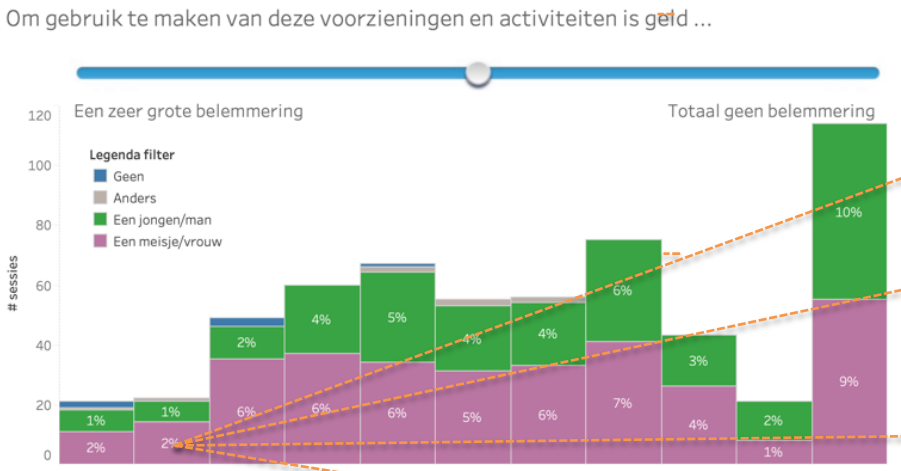
Figuur 18 – financiële toegankelijkheid voorzieningen en activiteiten

Meer gratis sportvoorzieningen voor alle leeftijden zou cool zijn. De reden dat ik dit niet zo veel doe als dat ik zou willen is omdat het soms te duur is of omdat het te leeftijd specifiek is. Zo kan ik niet altijd met mijn moeder of jongere broertjes ergens heen.– Gender Anders, 15-18 jaar, Baggelhuizen

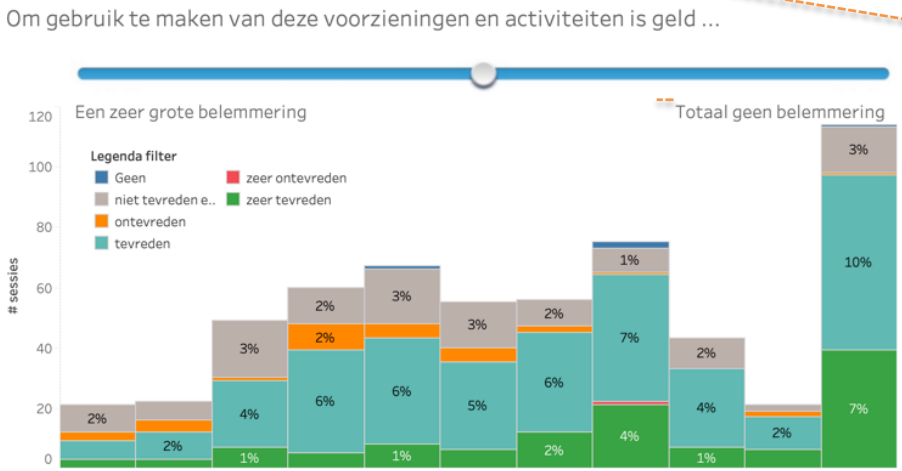
Ik kan veel gamen maar iets doen met vrienden kost erg veel geld en doen we dus niet echt vaak. Jongen- 12-14 jaar, Peelo

Alle hobby en sport mogelijkheden zijn totaal niet aantrekkelijk door leeftijdsverschillen. Veel dingen zijn erg duur. – Jonge man, 19-23 jaar, Assen Oost

Bij het sporten, cultuur en bioscoop zijn de kosten een belemmering. Andere bovenstaande activiteiten kan ik geen uitspraak overdoen omdat ik me daar niet in heb verdiept. Ook muzieklessen zijn voor een student erg duur. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Assen Oost



Figuur 19 – financiële toegankelijkheid naar gender



Figuur 20 – financiële toegankelijkheid naar welbevinden

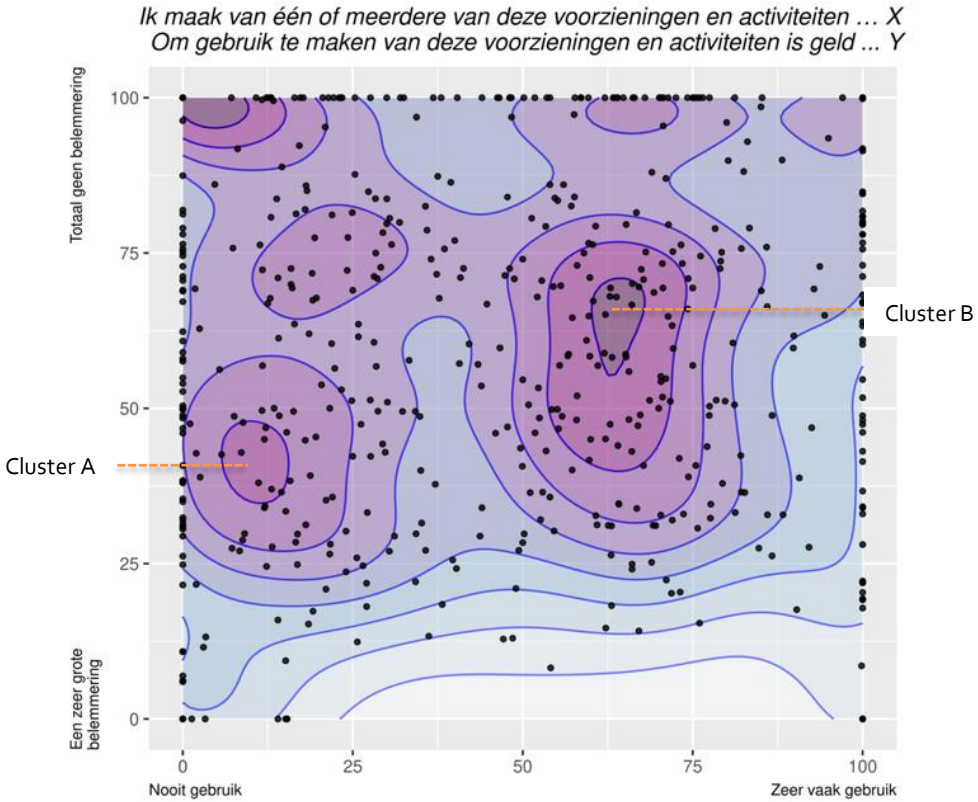
Ik sport heel veel en ik speel volleybal bij sudosa-desto. Hiervoor moet je lid maatschap betalen en als je op een hoog niveau speelt betaal je meer geld omdat je meer trainingen hebt. – Meisje, 15-18 jaar, Noorderpark

Er moeten meer leuke dingen komen maar wel gratis of voor weinig geld. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Lariks

Ik maak er (gemeentelijke voorzieningen en activiteiten) geen gebruik van omdat ik er 1. op het moment weinig tijd voor heb, 2. geen geld heb dus ook niet echt heb gedacht aan iets recreatiefs naast mijn school buiten huis, 3. ik niet vast wil zitten aan een 'subscriptie'. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Noorderpark

In Assen zijn er haast geen muziekscholen en als ze er zijn, zijn ze meestal erg duur. Hetzelfde geldt voor bijles. Deze voorzieningen zijn belangrijk omdat er veel behoefte is aan bijles en het bespelen van muziek langzamerhand niet zo populair aan het worden is. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Assen Oost

Figuur 21 is een contour map van de relatie tussen de mate waarin jongeren gebruik maken van het bestaande aanbod aan voorzieningen en activiteiten én de mate waarin geld een belemmering is om van het aanbod gebruik te maken. We zien twee sterke clusters (Figuur 21). Cluster A zijn jongeren die geld als een belemmering zien en ook zelden gebruik maken van het aanbod aan voorzieningen. Cluster B is een groep jongeren voor wie geld minder een belemmering vormt en regelmatig gebruik maken van voorzieningen. Wat we hieruit kunnen opmaken is dat het aannemelijk is dat wanneer jongeren meer financiële ruimte hebben zij ook meer gebruik maken van het aanbod aan voorzieningen. Hierbij is het van belang te realiseren dat de voorzieningen en activiteiten ook moeten aansluiten op hun behoefte.



Figuur 21 – contour map met relatie tussen gebruik van voorzieningen en financiële ruimte

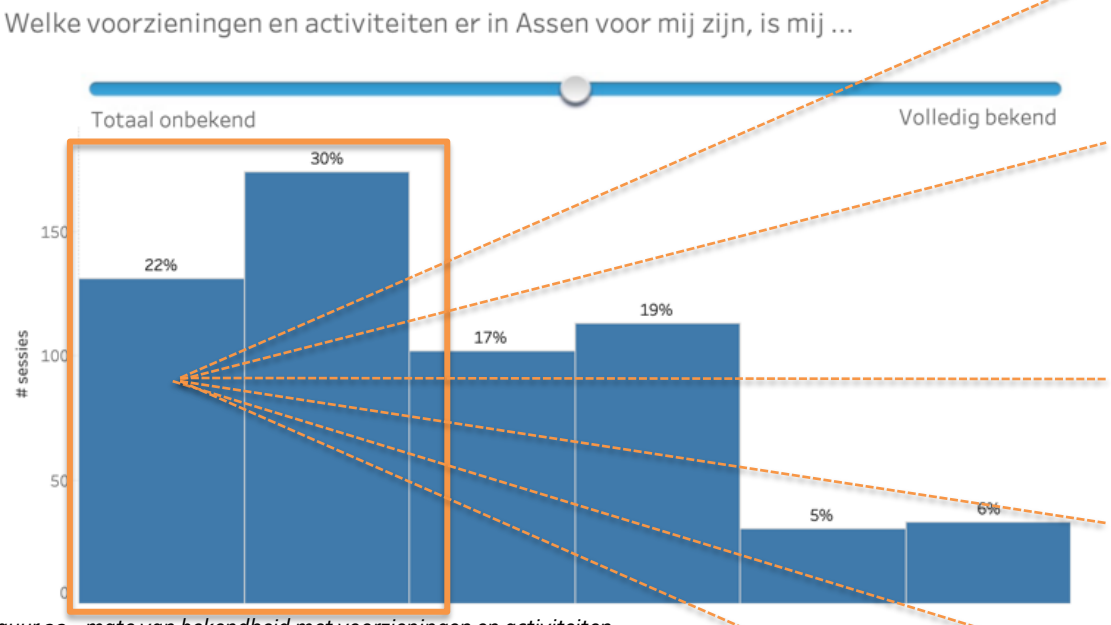
Wat is een contour map?

Contour maps worden vaak gebruikt voor de visualisatie van een topografische (berg)ligging bedoeld voor oriëntatie. Hoe dichter de contourlijnen in de grafiek bij elkaar liggen hoe steiler het gebied. Wij gebruiken contour maps om in één oogopslag te laten zien waar sterke en zwakke signalen liggen. Hoe dichter de contourlijnen bij elkaar liggen hoe sterker het signaal. Zo worden aan de hand van de dichtheid van de contourlijnen clusters van verhalen gepresenteerd. De sterkste clusters worden in figuur 21 en 23 donkerpaars weergegeven. De verhalen van deelnemers zijn de stippen in de grafiek. Het idee van contour maps is om mensen vatbaar te maken voor het idee van een reis ('hoe bewegen we van meer van verhalen van dit naar meer verhalen van deze') in plaats van een statische toestand.

4.4 Bekendheid met huidige aanbod aan voorzieningen

Meer dan de helft van de jongeren (52%) is nagenoeg onbekend met wat er voor hen te doen is. Dit wordt ook opvallend vaak in eigen bewoordingen benoemd in hun verhalen.

Er zijn geen opvallende verschillen gevonden in gender, leeftijd, woonwijk en opleidingsniveau in de mate van bekendheid met het aanbod aan voorzieningen en activiteiten voor jeugd.



Figuur 22 - mate van bekendheid met voorzieningen en activiteiten

Sportverenigingen, bibliotheek, bioscoop voor de rest ken ik niet echt iets. – Jongen, 12-14 jaar, Noorderpark

Buurthuizen, wijkcentra, kerkgenootschappen... als je een ouder kind bent dan zijn die dingen niet zo leuk meer. Ikzelf wist niet eens dat Assen deze gelegenheden had. Ondanks ik best vaak op het internet naar leuke dingen zoek kom ik vaak uit op een kabouterpad of een speeltuin. – Meisje, 12-14 jaar, Kloosterveen

Ik speel muziek bij een vereniging, dat is erg leuk maar best duur. Verder doe ik niet echt mee met activiteiten, ook omdat ik niet zo goed weet wat er in Assen te doen is. - Meisje, 12-14 jaar, Noorderpark

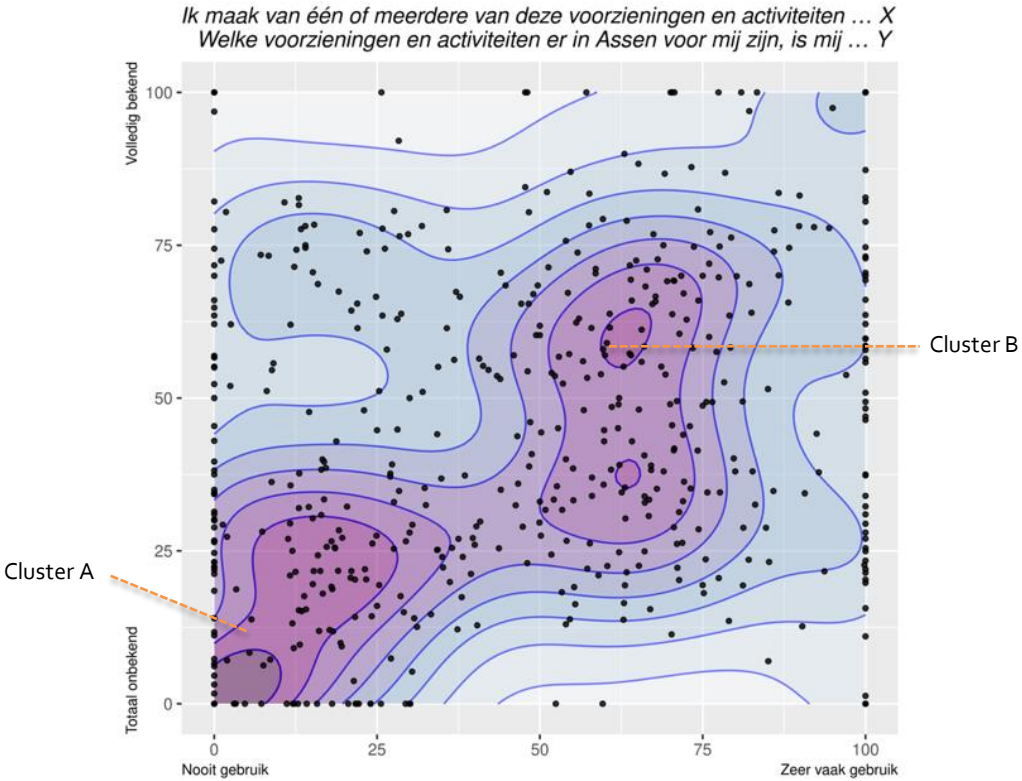
Ik zou niet weten welke voorzieningen er zijn eigenlijk. Maar er zijn wel veel sportverenigingen. Voor de rest zou ik niet weten wat voor voorzieningen er zijn voor jongeren. - Meisje, 12-14 jaar, Noorderpark

Er wordt naar mijn weten bijna niks voor jongeren georganiseerd in Assen. – Jongen, 15-18 jaar, Lariks

Er wordt weinig aandacht geschonken aan het bekend maken van deze zo genoemde activiteiten, ik wist zelf amper dat ze bestonden. – Jonge man, 19-23 jaar, Baggelhuizen

Figuur 23 is een contourmap van de relatie tussen de mate waarin jongeren gebruik maken van het bestaande aanbod aan voorzieningen en activiteiten én de mate jongeren bekend zijn met wat er voor hen te doen is. We zien twee sterke clusters (Figuur 23). Cluster A zijn jongeren die zelden gebruik maken van voorzieningen en nagenoeg onbekend zijn met de mogelijkheden.

Cluster B zijn jongeren die regelmatig gebruik maken en beter bekend zijn met de mogelijkheden. Het is aannemelijk dat als jongeren meer op de hoogte zijn wat er voor hen te doen is, zij daar ook meer gebruik van maken. Hierbij is het ook weer van belang te realiseren dat de voorzieningen en activiteiten ook moeten aansluiten op hun behoefte.

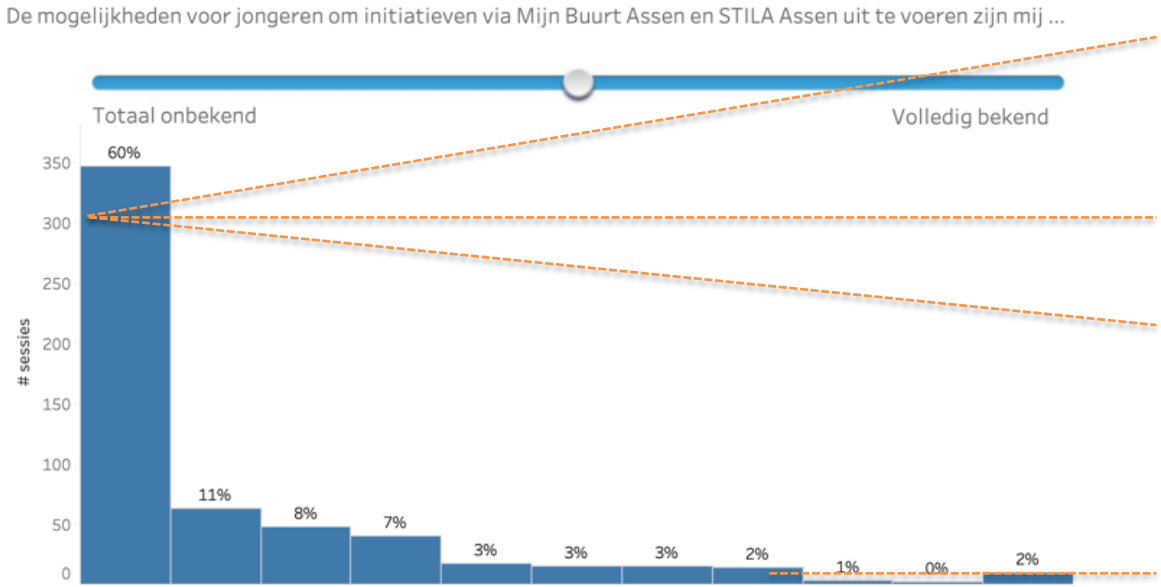


Figuur 23 – contour map met relatie tussen gebruik van en bekendheid met voorzieningen

4.5 Ruimte om initiatieven te nemen

Jongeren zijn vrijwel onbekend met de mogelijkheden van Mijn Buurt Assen en STILA Assen. Eén jongere vertelt dat het aanvragen van subsidie via STILA op zich soepel is gegaan nadat zij erop geattendeerd was door iemand uit haar directe kring.

Meer dan de helft van de jongeren heeft geen idee wat de mogelijkheden zijn om initiatieven uit te voeren. Een klein deel van de jongeren (13%) ervaart mogelijkheden om initiatieven uit te voeren. Veel jongeren geven in hun verhalen aan dat de communicatie over de mogelijkheden beter kan.



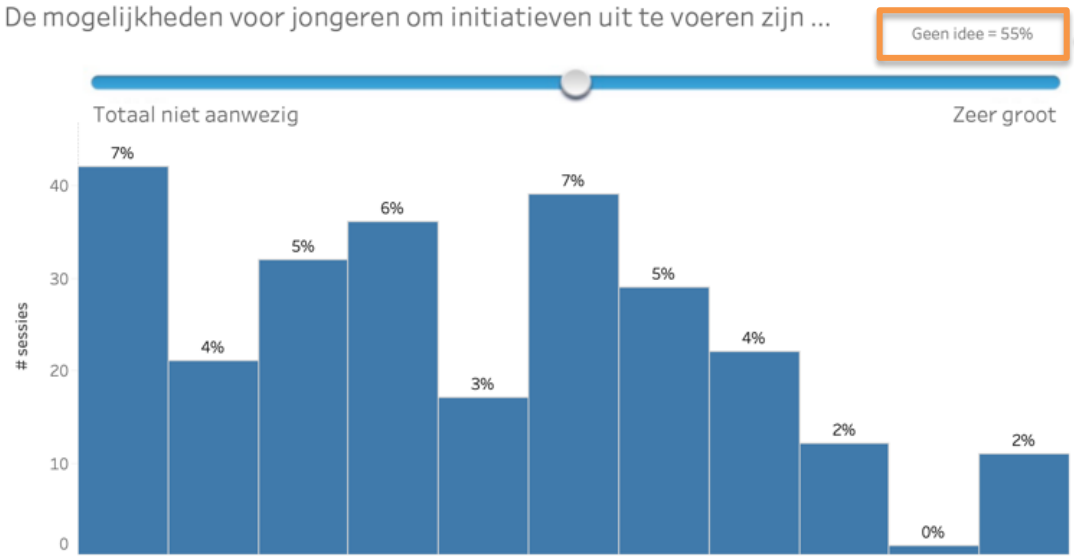
Figuur 24 - bekendheid met MijnBuurtAssen en STILA

Ik heb nog nooit gehoord STILA of Mijn Buurt, ik heb hier al 5 jaar op school gezeten en nu 2 jaar gewoond en nog nooit is er iets over gezegd. - Jongen, 15-18 jaar, Baggelhuizen

Van Mijn buurt Assen en STILA Assen had ik nog nooit gehoord. Ik zou ook niet weten waar ik deze kan vinden. – Gender Anders, 19-23 jaar, Kloosterveen

Ik wist niet dat STILA en Mijn Buurt Assen bestonden, dus die zouden beter gemarketet (sic) kunnen worden. – Jongen, 15-18 jaar, Lariks

Voor het vrijwilligerswerk dat ik doe, heb ik een keer subsidie aangevraagd bij STILA om een grote activiteit te organiseren. Dat ging vrij soepel dus daar ben ik wel tevreden over. Een van mijn ouders is erg actief op het gebied van vrijwilligers-organisaties en subsidiemogelijkheden in Assen dus daardoor wist ik dat zoiets kon, maar ik kan mij voorstellen dat veel jongeren dat niet weten. Meestal kom ik niet in aanraking met nieuws over dit soort dingen. – Jonge vrouw, 19-23 jaar, Noorderpark



Figuur 25 - Ervaring van mogelijkheden om initiatieven uit te voeren

Zelf merk ik niet zoveel vanuit de gemeente, bijvoorbeeld als er wat georganiseerd wordt of wat dan ook, dat contact en het verspreiden van dat nieuws moet echt via de jongeren zelf gaan en dat is moeizaam als daar vanuit de gemeente wel nieuws van naar buiten is gebracht, maar dat die jongeren daar dan niet achter komen of dat er een per toeval achter komt. Ik denk dat dat een grote belemmering is voor het groter maken van dit soort evenementen, Jongen, 15-18 jaar, Assen Centrum

Culturele voorzieningen vind ik belangrijk, bijvoorbeeld theater of muziek. Dit zou goedkoper gemaakt kunnen worden voor jongeren. Ook zou er meer mogelijkheid gegeven moeten worden om zelf aan muziekcursussen mee te doen of iets op te richten en bijvoorbeeld een ruimte ervoor te krijgen. – Meisje, 15-18 jaar, Assen Oost

Ik mis wel een beetje de informatiepunten in de stad. Voor een nieuwe bewoner zoals ik is het niet zo makkelijk om de voorzieningen en de mogelijke activiteiten te herkennen, Verder is het publiceren van de flyers ook een soort van informatievoorziening die kan helpen. Verder lijkt het me ook best wel leuk om meer over de geschiedenis van de stad te weten te komen. Het zou wel mooi zijn als bijvoorbeeld monumenten/standbeelden of meer geschiedenis tekstborden in de stad geplaatst worden. Het organiseren van diverse workshops in de buurten lijkt me ook goed. – Jongen, 15-18 jaar, Assen centrum

5 Wat vinden jongeren over wat er voor hen te doen

5.1 Beeldvorming onder jongeren

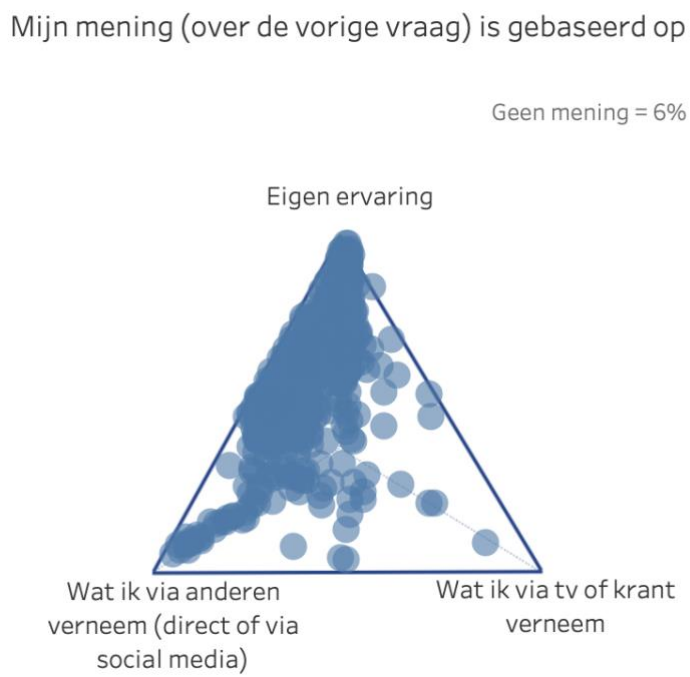
Jongeren zijn het eens met de geluiden dat er weinig voor hen te doen is
Driekwart van de jongeren is het eens met het beeld dat er weinig voor jongeren in Assen te doen is (Figuur 26). Zij baseren hun mening voornamelijk op basis van wat ze zelf meemaken of van anderen vernemen. De invloed van wat ze lezen in de krant of zien op tv is zeer beperkt (Figuur 27). Het beeld dat er weinig te doen is voor jongeren is vrij algemeen. Er zijn geen grote verschillen gevonden in gender, leeftijd, woonwijk, opleidingsniveau en daginvulling.

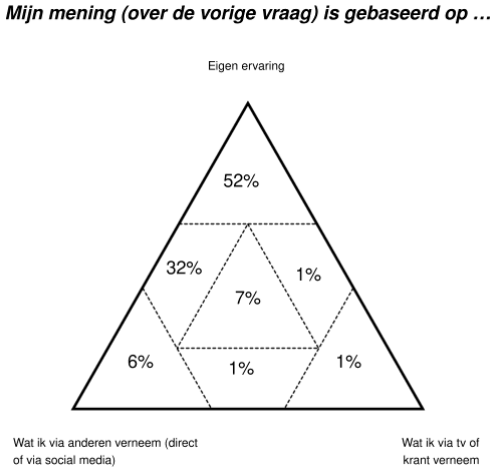
Veel jongeren vertellen ook in eigen bewoordingen dat er niet veel voor hen te doen is. Een bloemlezing hiervan per leeftijdscategorie is te lezen op de volgende pagina's. Jongeren tussen 12 -14 jaar missen vooral fysieke plekken waar ze met leeftijdsgenoten activiteiten kunnen doen en leuke winkels om te 'shoppen'. Jongeren tussen 15-18 jaar zoeken met name fysieke plekken om elkaar te ontmoeten en te 'hangen'. Bij jongeren tussen 19 en 23 is behoefte aan een groter en breder aanbod aan faciliteiten in het uitgaansleven zoals discotheken, clubs en horecagelegenheden. Ook hebben zij meer behoefte aan een groter en breder aanbod aan winkels. Ze geven aan af en toe te willen ontsnappen aan de stress en drukte van het (school)leven.

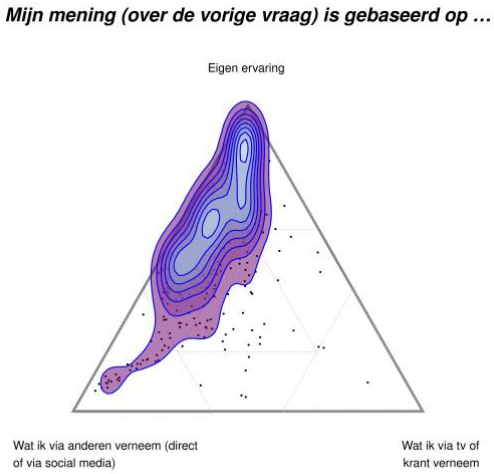


Figuur 26 - geluiden dat er weinig voor jongeren in Assen te doen is

Jongeren baseren hun mening voornamelijk op basis van eigen ervaring en deels wat ze via anderen vernemen

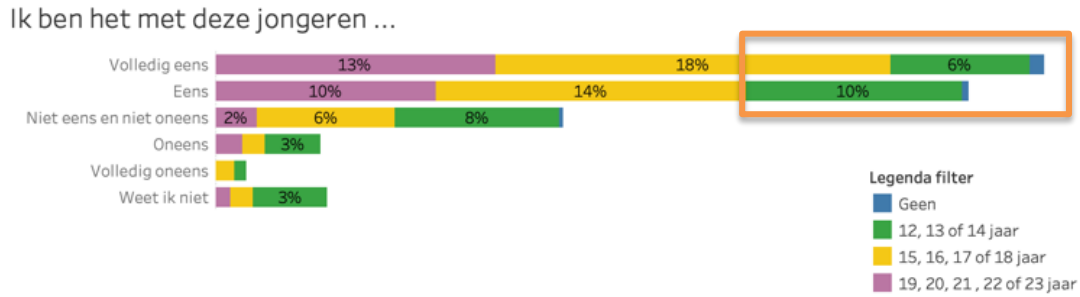






Figuur 27 - bronnen waarop meningen gebaseerd zijn. Figuur links is een scatterplot met de respons van jongeren; achter elke stip zit een verhaal. Figuur rechtsboven geeft de percentuele verdeling van de respons op dezelfde vraag weer en figuur rechtsonder is de contour map van dezelfde vraag (sterkste clusters verhalen in blauwe deel van de driehoek)

Verhalen jongeren 12-14 jaar over waarom er weinig voor hen te doen is



Figuur 28 -mening jongeren naar leeftijd 12-14 jaar

Ik vind Assen een supergave stad, maar ik vind dat het een plek mist om voor de jongeren te hangen (om het maar zo te zeggen). Dus ik zat te denken aan een discotheek! (Als dat überhaupt wel mogelijk is). Want hé, tis natuurlijk heel leuk om met je vrienden af te spreken en een goede tijd te hebben!

Ik vind het leuk om lekker te kunnen shoppen (Ikea, Zara en Stradivarius etc). Helaas moet ik vaak naar Groningen daarvoor, omdat zulke winkels niet in assen zijn. Ik vind het ook superleuk om bijvoorbeeld ergens te kunnen schaatsen, maar die is een paar jaar geleden ook verdwenen. Een nieuwzwembad erbij zou ook echt fantastisch zijn. Ik vind het heel jammer dat er steeds meer dingen verdwijnen en dat Assen een beetje saai word, er komen bijna nooit nieuwe dingen in Assen dus ik ben er heel blij mee dat u ons als jongeren zo'n kans geven om onze mening te vertellen.

Er zijn vaak activiteiten waar je of te jong bent of te oud bent dus er is eigenlijk nooit echt iets te doen voor jongeren.

Meestal vind ik uiteindelijk wel een manier om me te vermaken, maar er wonen hier in de wijk, Noorderpark 2 maar weinig kinderen van mijn leeftijd. In de buurt zijn heel veel speeltuinen maar daar spelen vooral kleine kinderen. Ik ben ook niet de enige die dat denkt, ik zou het leuk vinden als er ook plekken zouden zijn waar je je ook vermaken kan als je ouder bent, niet dat je alleen in de speeltuin hoeft te spelen met 6-jarigen.

Persoonlijk vind ik het heel erg jammer dat er bij de minitrack (TT) geen kartbaan is en dat er ook geen schaatsbaan (meer) is, omdat dit superleuke activiteiten zijn om met je vrienden te doen, en als je dat nu wil doen moet je eigenlijk altijd naar Groningen of verder.

Door mijn beperking kan ik vaak niet ergens terecht. Ook is geld een probleem.

... ik vind het ook heel erg leuk om te gaan afspreken met vriendinnen. Ook vind ik het leuk te gaan shoppen. Het is wel jammer dat er in Assen stad niet echt veel is te doen voor jongeren, zoals cafés of plekken waar jongeren in de avond kunnen afspreken. En er zijn niet heel veel leuke kledingwinkels.

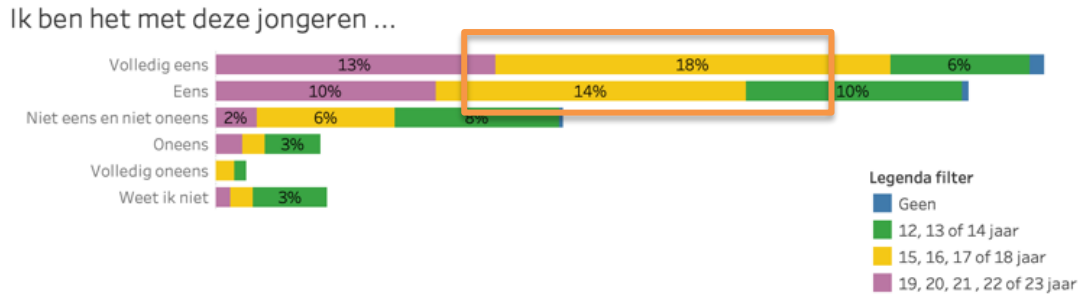
Ik zit meestal op mijn IPad of IPhone. Mijn moeder zegt vaak dat ik naar buiten moet. Dat wil ik ook maar buiten is er meestal niks anders te doen dan wandelen. En voor mij en mijn vrienden die in de brugklas zitten is wandelen nou niet zo leuk. Het zou leuker zijn als er ook activiteiten waren voor oudere kinderen en niet alleen maar speeltuinen voor jongere kinderen.

Ik vind het leuk om met vrienden rond te hangen. Wel jammer dat er weinig plekken zijn om te zitten zonder dat mensen last hebben van lawaai.

Ik kan bijvoorbeeld wel met vriendinnen afspreken maar dan hebben we niet altijd wat te doen want assen is voor de jeugd een beetje saai geworden er is niet echt meer een plek waar we samen kunnen afspreken zonder dat mensen klagen of we weg worden gestuurd als we gewoon met elkaar wat leuks willen doen.

In de stad een McDonalds, dan komt er meer jeugd in de stad en dan wordt de stad wat meer levendiger. Ik lees ook graag in mijn vrije tijd dus dat er een bieb in assen zit is wel prettig alleen vind ik dat er te weinig bibliotheken zijn in assen. Ik moet namelijk een half uur fietsen om bij de bieb te komen en daarom heb ik meestal geen zin om daar heen te gaan.

Verhalen jongeren 15-18 jaar over waarom er weinig voor hen te doen is



Figuur 29 – mening jongeren naar leeftijd 15-18 jaar

Er is in Assen niet zo veel te doen voor jongeren, de meesten gaan op straat hangen maar dat is ook alles wat ze kunnen doen.

Als het gaat om bijvoorbeeld sport, theater, zanglessen etc etc is er in Assen genoeg te doen. Kwa uitgaansgelegenheden is er op een aantal terrassen niet echt iets te doen. Geen clubs of nachtleven.

Er is voor jongeren helemaal niks te doen in Assen... geen jeugdhonk, geen disco, geen chill plek er is gewoon niks. Daarom gaan veel jongeren waaronder ik vroeger op straat rondhangen wat veel mensen ongewenst of onprettig vinden.

Ik vind het ook best jammer dat er verder niet echt veel plekken zijn waar we ongestoord buiten kunnen 'hangen' want op veel plekken in assen ben je met een grote groep jongeren wel een beetje een stoorzender voor andere mensen

In de gemeente Assen heb je best weinig te doen voor jongeren, daarom gaan we meestal als groep naar Groningen om daar lekker te stappen! Het afspreken met vrienden kan natuurlijk gewoon wel maar de echte nieuwe sociale contacten ontmoeten mist nog wel in de stad Assen. Maar vooral als je tegen andere mensen zegt uit andere steden of dorpen, zou je zeggen "Assen is echt saai laten we ergens anders gaan". Het uitgaansgevoel is er niet, en de stad heeft een beetje opvrolijking nodig meer blijheid, meer mensen die zeggen "Assen is the place to be"

Er zijn weinig te dingen hier te doen voor jongeren, de winkels zijn niet echt fantastisch voor meiden of jongens van mijn leeftijd

Ik ben lid van een club, maar in eigen tijd hebben we geen plek om te voetballen. De velden op de club zijn vol en bij kloostercourt doen al maanden de lichten niet. Ik heb dit meerdere keren aangegeven bij de handhaving. Op het andere veld bij de school het krijt word je weggestuurd met een officiële waarschuwing van de handhaving. Ik heb hier nogmaals aangegeven wat het probleem is, maar hier wordt niks aan gedaan.

Ik kan best sporten en een keer terrasje pakken, maar er is totaal geen uitgaansgelegenheid. Daarvoor moet je altijd uitwijken naar Groningen of zelfs Beilen tegenwoordig.

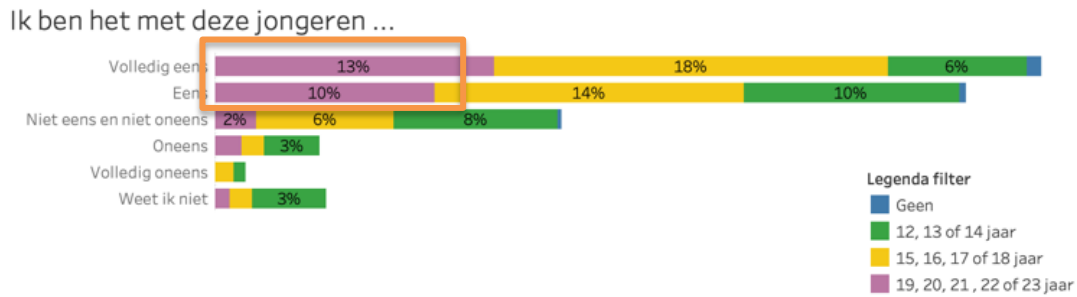
Ik vind drummen en mountainbiken leuk om te doen. Gelukkig is dit al te doen in Assen. Sommige dingen zijn niet te doen in Assen zoals karten (niet professioneel), daarvoor ga ik naar Groningen.

Ik spreek meestal niet echt af met mijn vrienden maar wanneer ik wel afspreek zijn er niet echt veel activiteiten in Assen centrum om te doen. Ik spreek dan meestal gewoon af bij mij thuis en gaan we van daar iets verzinnen.

Buiten school- studie- en werktijd sport ik graag. Ik zit namelijk op atletiek. En verder vind ik een dagje stad wel leuk alleen is het een beetje jammer dat assen een beetje uitgestorven is. En weinig te doen is voor ons als jeugd.

Mijn antwoord is niet positief omdat in mijn vrije tijd kan ik niks in Assen doen en daarvoor moet ik altijd naar Groningen gaan om iets leuks te doen. Ik ga naar Groningen om naar de stad te gaan en meestal voor ice hockey bij Kardinge.

Verhalen jongeren 19-23 jaar over waarom er weinig voor hen te doen is



Figuur 30 – mening jongeren naar leeftijd 19-23 jaar

Ik vind het in mijn vrije tijd erg leuk om uit te gaan of met vrienden af te spreken. In Assen kun je gezellig op het terras zitten, alleen zijn er geen uitgaansgelegenheden zoals clubs. Je kunt dan prima naar Groningen gaan, alleen is er ruimte voor verbetering ten opzichte van het nachtelijke vervoer.

Ik heb genoeg mogelijkheden om te sporten. Er is alleen geen uitgaansgelegenheid die geschikt is voor jeugd.

- geen uitgaanplek
- geen opluchtzwembad
- niet veel winkels
- geen sportplek
- geen toekomstplan om uit huis te kunnen
- geen werk voor 20 jarigen

Weinig beleving. OV is duur dus een beperking
Na 10x rondje koopmansplein per dag is dat saai na enkele weken

Omdat er bijna niks de doen is in de binnenstad. Er zijn geen clubs er zijn maar een paar baren maar daar kan je alleen heen als je 18bent. Het is meer de mensen die tussen de 13 en 17 zijn die zich het ergs vervelen. Die hebben niks de doen want er is niks voor hun waar hun heen kunnen in het weekend. Daarom worden er dingen kapot gemaakt omdat er niks te doen is voor hun.

Van anderen hoor ik veel dat zij het uitgaan missen in Assen. Zelf hou ik hier niet zo van, dus vind ik het niet erg. Maar voor de jongeren die hier wel van houden is er in Assen weinig tot geen mogelijkheid om uit te gaan

Assen is een fijne stad om te leven, je hebt er eigenlijk bijna alles. Behalve dan voor de jeugd, in de binnenstad is er niks meer. Er zijn wel leuke cafe's maar die zijn niet gericht op jongeren, je vindt daar veel volwassen van 30+.

Ik mis in Assen wel een poppodium waar (beginnend) talent optreedt. De Nieuwe Kolk biedt veel theatervoorstellingen, wat heel fijn is. Ik mis alleen het popmuziek aanbod hier. Hiervoor moet ik altijd naar Groningen, of het westen van het land.

Ik spreek af met vriendinnen, wel altijd in Groningen. In Groningen zijn namelijk meer leuke winkels/restaurants dan in Assen.

Geen uitgaansgelegenheden (in Assen zijn alleen kroegen voor oude dronken mensen, geen clubs) Niet veel uitdaging in vrijetijdsbesteding of het is ver weg en duur. Assen voelt als een verouderd dorp. Jeugd trekt weg. Er zijn niet eens trendy kledingwinkels alleen die standaard
Vero moda kleding wat niemand wil dragen.

Ten eerste moet je sowieso al naar Groningen om gezellig uit te gaan. En er worden hier niet veel leuke jongeren activiteiten georganiseerd of een plek waar je nieuwe mensen kan ontmoeten.

De kroegen die er zijn, zijn over het algemeen gedomineerd door volwassenen die erg veel ouder zijn dan mijn vrienden en ik, de kans dat ik hier dus oudere collega's of ouders van vrienden tegen kom is dus groot. Dit maakt het een stuk minder een gezellige en veilige omgeving om onszelf te zijn.

De winkels raken steeds leger en er zijn niet echt unieke winkels te vinden in Assen. Echt uitgaansgelegenheden zijn er ook niet veel of de panden zijn heel klein. De leukste kroeg zit in een straat die als poep wordt behandeld. De Roldestraat verdient dezelfde aandacht als de rest van de stad

5.2 Ideeën van jongeren

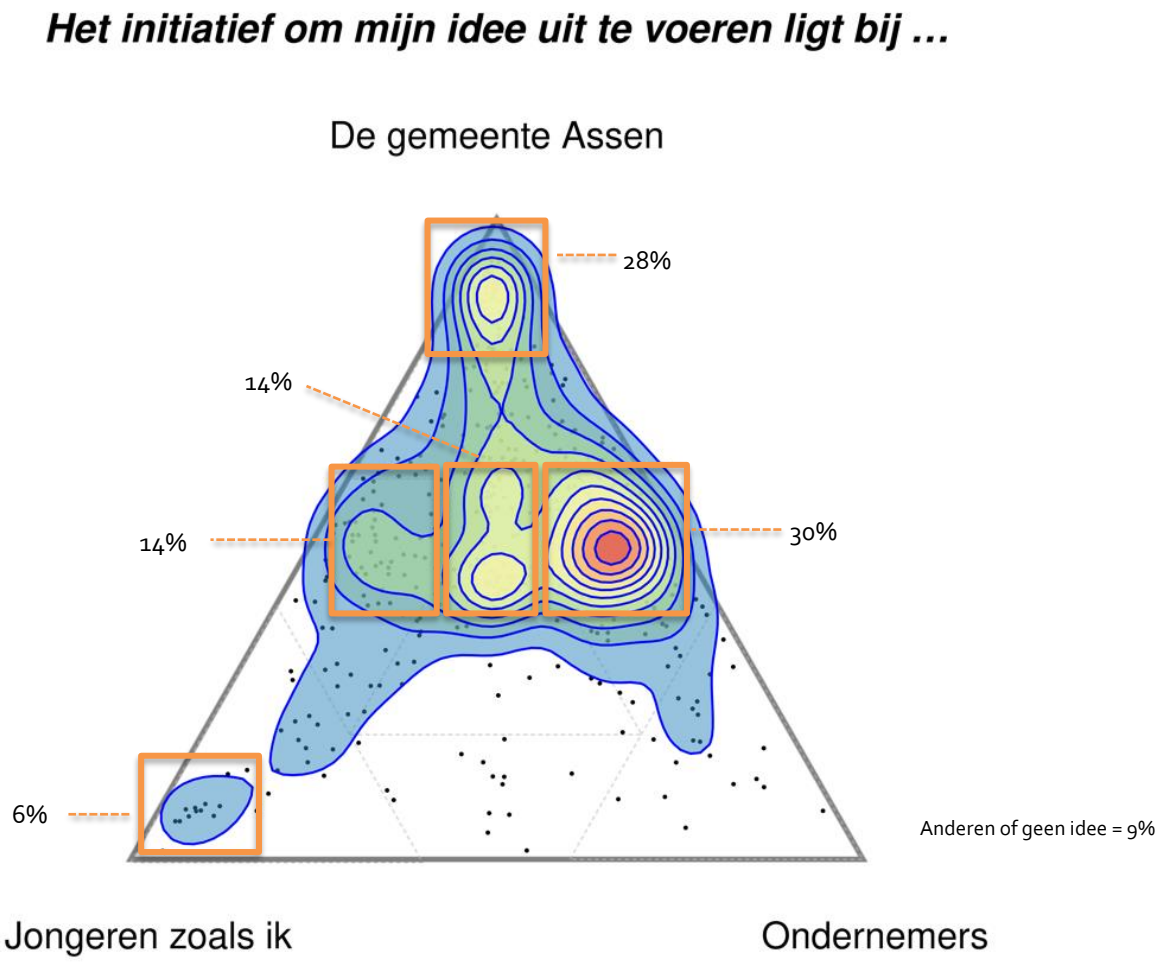
Jongeren zien het initiatief voor uitvoering van hun ideeën vooral bij de gemeente en bij samenwerking tussen gemeente en ondernemers

Figuur 31 laat zien dat het merendeel van de jongeren het initiatief om hun ideeën uit te voeren vooral ziet bij de gemeente (28%) of bij samenwerking tussen gemeente en ondernemers (30%). Voor jongeren tussen de 12-14 jaar gaat het dan om het faciliteren van ontmoetingsplekken en activiteiten om leeftijdsgenoten te kunnen ontmoeten of om met elkaar 'te hangen'. Bij jongeren tussen 15 -23 jaar richten de ideeën zich vooral op het creëren van een levendige stad en uitgaansleven. Ze vinden het dan belangrijk dat het betaalbaar is en ook gericht is op hun eigen leeftijdsgroep.

Jongeren die aangeven dat het initiatief voor hun idee bij henzelf ligt (6%) geven niet aan wat ze zelf willen oppakken.

De ideeën van deze jongeren richten zich meer op het organiseren van activiteiten, evenementen en festivals. Dit beeld gaat ook op voor jongeren (14%) die vinden dat hun idee samen met de gemeente uitgevoerd moet worden.

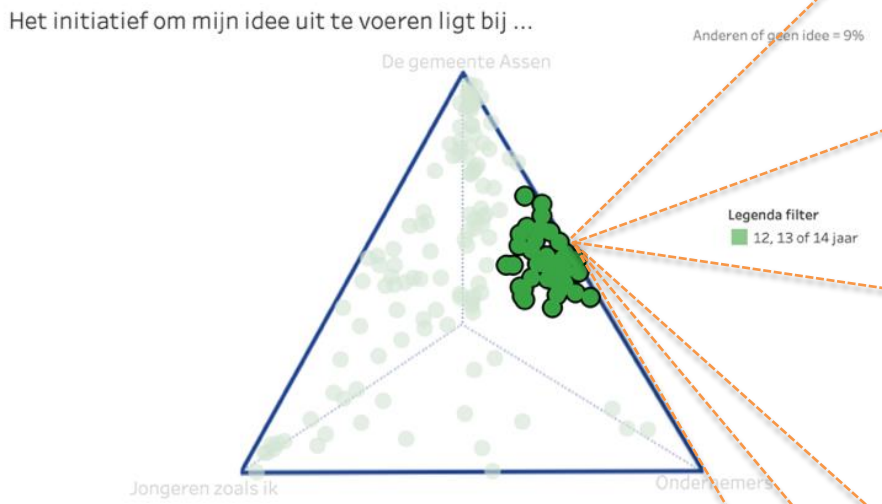
Bij de groep jongeren die uitvoering van hun ideeën een samenwerking vinden tussen henzelf, de gemeente en ondernemers (14%) valt vooral op dat jongeren graag meer inspraak willen. De manier waarop de gemeente activiteiten en evenementen voor hen organiseert spreekt hen niet altijd aan. Sommigen noemen het kinderachtig, betuttelend, opgelegd en te ambitieus. Ze voelen zich dan niet serieus genomen. Enkele jongeren geven aan dat de beeldvorming van jongeren die samenkomen voor overlast zorgt, vaak de reden is dat eerdere initiatieven niet van de grond zijn gekomen.



Figuur 31 – contourmap verwachte initiatiefnemers ideeën jongeren. Sterkste cluster wordt in rood weergegeven

Ideeën jongeren 12-14 jaar en initiatief bij gemeente en ondernemers

Deze ideeën (Figuur 32) gaan vooral over het kunnen ontmoeten van leeftijdsgenoten. Jongeren vinden sfeer en levendigheid belangrijk. Door samen dingen te leren of gewoon te 'hangen'. Sommigen geven aan behoefte te hebben aan meer en gerichte communicatie over wat er voor hen te doen is.



Figuur 32 - verwachte initiatiefnemers ideeën jongeren 12-14 jaar

In de Bontewever waren er wel vaak van dat soort leuke evenementen met muziek. Dat was dan een grote zaal waar jongeren vanaf 15 vgm heen mochten. Zoiets hoor ik niet vaak meer dat het er nog is. Ik had toen vaak van vrienden gehoord dat het leuk was, maar ik had zelf nooit de kans gekregen om het zelf mee te kunnen maken. Als er zoiets weer komt dan stel ik dat zeker op prijs.

Misschien iets van een ontwerpers-club ofzo, of een VR-club

Een soort jongeren kroeg van 12-17 jaar, dat we kunnen hangen met vrienden maar ook dat we nieuwe mensen leren kennen.

Maak van het Anne Frank park een leuk park zonder de bulten en laat daar een leuk park komen voor kinderen en maak in de stad ergens een leuk plekje voor de mensen die uitgaan en aan de andere kant van de stad een plekje waar restaurants zijn voor de mensen die geen lawaai willen hebben van het uitgaan en maak in het midden een leuk water speel plekje voor kinderen overdag en maak leuke steegjes voor het shoppen.

Bijv voor in de zomer iets van een schaatsbaan dat mis ik toch wel want er is niet altijd ijs in de winter en dan is het toch wel leuk om te schaatsen en voor in de zomer een buitenzwembad ik ga vaak naar de baggenhuize plas in de zomer

Ik weet te weinig omdat er geen reclame over wordt gemaakt op social media. Daar kan meer aangedaan worden. Een jeugdhonk waar overdag wat wordt gedaan voor jonge kinderen en avonds voor oudere jeugd.

Door dat er meer speeltoestellen kommen in plekken waar er veel mensen komen

Misschien een soort van studiepark ofzo. Een klein park dat puur bestemd is voor jongeren om te leren of om gewoon te chillen. In plaats van een park waar je de hele tijd wordt aangesproken van: ""Hey, ga hier eens weg hangjongeren"" (bij wijze van)

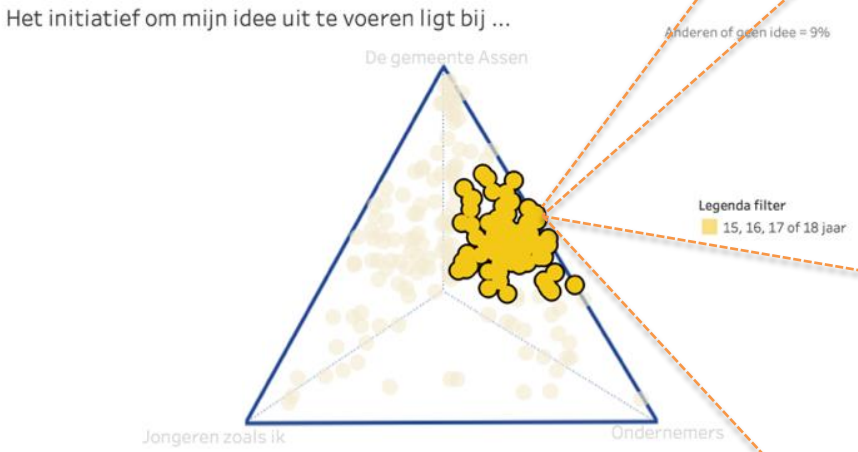
Wat ik jullie zou aanraden is om de plekken bekender te maken. Ik ken uit mijn hoofd geen 1 ontmoetingsplek

Ik zou het leuker vinden als er in het centrum minder winkels leeg staan. Zo veel lege ruimtes/winkels nodigen niet bepaald uit.

Betere plekken om te zitten om te eten waar je gelijk ook wat leuks kan doen wat gratis is met je vrienden.

Ideeën jongeren 15-18 jaar en initiatief bij gemeente en ondernemers

Deze ideeën (Figuur 33) richten zich vooral op het uitgaansleven. Jongeren tussen 15-18 jaar zien graag discotheken en horecagelegenheden voor leeftijdsgenoten. Groningen en Beilen worden vaak genoemd als plaatsen waar jongeren naar toe uitwijken. Sommigen lijkt het goed om hiervan te leren en inspiratie op te doen. Een gevarieerd winkelaanbod heeft op jongeren ook aantrekkingskracht.



Figuur 33 - verwachte initiatiefnemers ideeën jongeren 15-18 jaar

Jullie zouden clubs kunnen stimuleren om een vestiging in Assen te plaatsen en dit te promoten. Ook zouden jullie festivals voor jongeren (denk aan 16 t/m 24 jarigen) kunnen organiseren.

Ik denk dat jullie heel goed bezig zijn, ik denk vooral het laten organiseren van meer activiteiten in de winter en ook een beetje informatie verschaffen over de activiteiten want het is zeker niet zo dat er totaal niks te doen is in Assen.

Zorg dat er meer uitgaansplekken en gelegenheden komen voor jongeren. Volgens anderen en voor zo ver ik zelf weet en heb gezien is er niet heel veel. Er staan ook veel winkel plekken leeg in Assen waar je hele leuke dingen van kan maken. Je hoeft niet eens iets nieuws te bouwen. Maak er bijvoorbeeld een "club" voor jongeren waar ze met hun vrienden heen kunnen. Dat wil iedereen die ik ken, je hebt al een plek dus je hoeft niks nieuws te bouwen en er is werkgelegenheid voor mensen die in de horeca willen werken.

Je kan ook winkels die je in Groningen hebt hier in Assen doen. Denk dan bijvoorbeeld aan Starbucks, een kleinere versie van Primark, Zara en Monkey. Dat trekt ook mensen en is er meer werk-gelegenheid en jongeren vinden dat heel leuk. Dan hoeven we niet meer naar Groningen te reizen

Uitgaansgelegenheid, activiteiten voor de "oudere" jongeren (niet alleen van 12-16).

Er is veel jeugd momenteel in Assen. Kijk even goed bij de buren in Groningen of Beilen hoe die omgaan met het uitgaansleven. Die mogelijkheid is er niet in Assen.

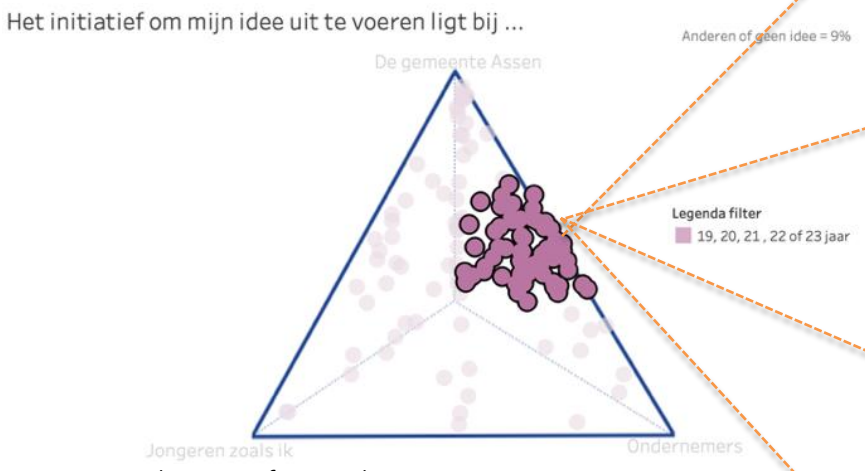
Leuke discotheken en kroegjes. Een paar voor 18+ en een paar voor minderjarigen dus van 14-17 ofzo. Dat mis ik wel echt hier in Assen! Anders moeten we al helemaal naar Groningen en dat is niet altijd mogelijk voor iedereen.

Meer uitgaand gelegenheid voor jongeren. Meer activiteiten voor de jongeren om samen te kunnen komen. Er is niks meer te doen voor jongeren van de leeftijd 15 tot 21+ Ongeveer. Het enige waar je heen kan is Groningen maar dat is ook al 18+ allemaal, Beilen had wel uitgaansgelegenheid is ook verschoven naar 18+. Ze kunnen nergens meer heen.

Open een club in de stad. Pak inspiratie op van bijvoorbeeld Groningen. Als jongeren gaan feesten is het nooit in Assen, maar in Groningen.

Ideeën jongeren 19-23 jaar en initiatief bij gemeente en ondernemers

Deze ideeën (Figuur 34) richten zich, net als de ideeën van jongeren tussen 15-18 jaar, vooral op het uitgaansleven. Ze zien graag discotheken en horecagelegenheden die ook voor hen betaalbaar zijn. Verder wijzen sommigen ook op een gebrek aan imago van een levendige stad. Een ander punt dat door enkele jongeren aan de orde wordt gesteld is in hoeverre de gemeente invloed heeft op het uitgaansleven.



Figuur 34 - verwachte initiatiefnemers ideeën jongeren 19-23 jaar

Wat ik vaak hoor is dat in Assen hebben we niet echt een plek voor jongeren kwa uitgaan want de kroegen of hoe je het wilt noemen zijn allemaal heel oudbollig en niet aantrekkelijk voor jongeren daarom gaan jongeren ook uit in Groningen. Dus ik zeg zorg dat er iets komt dat ook door jongeren is bedacht of veel inbreng voor is gegeven zodat het ook juist jongeren aantrekt en zorg ervoor dat jongeren het te weten komen doormiddel van social media.

Je zou panden goedkoper kunnen gaan verhuren. Zodat ondernemers daar sneller een kroeg/discotheek in kunnen beginnen. Er is veel leeg en wat nu nog bestaat is vaak overvol en word je na een tijdje geweigerd, vanwege drukte.

Ik weet niet precies hoeveel invloed de gemeente hierop kan uitoefenen, maar er is niet echt een nachtleven of überhaupt iets 's avonds te doen in Assen, en dat is iets dat ik vooral mis.

Ik ben zelf totaal geen persoon die stappen erg leuk vindt. Maar hoor veel mensen om mij heen dat ze het hier wel missen en denk dat het wel van belang is voor de hoofdstad van Drenthe om de stad wat bruisender te maken. naar 18+. Ze kunnen nergens meer heen.

Ik denk dat Assen een ondernemer mist wat zich echt focust op de uitgaansgelegenheden voor jongeren, en dan vooral voor jongeren van de middelbare school. Jongeren zoals ik die daar al af zijn gaan studeren of werken en in een grotere stad wonen met een HBO of Universiteit. Maar wat ik vroeger mistte in Assen is dus een echt uitgaansgelegenheid voor jongeren, ook onder de 18. Het is sowieso lastig om dit te regelen, helemaal als gemeente zijnde want er is denk ik een goede of ambitieuze ondernemer nodig die wil investeren in Assen.

Assen beter op de kaart zetten. Qua imago in allerlei opzichten. (Niet alleen qua uitgaansleven)

Vanuit het oogpunt van de doelgroep van deze enquête is assen niet alleen duur om uit te gaan, de plekken waar je heen kan hebben niet de sfeer die gewenst is. Zo heb ikzelf ervaren en hoor ik ook van anderen dat de meeste cafe's veel oudere mensen aantrekken en vaak opstootjes met dronken mensen zijn. Dat s daarom dan niet de eerste keuze. Andere opties zijn dingen als LIFF maar hier is dan niet echt een feestsfeer en is de prijs sfeer. Ook hoor ik van vrienden die jonger zijn dat deze nergens terecht kunnen. Beilen had wel uitgaansgelegenheid is ook verschoven naar 18+. Ze kunnen nergens meer heen.


JACKLAB
NIKE
JACKLAB
adidas
JACKLAB

6 Jeugdbeleid van de gemeente

De centrale vraag in dit onderzoek is in welke mate het gemeentelijk beleid en het daarmee samenhangende aanbod aansluit bij de behoefte aan voorzieningen voor jongeren. In dit hoofdstuk geven we aan de hand van interviews en deskresearch antwoord op drie onderliggende deelvragen: waar is het jeugdbeleid van de gemeente op gebaseerd? Hoe is de uitvoering van het jeugdbeleid georganiseerd? Geeft het jeugdbeleid voldoende richting voor de uitvoering?

6.1 Waar is het gemeentelijk jeugdbeleid op gebaseerd?

Wettelijke taken en verantwoordelijken
Ten tijde van dit onderzoek zijn binnen het team Ontwikkeling en Advies van de gemeentelijke organisatie drie beleidsadviseurs Jeugd werkzaam. Hun taken en verantwoordelijkheden richten zich primair op de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo).

Volgens de Jeugdwet is de gemeente verantwoordelijk voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg aan jeugdigen en ouders bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen[6]. Dit houdt onder andere in[7]:

- jeugdhulp van goede kwaliteit aanbieden;
- een beleidsplan voor preventie, ondersteuning, hulp en zorg opstellen;
- voorzieningen op het gebied van jeugdhulp (jeugdhulpplicht) treffen;
- jeugdbeschermingsmaatregelen en jeugdreclassering organiseren;
- maatregelen voor de aanpak van kindermishandeling nemen;
- de samenwerking met andere sectoren zoals zorg, onderwijs, politie en justitie zoeken;
- vertrouwenspersonen aanwijzen voor jongeren en (pleeg)ouders die te maken hebben met jeugdhulpverlening.

De Wmo[8] biedt mensen met een (fysieke) beperking praktische ondersteuning. Ouders kunnen daarbij ondersteuning krijgen voor de zorg van hun kind. Ook jongeren vanaf 18 jaar kunnen eventueel een beroep doen op de Wmo.

Vanuit zowel de Jeugdwet als Wmo worden geen expliciete taken en verantwoordelijkheden benoemd die zich richten op het treffen van voorzieningen en activiteiten voor jongeren in het algemeen. Taken en verantwoordelijkheden vanuit Jeugdwet en Wmo zijn in de gemeente Assen verankerd in de kadernota sociaal beleid.

Kadernota Sociaal beleid 2018-2022
De gemeente Assen stelt het begrip positieve gezondheid centraal in haar sociaal beleid. Daarbij wordt gezondheid niet alleen gezien als de af- of aanwezigheid van ziekte maar het vermogen van mensen om met de fysieke, emotionele en sociale

levensuitdagingen om te gaan en zoveel mogelijk eigen regie te voeren. Dit is één van de uitgangspunten om samenhang aan te brengen in het sociaal beleid en jeugdhulp, Wmo en participatiewet te verbinden met domeinen als onderwijs, welzijn en gezondheid.

De speerpunten van het sociaal beleid zijn in de kadernota 2018-2022 vastgelegd in 4 kaders met onderliggende uitvoeringsagenda's en doelen:

1. actieve samenleving
2. zelfstandigheid en meedoen
3. laagdrempelige toegang tot ondersteuning
4. samenwerken op basis van gelijkwaardigheid

De aandacht voor jongeren is verdeeld over de uitvoeringsagenda's van de 4 kaders en is niet expliciet gericht op voorzieningen en activiteiten voor jongeren in het algemeen.

Signalen en vraagstukken over jongeren
Signalen uit de samenleving en maatschappelijke vraagstukken over jongeren in algemene zin, raken vrijwel altijd meerdere beleidsterreinen. De adviseurs Jeugd werken samen met collega's binnen het team Ontwikkeling en Advies en met partners in de stad aan maatschappelijke signalen en vraagstukken. Hierbij worden taken en verantwoordelijkheden vaak wisselend belegd. De adviseurs Jeugd houden vooral de ontwikkelingen in de gaten die consequenties kunnen hebben voor het maatschappelijke welzijn van jongeren.

Coronacrisis en impact op jongeren
Een goed voorbeeld daarvan is de coronacrisis. De impact hiervan op jongeren werd in de loop van 2020 steeds sterker. In mei 2021 organiseerde de gemeente een Webinar over 'Jeugd en Corona'. Meer dan zeventig professionals uit het onderwijs, de arbeidsmarkt, het bedrijfsleven, culturele instellingen, jeugdhulp- en sportorganisaties maakten tijdens dit Webinar plannen die de jeugd in Assen door de coronacrisis kunnen helpen. Mede op basis van de uitkomsten van het Webinar is de notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' opgesteld. Hierin zijn alle plannen en initiatieven gebundeld.

Aanzet integraal jeugdbeleid
Deze notitie is volgens de opstellers ook bedoeld als aanzet tot de ontwikkeling en vernieuwing van integraal lokaal jeugdbeleid. In de notitie wordt aangegeven dat de aandacht voor jongeren versnipperd is over verschillende beleidsdomeinen en meer samenhang en integrale aanpak behoeft. Dit wordt in de verschillende interviews bevestigd.

In de notitie wordt de volgende schets van het jeugdbeleid in Assen gegeven:
'*De gemeente hecht belang en waarde aan voldoende mogelijkheden voor kinderen en jongeren om veilig op te groeien, een gezonde leefstijl te kunnen ontwikkelen, talenten te ontwikkelen en leeftijdsgenoten te kunnen ontmoeten. Dit is verankerd in het Bestuursprogramma 'Sterke wijken in een sterke stad', in het gemeentelijk sport- en cultuur- en welzijnsbeleid en in de wijze waarop uitvoering wordt gegeven aan de wettelijke taken en verantwoordelijkheden op het gebied van jeugdhulp, arbeidsmarkt en onderwijs*[9].

Binnen het taakgebied van de adviseurs Jeugd valt sinds kort ook het mede opzetten van het integrale jeugdbeleid binnen de gemeente[10].

Media en impact op beleid
Het thema jongeren in Assen heeft in de afgelopen jaren in de media veel aandacht. We hebben dit in de beschouwing vooraf (paragraaf 1.5) eerder benoemd. Een overzicht van berichten over jongeren is te zien in bijlage 5. Het steeds terugkerende beeld is dat er weinig voorzieningen voor jongeren in Assen zijn. We zien een patroon dat berichten in de media tot reacties en initiatieven leiden waarbij gesprekken met jongeren en initiatieven vaak geen vervolg krijgen. Ook blijkt soms dat signalen na een verdere inventarisatie een meer genuanceerd beeld geven.

In juni 2020 ging Wethouder Bergsma in gesprek met de jongerenorganisatie Stichting New Wave nadat de stichting had laten weten dat er voor jongeren niets te doen is in Assen.
Het gesprek leidde er onder andere toe dat aan verschillende jeugdevenementen en aan het jongeren mediaplatform SPOT TV Assen subsidies zijn verstrekt. Ook werd door de wethouder uitgesproken om samen met de stichting te kijken hoe jongeren tussen 16 en 22 jaar beter bereikt en betrokken kunnen worden bij activiteiten in de stad. Tegelijkertijd stelde de wethouder ook dat er geen vaste locatie, in de vorm van een eigen pand, komt. Het standpunt van de gemeenteraad is dat 'investeren in stenen is taboe. We investeren liever in activiteiten'[11]. Dit standpunt komt in meerdere mediaberichten terug.

Uit interviews komt naar voren dat de initiële gesprekken met de stichting New Wave geen structureel en constructief vervolg hebben gekregen. Beleidsadviseurs wilden bijvoorbeeld graag de onderbouwing van de beweringen van de stichting zien. De stichting gaf aan hiervoor onderzoek te hebben gedaan. Adviseurs hebben echter nooit inzage in het onderzoek gekregen. Ten tijde van het onderzoek was er geen structureel contact meer tussen adviseurs en initiatiefnemers. Ook het initiatief SPOT TV Assen levert te weinig kijkers onder de doelgroep op waardoor het initiatief volgens de geïnterviewden stopt.

In oktober 2020 liet het college van B en W weten samen met jongerenorganisatie New Wave en Vaart Welzijn te willen kijken of een plek kan worden gerealiseerd waar jongeren samen kunnen komen. Aanleiding hiervoor waren berichten over vandalisme in Assen, al dan niet gepleegd door jongeren. Het aantal meldingen van overlast in 2020 zou volgens het college hoger zijn dan in andere gemeenten in Nederland [12]. Vaart Welzijn constateerde in een inventarisatie naar jeugdoverlast dat er vooral een negatief beeld is van jongeren in de openbare ruimte zonder dat er sprake van direct overlast is[13]. Dat de hoeveelheid meldingen van overlast hoger is dan in andere gemeenten heeft mogelijk ook te maken met dat inwoners geïnformeerd zijn vooral meldingen te doen om potentiële overlast gericht aan te pakken.

Het initiatief voor Jimmy's, een ontmoetingsplek voor en door jongeren, komt ook regelmatig terug in de media. Zo meldt Dagblad van het Noorden in maart 2022 dat politieke partij Assen Centraal pleit voor een Jimmy's[14]. Gesprekken tussen initiatiefnemer en gemeente liepen volgens betrokkenen stuk op het verdelen van de ondernemersrisico's.

6.2 Hoe is de uitvoering van jeugdbeleid georganiseerd?

Vaart Welzijn
Vaart Welzijn voert sinds 1 juli 2015 de maatschappelijke dienstverlening en het welzijnswerk uit in de gemeente Assen. Zij doet dit in opdracht van de gemeente Assen. Zes buurtteams werken vanuit buurt- en wijkcentra in negen verschillende wijken.

De gemeentelijke opdracht aan Vaart Welzijn bestaat uit vier hoofdonderdelen:

1. Het uitvoeren van taken en projecten, die leiden tot bevordering van leefbaarheid en waarbij de preventieve en proactieve inzet van buurtwerk een toegevoegde waarde heeft
2. Het versterken van het voorliggend veld, informele zorgnetwerken en steunstructuren voor mantelzorgers
3. Het uitvoeren van toegangstaken
4. Het bieden van ondersteuning en begeleiding aan inwoners met een hulpvraag. Het gaat daarbij zowel om kinderen en jongeren als om volwassenen en ouderen.

Het VO-team van Vaart Welzijn is een team van sociaal werkers aanwezig op het Voortgezet Onderwijs (VO) om laagdrempelig contact te leggen met jongeren en vragen te beantwoorden of (collectief) op te pakken. Alle VO-scholen hebben een sociaal werker toegewezen in de ondersteuning van jongeren op de niet-schoolse onderwerpen. Vaart Welzijn heeft verder een coördinator die zich richt op sociale innovatie en participatie van jeugd tot 23 jaar. Binnen het aandachtsgebied van de coördinator liggen onder andere ook de signalen dat er weinig voorzieningen voor jongeren in Assen zijn.

Mijn buurt Assen
Mijn Buurt Assen is een samenwerkingsverband bestaande uit circa 60 medewerkers van drie organisaties: gemeente Assen, Woningcorporatie Actium en Vaart Welzijn. Mijn Buurt Assen stimuleert inwoners in Assen om activiteiten te organiseren die bijdragen aan een sterkere binding in de buurt. Per jaar worden zo'n 150 initiatieven van inwoners gehonoreerd. Zodra een meerderheid van inwoners achter een idee staat, stelt Mijn Buurt Assen geld, mensen of middelen beschikbaar. Dit varieert van de speeltuin opknappen tot het organiseren van een buurtfeest of markt.

STILA
De Stichting Stimulering Leefbaarheid Assen (STILA) is een zelfstandige stichting opgericht door de gemeente Assen met als doel het stimuleren en (financieel) ondersteunen van bewonersinitiatieven. Inwoners van de gemeente Assen kunnen daarvoor subsidie aanvragen die door het panel STILA-wijkfonds of het panel STILA-preventiefonds wordt beoordeeld.
STILA is nauw verbonden met Mijn Buurt Assen. Beide stichtingen hebben een eigen werkterrein. Mijn Buurt Assen richt zich vooral op het bijdragen aan fysieke verbeteringen van wijken en buurten, terwijl STILA zich vooral bezighoudt met activiteiten gericht op een toename van de sociale samenhang in wijken en buurten. Omdat sommige aanvragen beide kenmerken in zich hebben, stemmen STILA en Mijn Buurt Assen met elkaar af op welke wijze dergelijke aanvragen worden afgehandeld.

Betrokken partijen 'Jeugd in Assen beweegt ons'
De gemeentelijke organisatie heeft een procescoördinator aangesteld om te komen tot een integraal jeugdbeleid. Verder is een werkgroep samengesteld om het integraal jeugdbeleid vorm te geven.

Vanuit de gemeentelijke opdracht is Vaart Welzijn betrokken bij de werkgroep 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!'. Samen met jongeren, Mijn Buurt Assen, STILA en Vaart Welzijn werkt de gemeente aan het verkennen en ontwikkelen van draagvlak voor wijkgebonden jeugdwerk. Daar waar jongeren zelf al het initiatief hebben genomen voor het realiseren van een ontmoetingsplek in de eigen buurt of wijk - zoals El Padrino in Kloosterveen - faciliteert de gemeente dat waar nodig en mogelijk.

6.3 Geeft het jeugdbeleid voldoende richting voor de uitvoering?

In deze paragraaf beschrijven we een aantal plannen die de behoefte van jongeren raken. De plannen geven het beeld dat er ruim aandacht is voor jongeren maar ook dat de aandacht nog versnipperd is. Verder missen we samenhang en regie tussen verschillende plannen. Jongeren zijn bovendien niet structureel bij alle plannen betrokken.

Richting integraal jeugdbeleid
De plannen en initiatieven in de notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' zijn gebundeld in drie thema's:

- Wat is er te doen voor jeugd in Assen.
- Veiligheid en de aanpak van overlast.
- Medezeggenschap en de dialoog met jongeren.

Gemeente als aanjager van initiatieven
Over het thema 'wat is er te doen voor jeugd in Assen' schrijven de opstellers van de notitie het volgende: 'jongeren moeten hun eigen identiteit kunnen ontdekken en ontwikkelen, ook al zullen ze dat zelf niet zo verwoorden'. Dit vraagt om een zeer divers aanbod aan activiteiten en mogelijkheden die aansluiten bij de behoefte en interesses van jongeren. Gesteld kan worden dat het op pijl houden, goed benutten en steeds vernieuwen van dat aanbod een gezamenlijke opgave is; van jongeren en hun ouders, van maatschappelijke organisaties, wijk- en buurtcentra en de gemeente. De belangrijkste rol die de gemeente op zich kan nemen is 'aanjagen', initiatieven ondersteunen, activiteiten faciliteren en waar nodig financieren en -bovenal - jongeren uitnodigen zelf in actie te komen!'.

In de praktijk betekent dit dat adviseurs Jeugd soms in een grijs taakgebied komen. Een goed voorbeeld daarvan is de betrokkenheid bij El Padrino in Kloosterveen. Hierbij doen de initiatiefnemers regelmatig een beroep op de adviseur jeugd om operationele activiteiten op te pakken.

Activiteiten en initiatieven
In de notitie worden een aantal activiteiten en initiatieven benoemd. De intentie van de opstellers van de notitie is om snel tot actie over te gaan. Zo stellen zij voor inventariserend onderzoek te doen naar het aanbod aan voorzieningen, activiteiten en verenigingen voor 12 tot 20-jarigen. Met activerend onderzoek wil de gemeente oorzaken van niet-deelname aan het bestaande aanbod in beeld krijgen. De niet-deelname is in ons onderzoek in

beeld gebracht. Verder worden initiatieven benoemd voor actieve informatieverstrekking en het creëren van meer ontmoetingsplekken. De gemeente stelt bovendien een activiteitenbudget beschikbaar dat als 'experimenteerruimte voor nieuwe initiatieven benut kan worden door en voor groepen jongeren'. Een ander initiatief is om jongeren actief aan te spreken op de bijdrage die zij kunnen leveren aan de samenleving met vrijwilligerswerk of maatschappelijke stages. Vaart Welzijn besteed gericht aandacht aan het voorkomen en de aanpak van 'jeugd en overlast'.

Medezeggenschap en dialoog met jongeren
De gemeente heeft de afgelopen jaren geïnvesteerd in medezeggenschap en dialoog met jongeren. Dit heeft onder andere geresulteerd in een kinderraad (met kinderen tot 12 jaar) en een kinderburgermeester. Wethouders zijn in gesprek gegaan met jongeren tijdens 'ronde-tafel-gesprekken'. En Vaart Welzijn is bezig met de ontwikkeling van een breed jongerenplatform. Met deze initiatieven wil de gemeente de medezeggenschap van jongeren borgen in de uitvoering van gemeentelijk beleid. Jongeren zouden zich hierdoor meer betrokken moeten voelen bij 'hun stad'.

Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS)
Het college van B en W heeft in Mei 2022 een nieuw buitenruimteplan vastgesteld voor de aanpak van speel- en ontmoetingsplekken. BOSS richt zich op jong en oud en is een aanzet op vanuit bewegen, ontmoeten, spelen en sporten te werken aan sociale inclusie, positieve gezondheid en het tegengaan van eenzaamheid[15]. In de aanzet tot een integraal jeugdbeleid zien we geen relatie met het buitenruimteplan BOSS. We stellen vast dat het BOSS-plan goed aansluit bij de behoefte van jongeren tussen de 12 en 14 jaar aan meer fysieke speel- en ontmoetingsplekken.

Omgevingsvisie 2040
In April 2021 presenteerde het college de omgevingsvisie 2040 'Assen nog mooier'. In deze visie is 'de dynamische hoofdstad met een levendige binnenstad' een van de drie richtinggevende principes. De visie beschrijft echter niet hoe een levendige binnenstad er voor jongeren uitziet. Wel wordt aangegeven dat in de uitwerking van de visie ook specifiek aandacht is voor jongeren in Assen vanuit het idee dat zij de toekomst en volwassenen van 2040 zijn [16]. In de uitwerking van een nieuwe visie voor de detailhandel zijn jongeren bijvoorbeeld echter niet in de klankbordgroep vertegenwoordigd[17].



7 Conclusies

De afgelopen jaren hebben de lokale media veel bericht over een gebrek aan voorzieningen voor jongeren in Assen. Daarmee is een beeldvorming ontstaan dat er weinig voor jongeren te doen is. Ons onderzoek bevestigt dit beeld maar brengt hierin ook nuances aan en legt bovendien de complexiteit van de opgave bloot.

In hoofdlijnen zien we dat jongeren zich prima kunnen vermaken en ook tevreden zijn met hun leven. Een groot deel van de jongeren maakt daarbij in meer of mindere mate gebruik van het aanbod aan sport-, cultuur en welzijnsvoorzieningen. Waar zij bovenal behoefte aan hebben is een levendige binnenstad en ontmoetingsgelegenheden. Ook sluit het aanbod van gemeentelijke voorzieningen en activiteiten onvoldoende aan bij de eigentijdse leefwereld van jongeren.

De gemeente heeft beperkt invloed om aan de behoefte van jongeren tegemoet te komen. Ze is daarbij sterk afhankelijk van de kansen die ondernemers zien.

Het huidige gemeentebeleid ontbreekt samenhang tussen plannen op diverse beleidsterreinen gericht op de ontwikkeling van Assen en die de behoefte van jongeren raken. De gemeente mist hierdoor kansen om ook een visie op een Assen voor jongeren te ontwikkelen. Het beeld 'er is in Assen weinig voor jongeren te doen' blijft daarmee boven de stad hangen.

Behoefte aan een levendige binnenstad
Jongeren geven aan vooral behoefte te hebben aan voorzieningen in het uitgaansleven zoals discotheken, clubs en horecagelegenheden. Ook zien zij graag een gevarieerd aanbod aan winkelvoorzieningen. Dit leeft sterkt onder jongeren tussen 15 en 23 jaar. Jongeren tussen 12 -14 jaar hebben vooral behoefte aan meer fysieke plekken waar ze met leeftijdsgenoten activiteiten kunnen doen.

Sportvoorzieningen meest gebruik
De meeste jongeren in Assen zijn tevreden tot zeer tevreden over hun leven. Dit heeft vooral te maken met het hebben van vrienden en goede prestaties op school. De hoge mate van tevredenheid over het leven is ook sterk verbonden met de hoge mate waarin jongeren zich kunnen ontplooien dat wil zeggen kunnen doen wat ze leuk vinden. Meer dan de helft van de jongeren maakt in meer of mindere mate gebruik van gemeentelijke voorzieningen en activiteiten. Het aanbod van de gemeente lijkt in die zin aan de norm te voldoen. Meest genoemde voorzieningen waar gebruik van wordt gemaakt zijn sportvoorzieningen en activiteiten zoals via verenigingen, de sportschool (gym), zwembad en openbare locaties als een skatepark. In mindere mate worden voorzieningen als bibliotheek, bioscoop, de kerk, Drents museum, Podium Zuidhaege en Digital Art Factory genoemd. De TT wordt vaak genoemd als een evenement waar jongeren graag naartoe gaan.

Onvoldoende aansluiting bij eigentijdse leefwereld
Ongeveer de helft van de jongeren ervaart dat gemeentelijke voorzieningen en -activiteiten niet bij hun interesses passen. De voornaamste redenen hiervoor zijn:

- Het aanbod sluit onvoldoende aan op de interesses van jongeren aan eigentijdse activiteiten zoals bijvoorbeeld airsoft, lasergamen, jumpstylen en gamen.
- Sommige jongeren vinden georganiseerde activiteiten van de gemeente kinderachtig, betuttelend, opgelegd en te ambitieus.
- Jongeren zijn onbekend met wat voor hen te doen is.
- Voor één op de vier van de jongeren is geld een belemmering. Jongeren zitten niet graag vast aan abonnementen en contributies.

We zien een aannemelijk verband tussen de mate van bekendheid en betaalbaarheid met de mate van het gebruik van het huidige aanbod aan met name sport- en cultuurvoorzieningen.

Eigentijdse leefwereld
Jongeren zitten niet graag vast aan een verplichting zoals abonnement of contributie. Dit leeft vooral onder jongeren tussen 19 en 23 jaar. Ook spreekt de manier waarop de gemeente activiteiten en evenementen voor hen organiseert hen niet altijd aan. Sommigen noemen het kinderachtig, betuttelend, opgelegd en te ambitieus. Ze voelen zich dan niet serieus genomen. Daarnaast worden de meer eigentijdse activiteiten door ondernemers aangeboden. Jongeren vinden deze activiteiten ook duur. Gemeentelijke voorzieningen en activiteiten worden door jongeren vaak gezien als saai, 'iets voor ouderen' en sluiten niet aan op de interesses die jongeren hebben.

Behoefte aan verschillende vormen van ontmoetingsplekken
Jongeren zoeken vooral ruimte om 'iets' op natuurlijke wijze te laten ontstaan. Dat 'iets' heeft verschillende vormen. Voor veel jongeren is het samen 'hangen' met andere jongeren vaak al voldoende om het naar de zin te hebben. Jongeren ouder dan 15 jaar verwijzen in hun verhalen vooral naar horecagelegenheden en in mindere mate naar parken als ideale ontmoetingsplekken. Ze geven ook aan een uitlaadklep voor het drukke (school)leven nodig te hebben. In de verhalen van jongeren tussen 12 en 14 jaar hebben fysieke plekken om te spelen en voor activiteiten een prominente rol. Wat verder in het algemeen opvalt zijn de behoeften aan meer verlichting rond sportfaciliteiten, het gemis van een openluchtzwembad en schaatsbaan.

Weinig initiatief van jongeren zelf
Jongeren weten niet wat de mogelijkheden zijn om zelf initiatieven te nemen en uit te voeren. De gemeente stelt hiervoor financiële ondersteuning ter beschikking via Mijn Buurt Assen en STILA. Deze platformen zijn vrijwel onbekend bij jongeren. Aan de andere kant toont het onderzoek aan dat weinig jongeren zelf initiatieven willen nemen of betrokken willen zijn bij de uitvoering. Zij vinden dat vooral gemeente en ondernemers daarvoor verantwoordelijk zijn. Enkele jongeren geven aan dat bij eerdere initiatieven omwonenden al snel (potentieel) overlast ervaren. Deze initiatieven zouden om die reden niet van de grond zijn gekomen.

Het jeugdbeleid van de gemeente
De beleidsadviseurs Jeugd van de gemeentelijke organisatie richten zich primair op de uitvoering van de Jeugdwet en de Wet Maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Vanuit zowel de Jeugdwet als Wmo worden geen expliciete taken en verantwoordelijkheden benoemd die zich richten op het treffen van voorzieningen en activiteiten voor jongeren in het algemeen. Taken en verantwoordelijkheden vanuit Jeugdwet en Wmo zijn in de gemeente Assen verankerd in de kadernota sociaal beleid.

Ad hoc jongerenbeleid
De aandacht voor jongeren in het sociaal beleid van de gemeente richt zich voornamelijk op jongeren in een kwetsbare situatie en is in de kadernota sociaal beleid 2018-2022 verdeeld over 4 kaders en uitvoeringsagenda's. Het jeugdbeleid zoals het in de kadernota sociaal beleid is verankerd voorziet niet in de aanpak van signalen dat er weinig voor jongeren te doen is. Wij zien dan ook vooral dat de gemeente ad hoc op deze signalen reageert. Adviseurs Jeugd komen daardoor soms in een grijs taakgebied terecht waarbij ze bijvoorbeeld uitvoerend werk verrichten bij jongereninitiatieven. Ook blijkt soms dat bepaalde signalen na een verdere inventarisatie een meer genuanceerd beeld geven.

Aanzet tot integraal jeugdbeleid
De coronacrisis heeft laten zien dat de mentale gezondheid van jongeren sterk negatief wordt beïnvloed wanneer de bewegingsvrijheid beperkt wordt. Dit heeft geresulteerd in gesprekken tussen gemeente en jongeren, in een Webinar 'Jeugd en corona' en de notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!'. Dit alles heeft de noodzaak doen inzien voor de ontwikkeling en vernieuwing van integraal lokaal jeugdbeleid. Binnen het taakgebied van beleidsadviseurs Jeugd valt sinds kort ook het mede opzetten van het integrale jeugdbeleid binnen de gemeente. Een integraal jeugdbeleid is dus nog in ontwikkeling. De gemeente neemt hierin regie.

Notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' stap in goede richting
In de notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' worden drie initiatieven benoemd die volgens dit onderzoek goed aansluiten op de behoefte van jongeren.

1. Het creëren van ontmoetingsplekken.
2. Het bieden van experimenteerruimte.
3. Aandacht voor actieve informatieverstrekking.

Het creëren van ontmoetingsplekken en het bieden van experimenteerruimte sluiten goed aan op de behoefte van jongeren aan verschillende vormen van ontmoetingsgelegenheden. Het is aannemelijk dat actieve informatieverstrekking het gebruik van voorzieningen en activiteiten bevordert. Voorwaarde is dat voorzieningen voldoende passen bij de interesses.

Het integraal jeugdbeleid is vooralsnog niet af. De gemeente werkt bovendien aan diverse plannen die invloed hebben op jongeren zoals het buitenruimteplan Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten (BOSS), de omgevingsvisie 2040 en een visie op de detailhandel. We constateren echter geen samenhang tussen deze plannen en een integraal jeugdbeleid. Ook missen we structurele betrokkenheid van jongeren. We denken dat de gemeente

hierdoor kansen missen om een inspirerend beeld te ontwikkelen van een Assen vóór jongeren.

Mogelijkheden en beperkingen
Jongeren hebben in het onderzoek ook ideeën ingebracht die ervoor kunnen zorgen dat er meer voor hen te doen is. De ideeën gaan vooral over het creëren van ontmoetingsplekken, faciliteiten in het uitgaansleven en meer variatie in winkelvoorzieningen. Jongeren verwijzen vaak naar Beilen en Groningen als voorbeelden van waar zij naartoe gaan voor vermaak. In hoeverre de ideeën ook gerealiseerd kunnen worden is sterk afhankelijk van de mogelijkheden en beperkingen die ondernemers zien. Ondernemers geven aan dat het organiseren van activiteiten voor jongeren een bedrijfseconomische uitdaging is. Gesprekken tussen ondernemers en gemeente zoals in het sociale initiatief Jimmy's liepen bijvoorbeeld vast op de te dragen risico's.

Hoe ziet een levendige stad er voor jongeren uit?
De notitie 'Jeugd in Assen beweegt (ons)!' benoemt dat de notitie een beleidsmatige schets is met concrete voorstellen en geen uitbreide visie bevat. In de omgevingsvisie 2040 van de gemeente Assen is de dynamische hoofdstad een van de drie kernprincipes echter ontbreekt ook invulling vanuit het perspectief van jongeren. Dit gaat ook op voor de ontwikkeling van een visie op de detailhandel. Sommige jongeren willen graag betrokken worden bij de ontwikkeling van de stad. De gemeente geeft aan samen met jongeren een visie te willen uitwerken. Wij constateren dat er geen structurele aanpak en borging is van gesprekken tussen gemeente en jongeren.

Wij concluderen dat een visie van de gemeente ontbreekt op hoe de levendige stad er voor jongeren uitziet. Jongeren hebben behoefte aan perspectief: waar wordt naar toegewerkt, wat kunnen zij wel en niet verwachten? Een strategisch narratief helpt de gemeente om de toekomst voor jongeren begrijpelijk en inzichtelijk te maken.

Behoeften en plannen komen niet bij elkaar
We zien bovendien dat een aantal uitkomsten van het onderzoek niet bij elkaar komen. Zo willen jongeren vooral een breed en gevarieerd aanbod aan uitgaans- en winkelvoorzieningen. Dit is afhankelijk van de mogelijkheden die ondernemers zien. Voorzieningen uitsluitend gericht op jongeren zijn voor ondernemers vaak niet financieel aantrekkelijk. Ook wil de gemeente graag samen met jongeren praten maar betrekt jongeren niet structureel bij visieontwikkeling. Jongeren zien daarentegen niet dat het initiatief om hun ideeën uit te voeren bij zichzelf liggen. Het beeld 'er is in Assen weinig voor jongeren te doen' blijft daarmee boven de stad hangen.


DK

Bijlage 1 Methodische verantwoording

Eigenschappen van de onderzoeksmethode
Het is belangrijk te beseffen dat we een exploratieve onderzoeksmethode hebben toegepast, bedacht met het doel om complexe, multivariabele en onvoorspelbare sociale vraagstukken te doorgronden. We noemen dat ook wel sensemaking (Snowden, 2001 , van der Merwe et al 2019)[1]. Sensemaking is een gemotiveerde, doorlopende inspanning om verbanden (zoals tussen mensen, gebeurtenissen en plaatsen) te begrijpen om te kunnen anticiperen op toekomstige ontwikkelingen en daarop effectief te acteren (Klein,2006). De onderzoeksmethode gebruikt hiervoor een vorm van narratief onderzoek. Het verzamelen van verhalen van mensen uit het dagelijkse leven staat centraal om verbanden te identificeren.

In deze methode van narratief onderzoek is alles wat mensen vertellen onderdeel van iemands persoonlijk verhaal[2]. Een verhaal hoeft daarmee niet per se een duidelijke structuur te bevatten om te worden aangeduid als 'narratief' en te worden benut als data binnen onderzoek[3]. Ervaringsverhalen stellen ons in staat in te leven in het dagelijks leven van de doelgroep(en): we krijgen een beter begrip van hun gedragingen, drijfveren en de leef- of werkomstandigheden. Het doel is om thema's en verbanden tussen verhalen te vinden en te ontdekken hoe de vertellers zich hiertoe verhouden. Daarbij komt het vooral aan op abductief redeneren, ook wel playful reasoning (Klein, 2013)[4] genoemd: aannemelijke en potentieel rijke ideeën bedenken om verbanden te verklaren.

---

[1] Snowden, D.J. (2011) Naturalizing Sensemaking. In Informed by Knowledge: Expert Performance in Complex Situations; Mosier, K.L., Fischer, U.M., Eds.; Taylor & Francis: New York, NY, USA; London, UK, 2011; pp. 223–234.

Van der Merwe, S.; et al. (2019). Making Sense of Complexity: Using SenseMaker as a Research Tool, Systems 2019, 7, 25.

[2] Ricoeur, P. (1991) Life in Quest of Narrative. In D.Wood (ed.) On Paul Ricoeur: Narrative and Interpretation. London: Routledge.
Riessman, C.K. (1993) Narrative analysis. Qualitative Research Methods. 30. Newbury Park, CA: Sage.

[3] Boje, D. M. (1991). The storytelling organization: A study of storytelling performance in an office supply firm. Administrative Science Quarterly, 36, 106-126.

Czarniawska, B. (2004). Narratives in Social Science Research. Thousand Oaks, CA: Sage Publications, Inc.

[4] Klein, G. (2013). Seeing What Others Don't: The Remarkable Ways We Gain Insights; Nicholas Brealey Publishing: London, UK; Boston, MA, USA, 2013; ISBN 9781857886191.

Een ander kenmerk van een exploratieve onderzoeksmethode is dat het een hypothese vormende benadering is in tegenstelling tot een hypothese toetsende benadering.

In deze vorm van narratief onderzoek voorziet de verteller zijn of haar verhaal (**narratief**) zelf direct van betekenis door een aantal gesloten vragen over het verhaal en over zichzelf te beantwoorden. Deze vragen worden ook wel **duidingsvragen** genoemd en leveren kwantitatieve informatie op. Ook minimaliseren duidingsvragen de onderzoekersbias in interpretatie van de verhalen (Snowden 2011). Duidingsvragen zijn in principe bedoeld het exploratieve karakter van het onderzoek te versterken maar kunnen ook gebruikt worden om hypotheses te toetsen. Onze opvatting is echter het exploratieve karakter van de onderzoeksmethode zoveel mogelijk recht te doen en niet te vervallen in de valkuil van een traditionele enquête. De onderzoeksmethode is zeer geschikt om mensen op grote schaal te bereiken en kwalitatief hoogwaardige beleidsinformatie te krijgen. Op statistisch niveau ontstaat een beeld van wat leeft, de onderliggende verhalen geven context aan het beeld en vertellen waarom iets leeft.

Conceptueel raamwerk

In dit onderzoek is ervoor gekozen om de meeste gesloten vragen te gebruiken als stimulans om verhalen te beschrijven. De gedachte hierachter was dat de onderzoeksvragen direct meetbare begrippen zijn. Door de volgorde van narratief en duidingsvragen om te draaien was het mogelijk om ook het waarom achter de meetbare indicatoren te vatten.

Bij het ontwikkelen van de vragenlijst is gekozen om de onderzoeksvragen te operationaliseren naar hypothesevrije surveyvragen, ook wel duidingsvragen genoemd. Alleen de vraag in welke mate jongeren het eens zijn dat er weinig voor hen te doen is, is gesteld vanuit de hypothese dat er voor jongeren in Assen weinig te doen. Om een indicatie van het welbevinden van jongeren te krijgen is gekozen voor de definitie van het Centraal Bureau voor Statistiek[5]. In het onderzoek bestaan de duidingsvragen uit een combinatie van keuze-, schaal- en driehoeksvragen. De vragenlijst is opgenomen in bijlage 2.

Duidingsvragen zijn een set van abstracte concepten en meerkeuzevragen waarmee de respondent zijn of haar verhaal van betekenis voorziet en data genereert voor kwantitatieve analyse. Duidingsvragen volgen nadat het verhaal verteld is of worden gebruikt als stimulans voor het vertellen van verhalen. Kenmerk van een schaalvraag is dat schaalwaarden ontbreken. Het is dan minder duidelijk wat de sociaal wenselijke waarde is. De schaalvragen stimuleren intuïtieve en reflectieve beantwoording.

Driehoeksvragen, ook *triads* genoemd, is een vraagvorm waarin antwoorden gepositioneerd worden tussen drie gelijkwaardige variabelen. Deze vragen geven de respondent de ruimte om te

[5] https://www.cbs.nl/nl-nl/longread/statistische-trends/2021/welzijnsongelijkheid-verschillen-in-geluk-en-tevredenheid/2-methode

laten zien hoe drie gelijkwaardige variabelen zich ten opzichte van elkaar verhouden. Dit zet de respondent zoveel mogelijk aan tot introspectie en nuancering om de juiste balans tussen de variabelen te kiezen De dichtheid (density) van respons in de driehoek geven de vector van dominerende elementen weer, afwijkingen zijn daarentegen zwakke signalen van potentiële kansen en risico's.

Dataverzameling en ethiek
Om de kwaliteit van de data te waarborgen zijn de volgende twee maatregelen getroffen:

1. Voor elke deelnemer aan het onderzoek is automatisch een unieke respondent identifier gegenereerd. Het proces van genereren van een ID maakt geen gebruik van browser cookies en slaat ook geen IP-adressen op. De respondent was niet traceerbaar. Een unieke respondent ID zorgt ervoor dat meervoudige sessies van dezelfde respondent via dezelfde browser uit de onderzoekgegevens verwijderd konden worden. Dit is een maatregel om de validiteit van de data van unieke respondenten te waarborgen, met in achtneming dat de link naar het onderzoek niet vanuit meerdere browsers wordt benaderd. Geen van de respondenten is om die reden uit het onderzoek verwijderd.

2. Alle jongeren ontvingen bij de uitnodigingsbrief een unieke willekeurige code voor deelname aan het onderzoek. Deze codes zijn niet gekoppeld aan het adressenbestand en zijn vanuit een apart bestand met de uitnodigingsbrieven samengevoegd. Met een unieke willekeurige code konden sessies van deelnemers die meerdere malen aan het onderzoek deelnamen uit de onderzoeksgegevens worden verwijderd ongeacht welke browser of platformen gebruikt werden. Ook was het een drempel om het onderzoek door middel van een computerprogramma (bots en spiders) te manipuleren. Van de bruto respons van 583 deelnemers konden 15 codes niet worden geverifieerd. De inhoudelijke samenhang van deze deelnemers was echter van voldoende kwaliteit om in de analyse mee te nemen.

De grondslag voor de uitvoering van het onderzoek is een taak van algemeen belang en of wettelijke verplichting. Dit houdt in dat voor kinderen vanaf 12 jaar geen toestemming van ouders verreisd is om aan het onderzoek deel te nemen. Ouders/verzorgers van kinderen tussen 12 en 16 jaar zijn via een passage in de uitnodigingsbrief aan kinderen over het onderzoek geïnformeerd.

Persoonsgegevens in dit onderzoek zijn niet herleidbaar tot namen en adressen. Persoonskenmerken zijn op geaggregeerd niveau gerapporteerd. Jongeren hadden daarbij de mogelijkheid om persoonlijke vragen niet te beantwoorden. Het opgeven van een e-mailadres voor loting en toekenning van de cadeaubonnen was vrijwillig. De verzamelde e-mailadressen zijn los van de onderzoeksgegevens in een apart bestand opgeslagen. Dit bestand wordt niet voor andere doeleinden gebruikt en uiterlijk drie maanden na afloop van het onderzoek vernietigd.

Jongeren (en ouders/verzorgers van kinderen tot 16 jaar) zijn zowel in de uitnodigingsbrief als op de website van het onderzoek geïnformeerd over de wijze waarop met hun persoonsgegevens en

bijdragen wordt omgegaan. Aanvullend konden zijn meer informatie over het onderzoek vinden op de website www.senseguide.nl/veelgesteldevragen of een e-mail sturen naar contact@senseguide.nl. Er zijn over het onderzoek geen vragen ontvangen.

Analyse- en betekenisgevingsproces
Nadat de fase van het verzamelen van data is afgerond volgt een proces van analyse en betekenisgeving (sensemaking) van de data. De onderzoeker begint met een analyse van de kwantitatieve resultaten. Hij kijkt dan nog niet naar de verhalen. Uitgangspunt is om individueel opvallende trends en patronen in de kwantitatieve data te ontdekken met geavanceerde datavisualisatie en data-analysetechnieken.

De uitkomsten van een kwantitatieve analyse van de data vormen de basis voor de analyse van verhaalfragmenten. Hierbij gaat het vooral om verdieping vinden van een inzicht of vraag die is ontstaan naar aanleiding van de kwantitatieve analyse. Dit komt tot stand door een cluster van verhalen te analyseren die onderliggend is aan een kwantitatief resultaat en daaruit thema's of verbanden te identificeren. Daarbij komt het vooral aan op het vinden van samenhang tussen verhalen. Dit is primair het werk van de onderzoeker. Dat betekent dat subjectiviteit een onderdeel is van de analyse.

Om de subjectiviteit in de analyse te ondervangen is aanvullend thematische analyse[6] uitgevoerd. Een methode om thema's en verbanden uit kwalitatieve data te ontdekken. In dit proces worden verhaalfragmenten die in context, taal- en woordgebruik overeenkomen gecodeerd naar thema's. Vervolgens wordt gekeken naar verbanden tussen de thema's en kunnen verbanden vanuit verschillende invalshoeken worden geanalyseerd. Dit wordt gedaan met tekstanalysesoftware.

Thematische analyse dient enerzijds als validatie en onderbouwing van de samenhang die de onderzoeker tussen de verhalen vindt. Anderzijds komen uit de thematische analyse nieuwe patronen en verbanden naar voren die de inzichten verder aanscherpen. Normaal gesproken ondervangt het onderzoeksbureau subjectiviteit in het analyse- en betekenisgevingsproces door dit samen met een vertegenwoordiging van betrokkenen uit het werkveld uit te voeren. Voor dit onderzoek hechtte de rekenkamercommissie echter belang aan analyse van een objectieve onderzoeker.

[6] Braun, V. and Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. Qualitative Research in Psychology, 3(2), 77-101

Validiteit van de onderzoeksmethode
Validiteit is de mate waarin de onderzoeksresultaten geldig zijn en overeenkomen met de werkelijkheid. De validiteit van het onderzoek is als volgt versterkt:

1) Als input voor het onderzoeksontwerp zijn beleidsnota's de gemeente Assen en Vaart Welzijn bestudeerd. Ook zijn diverse bronnen in de lokale media vanaf 2020 geraadpleegd die hebben bericht over jongeren in Assen. Verder zijn gesprekken gevoerd met sleutelpersonen in het jeugdbeleid van de gemeente Assen en Vaart Welzijn
2) De wijze van bevraging in het onderzoek is zoveel mogelijk indirect van aard en hypothesevrij. Jongeren vertellen ongestuurd en vrijuit hoe zij hun dagelijkse werkelijkheid ervaren. Dit verschilt sterk van een directe bevraging, zoals in veel onderzoeksmethodes het geval is, waarbij de respondent vaak al kan inschatten wat het achterliggende doel is van de bevraging en waardoor sociaal wenselijkheid altijd een factor is om rekening mee te houden. De verhalen worden bovendien op samenhang beoordeeld. Als onvoldoende samenhang wordt geconstateerd verwijderd de onderzoeker de volledig bijdrage van een deelnemer uit de onderzoeksgegevens. Geen enkele bijdrage van deelnemers is verwijderd.
3) Het onderzoek is uitgezet onder een representatieve groep jongeren. De steekproef is voldoende groot voor een betrouwbaar beeld.
4) Methodetriangulatie: de onderzoeksmethodiek maakt gebruik van een combinatie van kwalitatief en kwantitatief onderzoek. Dit wordt ook wel mixed method genoemd. De kwantitatieve en kwalitatieve informatie hangen in deze vorm van mixed method nauw met elkaar samen en worden gelijktijdig verzameld. Aanvullend vindt thematische analyse plaats waarbij kwalitatieve gegevens worden getransformeerd naar kwantitatieve gegevens. De kwantitatieve en kwalitatieve resultaten worden in samenhang geanalyseerd, gecontrasteerd en gerapporteerd.
5) Datatriangulatie: de resultaten zijn o.a. vergeleken met de uitkomsten van het onderzoek onder jongeren door Vaart Welzijn begin 2022.
6) Onderzoektriangulatie: het rapport is voor wederhoor voorgelegd aan de sleutelpersonen die voor het onderzoek zijn geïnterviewd. Zij geven aan zich in het rapport te herkennen en constateren geen onjuistheden.

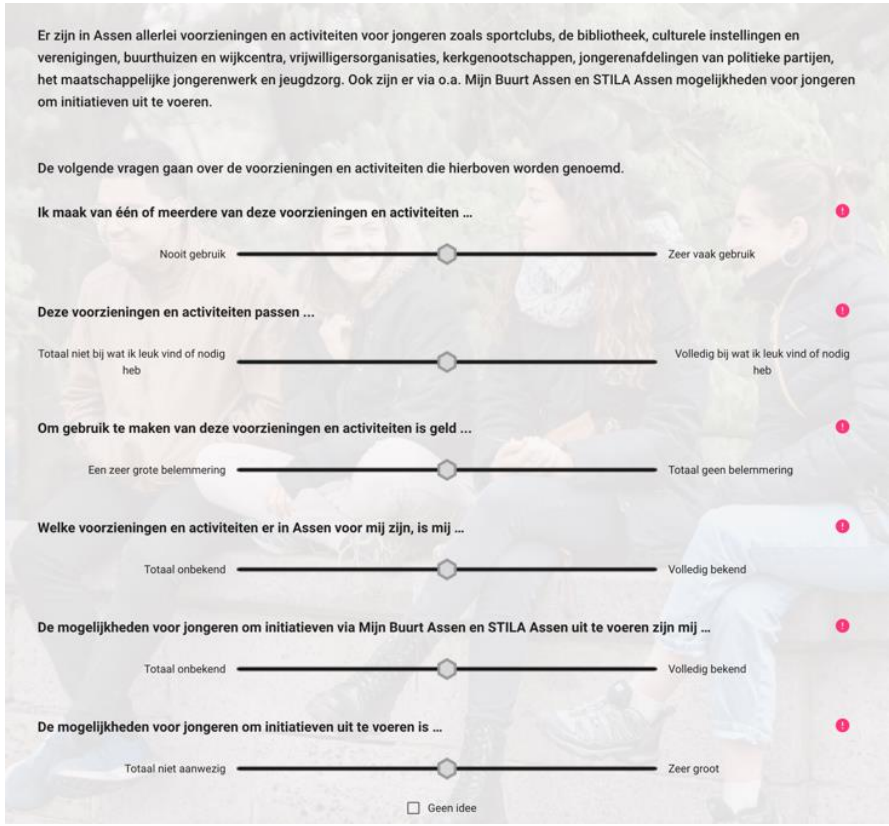
Betrouwbaarheid
De betrouwbaarheid van een onderzoek heeft betrekking op de wijze waarop het onderzoek controleerbaar en reproduceerbaar is (Boeije, 2005). Alle onderzoeksdata worden digitaal opgeslagen en op een veilige manier bewaard. Daarmee is het onderzoek controleerbaar en reproduceerbaar voor anderen.

.

Bijlage 2 Vragenlijst

Tussen 4 en 20 maart 2022 konden jongeren via de website www.jonginassen.nl deelnemen aan het onderzoek met de volgende vragenlijst.





Beschrijf hieronder welke voorzieningen en activiteiten voor jou belangrijk zijn. Ook als ze hierboven niet staan genoemd. Hoe kunnen wij ervoor kunnen zorgen dat deze beter aansluiten bij wat jij leuk vindt of nodig hebt? Waarom maak je er eventueel geen gebruik van of kan je er geen gebruik van maken?

Mijn verhaal (2)

Je hoort vaak jongeren uit Assen praten over dat er zo weinig voorzieningen voor hen zijn zoals uitgaansgelegenheden, een plek om samen te zijn, leuke activiteiten en evenementen om aan deel te nemen.

Ik ben het met deze jongeren ...

- ○ Volledig eens
- ○ Eens
- ○ Niet eens en niet oneens
- ○ Oneens
- ○ Volledig oneens
- ☐ Weet ik niet

Mijn mening (over de vorige vraag) is gebaseerd op ...

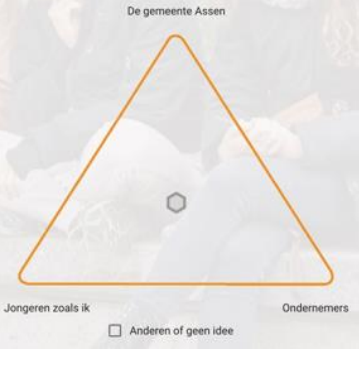


☐ Ik heb geen mening

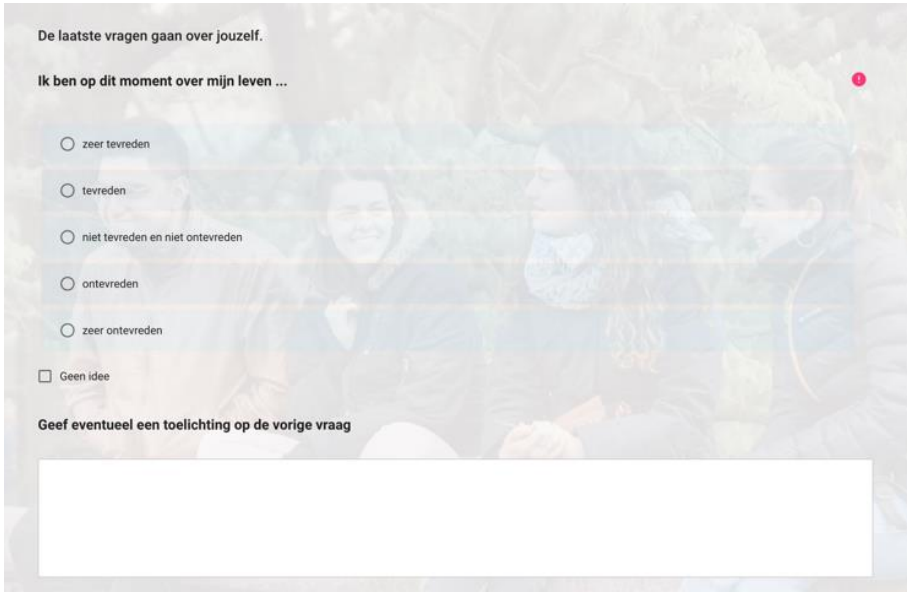
Beschrijf hieronder hoe wij ervoor kunnen zorgen dat er in Assen (nog) meer voor jou te doen is.

Mijn idee

Het initiatief om mijn idee uit te voeren ligt bij ...

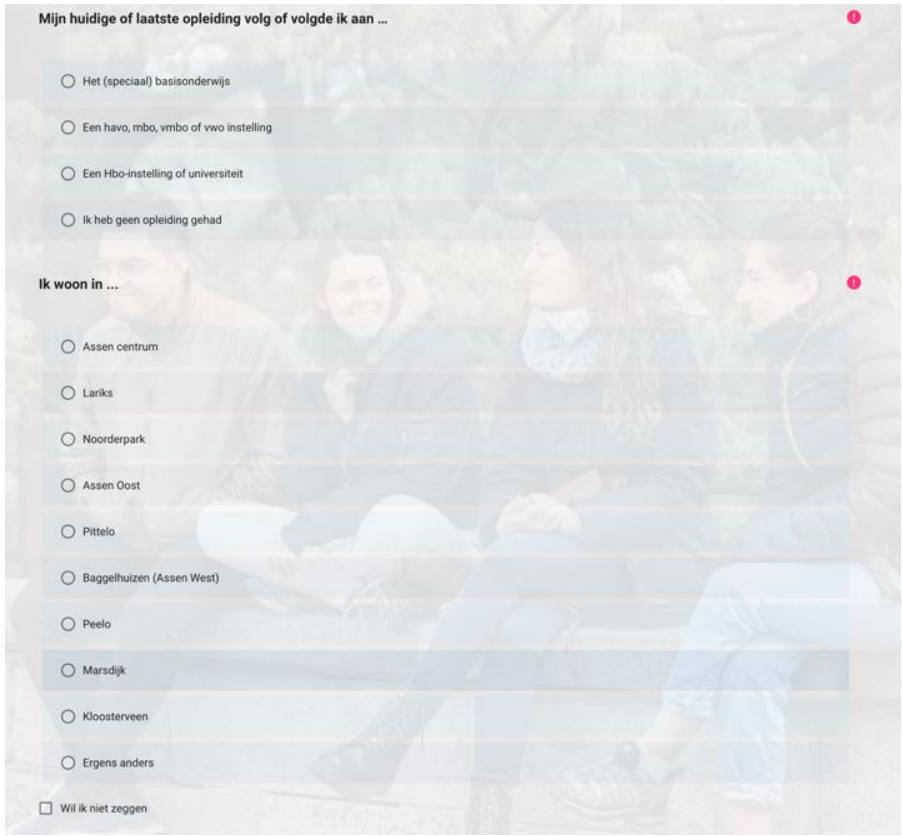


☐ Anderen of geen idee


De laatste vragen gaan over jouzelf.
Ik ben op dit moment over mijn leven ...
zeer tevreden
tevreden
niet tevreden en niet ontevreden
ontevreden
zeer ontevreden
Geen idee
Geef eventueel een toelichting op de vorige vraag


Ik ben ...
Een jongen/man
Een meisje/vrouw
Anders
Wil ik niet zeggen
Mijn leeftijd is ...
12, 13 of 14 jaar
15, 16, 17 of 18 jaar
19, 20, 21 , 22 of 23 jaar
Wil ik niet zeggen


Ik ben normaal gesproken door de week bezig met ...
School op het voortgezet onderwijs
Een studie/opleiding aan het beroepsonderwijs, hogeschool of universiteit
Betaald of vrijwillig werk
Andere daginvulling


Mijn huidige of laatste opleiding volg of volgde ik aan ...
Het (speciaal) basisonderwijs
Een havo, mbo, vmbo of vwo instelling
Een Hbo-instelling of universiteit
Ik heb geen opleiding gehad
Ik woon in ...
Assen centrum
Lariks
Noorderpark
Assen Oost
Pittelo
Baggelhuizen (Assen West)
Peelo
Marsdijk
Kloosterveen
Ergens anders
Wil ik niet zeggen

Bijlage 3 Steekproefrepresentativiteit

Populatie	*12-14 jaar*	*15-18 jaar*	*19-23 jaar*	
Totaal jongeren	2513	3602	3191	9306
% totaal	27%	39%	34%	100%
Aantal jongens	1350	1856	1664	4870
% jongens	54%	52%	52%	52%
Aantal meisjes	1163	1746	1527	4436
% meisjes	46%	48%	48%	48%
Steekproef	12-14 jaar	15-18 jaar	19-23 jaar	
Totaal jongeren	177	243	156	576
% totaal	31%	42%	27%	100%
Aantal jongens	91	98	54	243
% jongens	51%	40%	35%	42%
Aantal meisjes	80	141	101	322
% meisjes	45%	58%	65%	56%
Anders	6	4	1	11
% Anders	3%	2%	1%	2%
Wil niet zeggen	7			7
Totaal steekproef				583

Populatie per woonwijk	*10-14 jaar*	*15-19 jaar*	*20-24 jaar*	*Totaal*	*% totaal populatie*	*Steekproef*	*% totaal steekproef*
Centrum	171	293	590	1054	9%	52	9%
Lariks	203	231	349	783	6%	26	4%
Noorderplassen	394	429	424	1247	10%	38	7%
Assen-Oost	422	425	474	1321	11%	58	10%
Pittelo	203	248	202	653	5%	29	5%
Assen-West	301	367	230	898	7%	40	7%
Peelo	430	422	378	1230	10%	51	9%
Marsdijk	713	899	642	2254	18%	111	19%
Kloosterveen	1115	1096	484	2695	22%	152	26%
Buitengebied	70	97	71	238	2%	20	3%
Wil niet zeggen						6	1%
Totaal				12373	100%	583	100%

Populatiecijfers gebaseerd op basis van https://assen.incijfers.nl/ per 15 november 2021

Bijlage 4 Normenkader

Beleid	Norm	Operationalisatie, criteria
Het beleid voor voorzieningen en activiteiten voor jongeren is duidelijk afgebakend en bevat concrete doelstellingen en te leveren prestaties	De doelstellingen omvatten tenminste: - Omschrijving van het doel - Omschrijving van de doelgroepen - Omschrijving van de uitvoering van het beleid en verwachte inzet - Meetbare indicatoren voor de doelstellingen, inclusief afspraken over de monitoring daarvan - Een indicatie wanneer het doel behaald moet zijn	
De kwaliteit van het beleid is voldoende	- Het beleid is integraal en geeft de samenhang aan tussen de verschillende relevante beleidsterreinen voor jeugdbeleid - Het beleid is actueel - Het beleid sluit aan op de behoefte van jongeren	
Uitvoering van beleid	De uitvoering voldoet aan een aantal organisatorische en inhoudelijke randvoorwaarden	- Het invullen van de behoefte van jongeren valt onder de verantwoordelijkheid van de gemeente - Er zijn voldoende middelen (geld, ambtelijke capaciteit) beschikbaar - Er is integrale samenwerking tussen relevante organisaties in de beleidspijlers - Er is in de praktijk een integrale aanpak met een duidelijke regie
Doeltreffendheid	De uitvoering van het beleid is doeltreffend	- Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten sluit voor driekwart van de jongeren aan op de behoefte - Het aanbod aan voorzieningen en activiteiten is bij driekwart van de jongeren bekend - Voor driekwart van de jongeren is geld geen belemmering om gebruik te maken van voorzieningen en activiteiten

Bijlage 5 Geraadpleegde bronnen

Geraadpleegde personen

- Minke Oenema, adviseur jeugdbeleid gemeente Assen
- Bas de Leeuw, Sociaal innovator/Teamcoach; jeugdparticipatie 0-23 jaar, jeugd en onderwijs 0-12 jaar Vaart Welzijn

Geraadpleegde documentatie

- Bestuursakkoord college B&W https://www.assen.nl/bestuursakkoord-sterke-wijken-in-een-sterke-stad
- Bestuurssamenvattingen Vaart Welzijn eerste en tweede halfjaar 2020
- Brief B&W en bijlage 'Anderhalf jaarplan Vaart Welzijn 2020/2021' (oktober 2020)
- Brief B&W en notitie 'Jeugd in Assen beweegt ons!' (september 2021)
- Brief B&W en visienota Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten. Van lukraak zwerven naar bewust ontmoeten in ontspannen stedelijkheid (mei 2022)
- Inventarisatie jeugd en overlast 2020. Vaart Welzijn
- Jaarrapport Mijn Buurt Assen 2020 https://jaarrapport.mijnbuurtassen.nl/2020/
- Jaarverslag STILA 2020
- Kaderbrief 2020. Gemeente Assen
- Kadernota sociaal beleid 2018-2022. Gemeente Assen
- Maatschappelijke ondersteuning en jeugdhulp gemeente Assen 2020 https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR642548/1
- Omgevingsvisie 2040 'Assen nog mooier' (mei 2021) https://www.assen.nl/projecten/assennogmooier
- Strategische beleid Tintengroep 2018-2020 https://www.vaartwelzijn.nl/over-ons/anbi-status/
- Uitkomsten jongeren onderzoek Assen 2022. Vaart Welzijn

Geraadpleegde media

- Asser Courant. Overlast door jeugd in Assen: mogelijk eigen plek en meer activiteiten. https://assercourant.nl/artikel/1130306/overlast-door-jeugd-in-assen-mogelijk-eigen-plek-en-meer-activiteiten.html (6 oktober 2020)
- Assen Stad. Volgende Go Zero Procent in Assen is op 12 april. https://www.assenstad.nl/assen/5467-volgende-go-zero-procent-in-assen-is-op-12-april (26 maart 2019)
- Dagblad van het Noorden. SP-Assen wil geld en locatie voor jongereninitiatief New Wave. https://dvhn.nl/drenthe/assen/SP-Assen-wil-geld-en-locatie-voor-jongereninitiatief-New-Wave-25773720.html?harvest_referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F (19 juni 2020)

- Dagblad van het Noorden. Assen wil inwoners door realisatie ontmoetingsplekken in de wijken aanmoedigen naar buiten te gaan en gaat honderden speeltoestellen vervangen. https://dvhn.nl/drenthe/assen/Assen-wil-inwoners-door-realisatie-ontmoetingsplekken-in-de-wijken-aanmoedigen-naar-buiten-te-gaan-en-gaat-honderden-speeltoestellen-vervangen-27451581.html (februari 2022)
- RTV Drenthe. Vaart Welzijn begint in Assen jongerenontmoetingsplek op CS Vincent van Gogh - RTV Drenthe. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/107517/Vaart-Welzijn-begint-in-Assen-jongerenontmoetingsplek-op-CS-Vincent-van-Gogh (31 maart 2016)
- RTV Drenthe. Wethouder Vlieg van Assen wel klaar met initiatiefnemer Jimmy's. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/111048/Wethouder-Vlieg-van-Assen-wel-klaar-met-initiatiefnemer-Jimmy-s. (7 juli 2016) RTV Drenthe. PvdA en D66 na werkbezoek aan Jimmy's Emmen: Dit willen we ook in Assen. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/127841/PvdA-en-D66-na-werkbezoek-aan-Jimmy-s-Emmen-Dit-willen-we-ook-in-Assen (10 november 2017)
- RTV Drenthe. Assen wil geen pand voor jongeren, maar wel activiteiten. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/160870/Assen-wil-geen-pand-voor-jongeren-maar-wel-activiteiten (18 juni 2020)
- RTV Drenthe. Jongeren uit Assen krijgen in Drenthe het vaakst hulp van jeugdzorg. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/13629086/jongeren-uit-assen-krijgen-in-drenthe-het-vaakst-hulp-van-jeugdzorg (30 april 2021)
- RTV Drenthe. Assen schenkt meer aandacht aan jongeren. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/174635/Assen-schenkt-meer-aandacht-aan-jongeren (19 oktober 2021)
- RTV Drenthe. Onderzoek naar voorzieningen en evenementen voor jongeren in Assen. https://assen.sp.nl/nieuws/2020/06/sp-wil-plek-en-financiele-ondersteuning-voor-jongereninitiatief (19 november 2021)
- RTV Drenthe. Nieuw tv-programma Jong in Assen: 'Er is hier niks te doen'. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/177180/Nieuw-tv-programma-Jong-in-Assen-Er-is-hier-niks-te-doen (12 januari 2022)
- RTV Drenthe. Visie gemeente: Assen heeft te veel vierkante meters supermarkt. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/14545277/visie-gemeente-assen-heeft-te-veel-vierkante-meters-supermarkt
- Socialistische Partij Assen. SP maakt zich sterk voor hangplekken jongeren in Assen. https://assen.sp.nl/nieuws/2019/09/sp-maakt-zich-sterk-voor-hangplekken-jongeren-in-assen (17 september 2019)
- Socialistische Partij Assen. SP wil plek en financiële ondersteuning voor jongereninitiatief. https://assen.sp.nl/nieuws/2020/06/sp-wil-plek-en-financiele-ondersteuning-voor-jongereninitiatief (19 juni 2020)

- SpotTV Assen. Heb jij al gestemd op de jongeren onderwerpen top 10 van Assen. https://assen.spot-tv.nl/video/heb-jij-al-gestemd-op-de-jongeren-onderwerpen-top-10-van-assen/ (geraadpleegd op 9 december 2021)

Geraadpleegde websites

- https://www.assen.nl/ (geraadpleegd op 15 november 2021)
- https://assen.incijfers.nl/ (geraadpleegd op 15 november 2021)
- https://www.digitalartfactory.nl/ (geraadpleegd op 9 december 2021)
- https://www.dnk.nl/ (geraadpleegd op 9 december 2021)
- https://mijnbuurtassen.nl/ (geraadpleegd op 27 januari 2022)
- https://www.podium-zuidhaege.nl/ (geraadpleegd op 9 december 2021)
- https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/jeugdhulp-bij-gemeenten
- https://stila-assen.nl/ (geraadpleegd op 27 januari 2022)
- https://www.vaartwelzijn.nl/ (geraadpleegd op 15 november 2021)
- https://wetten.overheid.nl/BWBR0035362/2022-07-01
- https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2022-08-01

Bijlage 6 Eindnoten

[1] RTV Drenthe. Nieuw tv-programma Jong in Assen: 'Er is hier niks te doen'. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/177180/Nieuw-tv-programma-Jong-in-Assen-Er-is-hier-niks-te-doen (12 januari 2022)

[2] Vaart Welzijn. Uitkomsten jongeren onderzoek Assen 2022

[3] SpotTV Assen. Heb jij al gestemd op de jongeren onderwerpen top 10 van Assen. https://assen.spot-tv.nl/video/heb-jij-al-gestemd-op-de-jongeren-onderwerpen-top-10-van-assen/

[4] Brief B&W en notitie 'Jeugd in Assen beweegt ons!' (september 2021)

[5] RTV Drenthe. Gemeente Assen: 'Er is geld en ruimte voor jongereninitiatieven'. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/14359688/gemeente-assen-er-is-geld-en-ruimte-voor-jongereninitiatieven

[6] Wettenbank Overheid.nl. Jeugdwet. https://wetten.overheid.nl/BWBR0034925/2022-08-01

[7] Rijksoverheid. Jeugdhulp bij gemeenten. https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/jeugdhulp/jeugdhulp-bij-gemeenten

[8] Wettenbank Overheid.nl. Wet maatschappelijke ondersteuning https://wetten.overheid.nl/BWBR0035362/2022-07-01

[9] Jeugdbeleid in Assen: een schets. Uit: BB00435 Jeugd in Assen beweegt ons. gemeente Assen (september 2021)

[10] Vacature Adviseur Jeugd. https://noorderlink.nl/participanten/gemeente-assen/adviseur-jeugd (april 2022)

[11] RTV Drenthe. Assen wil geen pand voor jongeren, maar wel activiteiten. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/160870/Assen-wil-geen-pand-voor-jongeren-maar-wel-activiteiten (18 juni 2020)

[12] Asser Courant. Overlast door jeugd in Assen: mogelijk eigen plek en meer activiteiten. https://assercourant.nl/artikel/1130306/overlast-door-jeugd-in-assen-mogelijk-eigen-plek-en-meer-activiteiten.html

[13] Inventarisatie jeugd en overlast 2020. Vaart Welzijn

[14] Dagblad van het Noorden. Jongeren snakken naar jeugdcentrum in Assen en geven aan hoe dat eruit moet zien. En Assen Centraal pleit voor een Jimmy's. https://dvhn.nl/drenthe/assen/assercourant/Jongeren-snakken-naar-jeugdcentrum-in-Assen-en-geven-aan-hoe-dat-eruit-moet-zien.-En-Assen-Centraal-pleit-voor-een-Jimmy%E2%80%99s-27523046.html (7 maart 2022)

[15] Gemeente Assen. Visienota Bewegen, Ontmoeten, Spelen en Sporten. Van lukraak zwerven naar bewust ontmoeten in ontspannen stedelijkheid (mei 2022)

[16] Omgevingsvisie 2040 'Assen nog mooier' (mei 2021) https://www.assen.nl/projecten/assennogmooier

[17] RTV Drenthe. Visie gemeente: Assen heeft te veel vierkante meters supermarket. https://www.rtvdrenthe.nl/nieuws/14545277/visie-gemeente-assen-heeft-te-veel-vierkante-meters-supermarkt